Vlaams Parlement

stuk **2065** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 17 mei 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling

verzendcode: ECO

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet 33
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 53
Advies van de Raad van State 73
Ontwerp van decreet 83
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse 99

Decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. INLEIDING

Niet iedereen is makkelijk inzetbaar in een arbeidscontext. Sommigen hebben omwille van persoonsgebonden factoren moeilijk toegang tot de arbeidsmarkt; dit geldt met name voor de personen met een arbeidshandicap, mensen met een welbepaalde medische, mentale, psychische of psychosociale problematiek en langdurig werklozen die gaandeweg een aantal competenties hebben verloren.

Deze personen kampen met een bepaald werkgerelateerd rendementsverlies en hebben behoefte aan specifieke begeleiding en ondersteuning op de werkvloer. In het normaal economisch circuit zijn er voor hen daarom vaak onvoldoende kansen op werk. Toegang tot volwaardig werk is ook voor deze doelgroep een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren aan de samenleving en biedt kansen op verdere persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Het is vanuit die behoefte dat Vlaanderen in het verleden een aantal tewerkstellingsinitiatieven in wetgeving heeft verankerd. Meer bepaald gaat het om de initiatieven op het vlak van de sociale werkplaatsen, de beschutte werkplaatsen, de invoegmaatregel en de lokale diensteneconomie.

Deze initiatieven ontstonden telkens vanuit een aparte invalshoek. Ze hebben allemaal tot doel om de personen met een afstand tot de arbeidsmarkt te laten deelnemen aan het arbeidsproces en om het sociaal ondernemerschap verder te stimuleren. Maar ze doen dit ieder op hun eigen manier en richten zich hierbij tot eigen doelgroepen met een specifiek gedifferentieerd ondersteunend kader.

Het voorliggende wetgevingsinitiatief, *het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling*, probeert de tewerkstellingsmaatregelen in het kader van de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen en de invoegmaatregel te integreren en op elkaar af stemmen, zodat onderlinge discrepanties op het vlak van de toegang tot de maatregel en ondersteuning worden vermeden.

Dit initiatief omvat de verdere concretisering van de engagementen die werden opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord *"Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden. Voor een vernieuwende, duurzame en warme samenleving" (2009-2014)* en in de beleidsnota van de minister, bevoegd voor de sociale economie, '*Op weg naar een socialere economie in Vlaanderen' (2009-2014).* Hierin werd de ambitie opgenomen om de maatregelen op het vlak van de sociale economie, in afstemming met het bevoegdheidsdomein Werk, te vereenvoudigen tot twee zogenaamde *pijlers* (maatwerk en lokale diensteneconomie) met het oog op de realisatie van een transparant inschakelingkader voor alle werkgevers. Binnen het bevoegdheidsdomein sociale economie wordt hierbij vorm gegeven aan de collectieve ondersteuningsmaatregelen. Vanuit het bevoegdheidsdomein Werk zullen er bijsturingen gebeuren aan de bestaande maatregelen voor die personen die nog steeds behoefte hebben aan individuele ondersteuning wanneer zij doorstromen.

2. HISTORIEK

De beschutte werkplaatsen startte in de jaren '50 als ondernemingsvorm binnen de private initiatieven en de social profit-sector. De beschutte werkplaatsen zorgen voor werk op maat van mensen met een arbeidshandicap en werden in de jaren '80 een bevoegdheid van de Vlaamse gemeenschap. De 67 erkende beschutte werkplaatsen leveren zowel goederen als diensten op de markt. Eind 2011 waren ze samen goed voor een tewerkstelling van 16.271 doelgroepwerknemers.

In de jaren '80 ontstonden de *sociale werkplaatsen* als gevolg van het feit dat noch de private noch de publieke sector erin slaagden om een passend antwoord te bieden op de specifieke persoonlijke en situationele werkloosheidsproblematiek. Na een experimentele fase kregen de initiatieven uit de welzijnssector en de sociaal-culturele sector in 1998 via het decreet sociale werkplaatsen een structureel kader om langdurig werkzoekenden zinvol werk aan te bieden. De doelstelling van de sociale werkplaatsen is om aan personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, gekenmerkt door een lange werkloosheidsduur, lage scholingsgraad en psychosociale problematiek, werk op maat te geven. In totaal waren in 2011 96 sociale werkplaatsen actief in Vlaanderen die samen werk geven aan 4.389 doelgroepwerknemers.

In de jaren '90 ontstonden de invoegbedrijven; het betreft reguliere bedrijven die zich richten op de kwaliteitsvolle inschakeling van kansengroepen, en die op ondernemingsniveau de principes van het maatschappelijk verantwoord ondernemen in de praktijk omzetten. Eind 2011 waren de 218 invoegbedrijven goed voor een tewerkstelling van 1.469 doelgroepwerknemers.

3. TOELICHTING

3.1. Globale doelstellingen

Dit voorontwerp van decreet beoogt de realisatie van een vereenvoudigd wetgevend kader dat met de Europese regelgeving is afgestemd en dat de collectieve en professionele inschakeling van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt tot voorwerp heeft.

Het decreet omvat 3 belangrijke doelstellingen:

1. Werk en ondersteuning op maat aanbieden aan personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;

2. Ondersteuning aanbieden aan werkgevers die personen met een grote afstand tot arbeidsmarkt collectief tewerkstellen. Onder collectief tewerkstellen wordt verstaan een tewerkstelling van minstens 5 VTE op jaarbasis op eenzelfde tewerkstellingsplaats;

3. De creatie van een kwalitatief kader dat de groei van competenties en de doorstroom van de personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt op kwalitatieve wijze stimuleert.

3.2. Structuur van het decreet

Vooreerst worden in hoofdstuk 1 van het decreet een aantal **inleidende bepalingen en definities** vastgelegd (artikelen 1 t/m 3). Hoofdstuk 2 (artikelen 4 t/m 6) stelt de **subsidievoorwaarden** voor de maatwerkbedrijven en de maatwerkafdelingen vast. Hoofdstuk 3 (artikelen 7 en 8) verleent de rechtsgrondslag voor de **indicering, toeleiding, bemiddeling en evaluatie** van de doelgroepwerknemer door de VDAB.

Hoofdstuk 4 van het decreet omschrijft de **werkondersteunende maatregelen** nader (artikel 9), met name de loonpremie (artikelen 12 t/m 14) en de begeleiding op de werkvloer (artikelen 15 t/m 18), evenals de organisatieondersteunende maatregelen (artikelen 19 t/m 20), en de infrastructuurondersteuning (artikel 21).

Hoofdstuk 5 regelt de **doorstroom** van de doelgroepwerknemer (artikelen 22 t/m 28). Hoofdstuk 6 voorziet in de **beroepsmogelijkheden** voor de doelgroepwerknemer en de ondernemingen ten aanzien van de indicering (artikelen 29 t/m 31). Hoofdstuk 7 regelt de samenwerkingsverbanden tussen ondernemingen, in het decreet de **enclavewerking** genoemd (artikelen 32 t/m 34). Hoofdstuk 8 voorziet in de oprichting door de Vlaamse Regering van een Adviescommissie Sociale Economie (artikel 35). Hoofdstuk 9 regelt het **sanctionerend kader** (artikelen 36 t/m 49). Hoofdstuk 10 bepaalt de **wijzigingsbepalingen** (artikelen 50 t/m 56). Hoofdstuk 11 stelt de **slotbepalingen**, waaronder de opheffingsbepalingen en de inwerkingtreding, van het decreet vast (artikelen 57 t/m 60).

4. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1

Dit artikel regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Dit decreet ‘maatwerk bij collectieve inschakeling’ binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie creëert een nieuw kader voor de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap in de beschutte werkplaatsen. De interne overheveling van de beschutte werkplaatsen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap naar het beleidsdomein Werk en Sociale Economie de voorbije jaren en de inpassing in een nieuw regelgevend kader betekent niet dat de aard van de bevoegdheidsmaterie wijzigt. In advies 53181/1 van 14 mei 2013 brengt de Raad Van State zijn adviespraktijk in herinnering die stelt dat de regeling inzake de sociale werkplaatsen, die zich richten tot de zeer moeilijk bemiddelbare werkzoekenden, als een gewestaangelegenheid (arbeidsbemiddeling) wordt aangemerkt, terwijl de regeling inzake de beschutte werkplaatsen, die zich specifiek richten tot personen met een arbeidshandicap, wat de organieke aspecten (met inbegrip van de subsidiëring) ervan betreft, als een gemeenschapsaangelegenheid (beleid inzake mindervaliden) wordt beschouwd.

De Raad van State bevestigt dat het voorliggend ontwerp van decreet zowel gemeenschaps- als gewestaangelegenheden omvat. De Raad stelt een "verstrengeling" van de betrokken aangelegenheden vast (meer bepaald de gemeenschapsbevoegdheden voor de beroepsomscholing en -bijscholing (artikel 4, 16°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen) en het beleid inzake mindervaliden, met inbegrip van de beroepsopleiding, de omscholing en de herscholing van mindervaliden (artikel 5, § 1, II, 4°, van de bijzondere wet), en de gewestbevoegdheden voor het economisch beleid (artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet) en de arbeidsbemiddeling (artikel 6, § 1, IX, 1°, van de bijzondere wet).

Gevolg is dat voor wat betreft de maatwerkbedrijven of- afdelingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad in een specifieke regeling moet worden voorzien waarop enkel gemeenschapsaangelegenheden kunnen worden betrokken. Dit houdt in dat deze bedrijven enkel door de Vlaamse Gemeenschap worden ondersteund voor de begeleiding van de doelgroepwerknemer bedoeld in artikel 3, 2°, a).

Artikel 2

Dit artikel verwijst naar de van toepassing zijnde Europese steunregels met name de algemene groepsvrijstellingsverordening van 6 augustus 2008, en het DAEB-besluit van 20 december 2011.

Die reglementering stelt voorwaarden op het vlak van onder meer de aard en de omvang van de steun en het soort van activiteiten die door de overheid kunnen worden ondersteund.

Bij toekenning van individuele ondersteuning moet de Vlaamse overheid er nauwlettend over waken dat aan de specifieke regionale én Europese steunvoorwaarden wordt voldaan.

Artikel 3

Dit artikel definieert een aantal in het decreet wederkerend voorkomende begrippen.

De doelgroepomschrijving sluit aan bij deze van de groepsvrijstellingsverordening waarbij de 'personen met een handicap' in Vlaanderen gedefinieerd worden als personen met een arbeidsbeperking waartoe (a) de personen met een arbeidshandicap en (b) de personen met een psychosociale problematiek behoren.

Het onderscheid tussen de beide groepen wordt gemaakt om de groep van de personen met een arbeidshandicap te kunnen afscheiden in functie van infrastructuurondersteuning (artikel 21). Bovendien staat de maatregel ook open voor (c) de uiterst kwetsbare personen. Dit zijn personen die minstens 2 jaar werkzoekend zijn. In beide gevallen kiest de decreetgever voor een striktere definitie dan de Europese door voor iedere doelgroepwerknemer een geïndiceerde behoefte aan de werkondersteunende maatregelen, zoals voorzien in dit decreet, te vereisen.

Doorstroom wordt nader gedefinieerd in het artikel 3, 3°, waarbij moet worden verduidelijkt dat wanneer er een interne doorstroom (dit wil zeggen binnen de onderneming) van de doelgroepwerknemer plaats vindt, deze doorstroom in beginsel niet automatisch leidt tot het opstellen van een nieuw arbeidscontract of tot een aanpassing van het bestaande arbeidscontract. De voorwaarden van de wet 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst zijn hier van toepassing. Bijkomend dient hier worden verduidelijkt dat doorstroom inhoudt dat de geboden ondersteuning lager is dan deze voorzien in voorliggend decreet en dus in het kader van een individuele maatregel wordt aangeboden.

Hoofdstuk 2. Subsidievoorwaarden

Artikel 4

Dit artikel stelt de subsidievoorwaarden voor de maatwerkbedrijven vast.

De Vlaamse Regering kan een subsidie toekennen aan maatwerkbedrijven wanneer die aan 5 decretale voorwaarden voldoen. De onderneming moet minstens 20 voltijds equivalente doelgroepwerknemers op jaarbasis tewerkstellen. Hiermee beoogt de decreetgever een minimale schaalgrootte waarin inschakeling als kernactiviteit uitgebouwd kan worden en de organisatie-ondersteuning dus ook tot haar recht kan komen. De Vlaamse Regering kan deze voorwaarden nader bepalen.

Gelet op hun specifieke maatschappelijke hoofdactiviteit is de decreetgever van oordeel dat maatwerkbedrijven de rechtsvorm van vennootschap zonder winstoogmerk of vennootschap met sociaal oogmerk moeten aannemen. Het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen definieert de beschutte en de sociale werkplaatsen nader als sociale economieondernemingen die in hun doelstellingen de realisatie van maatschappelijke meerwaarden en principes van de sociale economie vooropstellen (Vlaams Parlement, Stuk 1387 (2011-2012) Nr. 1). De rechtsvorm van vzw of vso laat het best toe de toepassing van die meerwaarden en principes te incorporeren in de bedrijfsvoering van de onderneming.

De maatwerkbedrijven moeten hun inspanningen richten op de tewerkstelling van de meest kanslozen op de arbeidsmarkt; daarom moet minstens 65% van het totale werknemersbestand van de onderneming bestaan uit personen met een arbeidsbeperking, met name met een arbeidshandicap of met een psychosociale problematiek.

Gelet op de bijzondere maatschappelijke hoofdactiviteit van de ondernemingen en de hieraan verbonden graad aan ondersteuning stelt het decreet als belangrijke subsidievoorwaarde een transparante en kwalitatieve bedrijfsvoering voorop, die ook de ambities van het sociaal ondernemerschap reflecteert. De Vlaamse Regering zal aan die kwalitatieve bedrijfsvoering nadere normen en voorwaarden kunnen verbinden via de uitvoeringsbesluiten.

Er wordt voor startende maatwerkbedrijven voorzien in de toekenning van een redelijke termijn om te voldoen aan de subsidievoorwaarden met betrekking tot de tewerkstellingsvereisten (vereiste contingent en percentage aan doelgroepwerknemers). Met de delegatie aan de Vlaamse Regering beoogt de decreetgever de mogelijkheid om deze termijn aan te passen in functie van het economisch klimaat. Gezien maatwerkbedrijven in de toekomst voornamelijk zullen ontstaan uit maatwerkafdelingen zal dit zich reflecteren in een korte termijn dan voor maatwerkafdelingen. Bovendien speelt ook de bedrijfsgrootte een rol in de mogelijkheden van een organisatie om aan deze voorwaarden te voldoen. Bedrijfsgrootte dient in de bepaling van de redelijke termijn een rol te spelen. We denken hierbij aan een richttermijn van 1 tot 2 jaar.

Artikel 5

Dit artikel stelt de subsidievoorwaarden voor de maatwerkafdelingen vast.

De Vlaamse Regering kan een subsidie toekennen aan maatwerkafdelingen wanneer die aan 2 decretale voorwaarden voldoen. De onderneming moet een minimale schaalgrootte hebben van minstens 5 voltijds equivalente tewerkgestelde doelgroepwerknemers op jaarbasis. De Vlaamse Regering kan deze voorwaarden nader bepalen.

De decreetgever beoogt een continue en duurzame tewerkstelling van de betrokken doelgroepwerknemers. Ook hier stelt de decreetgever een transparante en kwalitatieve organisatie in functie van de ondersteuning voorop als tegenprestatie voor de ondersteuning. De Vlaamse Regering zal aan die kwalitatieve bedrijfsvoering nadere normen en voorwaarden kunnen verbinden via de uitvoeringsbesluiten.

Er wordt voor een startende maatwerkafdeling voorzien in de toekenning van een redelijke termijn om te voldoen aan de subsidievoorwaarden met betrekking tot de tewerkstellingsvereisten (vereiste contingent). Met de delegatie aan de Vlaamse Regering beoogt de decreetgever de mogelijkheid om deze termijn aan te passen in functie van het economisch klimaat. Gezien maatwerkbedrijven in de toekomst voornamelijk zullen ontstaan uit maatwerkafdelingen zal dit zich reflecteren in een korte termijn dan voor maatwerkafdelingen. Bovendien speelt ook de bedrijfsgrootte een rol in de mogelijkheden van een organisatie om aan deze voorwaarden te voldoen. Bedrijfsgrootte dient in de bepaling van de redelijke termijn een rol te spelen. We denken hierbij aan een richttermijn van 1 tot 2 jaar.

Artikel 6

Organisaties die ondersteuning wensen als maatwerkbedrijf of -afdeling, moeten een aanvraag richten tot het Vlaams agentschap dat door de Vlaamse Regering hiertoe wordt aangeduid. Dit agentschap zal op zijn beurt het advies inwinnen van de Adviescommissie Sociale Economie over de invulling van de subsidievoorwaarden door de onderneming (zie artikel 35).

Hoofdstuk 3. Indicering, toeleiding, bemiddeling en evaluatie

Artikel 7

Het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling moet zijn vacatures aan de VDAB bezorgen teneinde een gerichte toeleiding te kunnen realiseren.

Het decreet bevestigt de regierol van de VDAB op het vlak van de indicering en toeleiding van de doelgroepwerknemers. De VDAB staat in voor de screening van de werkzoekenden en stelt de individuele behoefte aan ondersteuning nader vast op basis van een lijst met indicaties van problematieken die door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd.

Indicaties worden gedefinieerd als kenmerken, eigenschappen, criteria van een persoon die mogelijks een belemmerend effect hebben op de inschakelingsmogelijkheden van die persoon. Onderzoek moet uitwijzen of die indicaties een voldoende gewicht hebben om daadwerkelijk de kans op werk negatief te beïnvloeden.

Het werkondersteuningspakket voorzien in dit decreet bestaat uit een een module loonpremie, een module begeleiding op de werkvloer aangevuld met een module ter aanpassing van de arbeidsomgeving. Om in aanmerking te komen voor ondersteuning krachtens dit decreet moet de doelgroepwerknemer minstens een geïndiceerde behoefte hebben aan een module loonpremie, een module begeleiding op de werkvloer en een module premie ter aanpassing van de arbeidsomgeving (zie artikel 9 en volgende).

Op basis van de indicering van de werkzoekende zorgt de VDAB voor de toeleiding en de bemiddeling van de werkzoekende naar een maatwerkbedrijf of maatwerkafdeling of naar een andere passende maatregel.

Artikel 8

De VDAB volgt de ontwikkeling van de doelgroepwerknemer op tijdens diens tewerkstelling op regelmatige basis via wederkerende evaluatiemomenten. Een evaluatie vindt in regel plaats om de vijf jaar plaats (standaardevaluatie). Evenwel kan van die standaardperiodiciteit steeds worden afgeweken wanneer de noodzaak hiervan door een of meer belanghebbende partijen wordt vastgesteld of wanneer bij indicering duidelijk is dat de problematiek van die aard is dat een evaluatie op kortere of langere termijn (bv. zware mentale handicap) aangewezen is.

De evaluatie moet met de nodig omzichtigheid gebeuren en heeft minimaal plaats aan de hand van 3 cumulatieve voorwaarden: (1) het persoonlijk ontwikkelingsplan van de doelgroepwerknemer, met inachtname van het competentieprofiel en het resultaat van de acties die werden ondernomen ter bevordering van de competenties (zie ook artikel 15), (2) een gesprek met de doelgroepwerknemer over zijn huidig functioneren en zijn verdere loopbaanmogelijkheden, en (3) een gesprek met diens werkgever over het functioneren binnen het bedrijf.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden voor deze evaluatie nader bepalen.

Hoofdstuk 4. Ondersteuning op maat

Afdeling 1. Werkondersteunende maatregelen

Artikelen 9, 10 en 11

Om de afstand tot de arbeidsmarkt voor de doelgroepwerknemers te overbruggen voorziet het decreet in een totaalpakket van werkondersteunende maatregelen meer bepaald een loonpremie en begeleiding op de werkvloer.

De hoogte van de ondersteuning is afhankelijk van de geïndiceerde behoefte. De ondersteuning wordt binnen de perken van het begrotingskrediet in principe toegekend voor onbepaalde duur, maar kan na evaluatie, volgens een door de Vlaamse Regering te bepalen procedure, gewijzigd worden.

De groepsvrijstellingsverordening beperkt de steun voor de doelgroepwerknemers die 2 jaar werkzoekend waren en geen indicatie van arbeidsbeperking kregen (artikel 3, 2°, c) tot maximaal 2 jaar. Voor de overige doelgroepwerknemers wordt de steun toegekend voor onbepaalde duur tenzij dit bij indicering of evaluatie anders wordt bepaald.

De herindicering die aanleiding geeft tot opstart van een doorstroomtraject (zie hoofdstuk 5), gaat pas in nadat de doelgroepwerknemer effectief is doorgestroomd. Op die manier kan de ondersteuning tijdens het doorstroomtraject gegarandeerd worden. Als een persoon na het doorstroomtraject, onafhankelijk van zijn eigen wil, niet kan doorstromen, omdat er bijvoorbeeld geen werkgever bereid wordt gevonden om de persoon aan te werven of er geen passend aanbod is voor ondersteuning bij de reguliere werkgever, dan kan een tweede herindicering van de ondersteuningsnood door VDAB gebeuren, waardoor – voor zover nodig – een ondersteunde tewerkstelling mogelijk blijft.

Onderafdeling 1. Loonpremie

Artikelen 12 tot 14

De loonpremie is een tussenkomst in de loonkost die tot doel heeft om het verminderd arbeidspotentieel van de doelgroepwerknemer te ondervangen. Om in aanmerking te komen voor ondersteuning krachtens dit decreet heeft de doelgroepwerknemer een geïndiceerd maximaal arbeidspotentieel tussen de 25% en 60%. De loonpremie bedraagt bijgevolg minimaal veertig procent en maximaal vijfenzeventig procent van de loonkost. Voor de uiterst kwetsbare doelgroepwerknemers vermeld in artikel 3, 2°, c), is de loonpremie overeenkomstig de groepsvrijstellingsverordening geplafonneerd op 50% en beperkt tot maximum 2 jaar.

De Vlaamse Regering bepaalt welke kosten als loonkost worden begrepen en kan de loonkosten eveneens begrenzen. De loonkost wordt bepaald op basis van de reële loonkost die getoetst wordt op basis van authentieke bronnen waaronder de DmfA (Déclaration multifonctionelle/ multifunctionele Aangifte) en betreft bijgevolg een referteloon. Dit referteloon zal nog geplafonneerd worden op basis van het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen (GGMMI) om de budgettaire beheersbaarheid van de maatregel te garanderen. De premie wordt berekend op basis van de DmfA-aangifte waarbij mogelijke RSZ-verminderingen in rekening gebracht worden voor het geïndiceerde percentage wordt toegepast op de loonkost.

Het bedrag dat overeenstemt met het geïndiceerde percentage wordt op zijn beurt verminderd met andere tussenkomsten in de loonkost, zoals bijvoorbeeld federale loonpremies. Ook indirecte tussenkomsten in de loonkost, zoals bijvoorbeeld de dienstenchequesregeling, kunnen verrekend worden. De Vlaamse Regering zal bepalen welke tussenkomsten als geheel of gedeeltelijk overlappend beschouwd worden en op welke wijze deze verrekend worden in de Vlaamse loonpremie.

Onderafdeling 2. Begeleiding op de werkvloer

Artikel 15-18

De module begeleiding op de werkvloer heeft tot doel het professioneel functioneren van de doelgroepwerknemer te ondersteunen. Door de inbedding van deze module in het maatwerkbedrijf of de –afdeling wenst de decreetgever de competentie-opbouw en het eigenaarschap binnen de organisatie te verankeren.

De ondersteuning van doelgroepwerknemers dient op een actieve wijze te gebeuren. De ondersteuning wordt gekaderd in een actiegericht POP, hieronder verstaan we een opvolgbaar actieplan dat de te ontwikkelen competenties en het ontwikkelpad van een persoon bevat met als doel die persoon een stevige positie op de arbeidsmarkt te bezorgen. Het actieplan wordt opgemaakt na een reflectieproces waarin einddoel(en),huidige situatie, ontwikkelpunten en ontwikkelacties worden onderzocht en bepaald. Bij de opmaak van het actieplan wordt zowel rekening gehouden met de werkpunten uit de indicering, waartoe een aantal generieke competenties behoren als het verwerven van technische competenties. Op basis van het competentieprofiel van de doelgroepwerknemer wordt per doelgroepwerknemer een persoonlijk ontwikkelingsplan opgemaakt hetwelk jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgestuurd in functie van het gewenste competentieprofiel. Jaarlijks moet op basis van de individuele evaluatie ook één verbeteractie voor zowel een generieke als een technische competentie uitgevoerd worden. Uiteraard kunnen de gekozen acties doorlopen over een aantal jaren, indien dat nodig blijkt om het gewenste niveau te bereiken.

Verder moet de doelgroepwerknemer bij zijn dagdagelijkse taken gecoacht worden door een gekwalificeerde begeleider. Waarbij onder kwalificatie het afgerond en ingeschaald geheel aan competenties wordt verstaan. De begeleider moet op aantoonbare wijze beschikken over competenties met betrekking tot het coachen van mensen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte. De toetsing zal gebeuren op basis van opleiding (diploma), vorming (attest) of aangetoonde ervaring (CV) van de begeleiders. De Vlaamse regering kan hieromtrent nadere kwalificatievereisten opleggen.

De organisatie voorziet in intervisie binnen de organisatie en ondersteunt doelgroepwerknemers bij het oplossen van problemen die verder reiken dan de arbeidscontext door gerichte sociale doorverwijzing. In functie van de evaluatie door VDAB registreert de werkgever gegevens over de persoonlijke ontwikkeling in het clientvolgsysteem (CVS) en geeft hij mondelinge en/of schriftelijke toelichting over het functioneren van de doelgroepwerknemer in functie van evaluatie en/of een doorstroomtraject.

De organisatie voorziet in een functie aangepast aan de noden van de doelgroepwerknemer. Hiermee wordt het zgn. *jobcarving* beoogt hetgeen inhoudt dat werkgevers functies hertekenen om het potentieel van de doelgroepwerknemer maximaal te benutten, om een rendementsstijging te realiseren, dan wel of preventief een aantal aanpassingen doorvoeren om een (groter) rendementsverlies te voorkomen.

Voor de module begeleiding op de werkvloer worden 3 niveaus van intensiteit van begeleiding voorzien en a rato vergoed. De Vlaamse Regering bepaalt de minimale vereisten van de begeleiding per intensiteit waaronder het maximale aantal doelgroepwerknemers per begeleider en de inhoud van de begeleidingsopdracht. Bij doelgroepwerknemers met een lage begeleidingsnood wordt expliciet verwacht dat de begeleider naar een doorstroomprofiel toe werkt.

Voor de uiterste kwestbare doelgroepwerknemers kan krachtens de groepsvrijstellingsverordening niet in begeleiding worden voorzien. Omdat een eerdere evaluatie van de invoegmaatregel evenwel bevestigde dat uitgerekend in dit geval begeleiding cruciaal is om een succesvolle inschakeling te realiseren, wordt deze begeleiding door de decreetgever gekwalificeerd als een dienst van algemeen economisch belang. Het gevolg is dat onder meer de kosten voor de begeleiding van deze doelgroepwerknemers in de boekhouding apart geregistreerd moeten worden en dat er een verantwoordelijke binnen de organisatie voor deze activiteit moet worden aangeduid. Zoals vermeld in artikel 10, 2de lid, zal voor deze doelgroepwerknemers in maximaal 2 jaar begeleiding voorzien worden.

Afdeling 2. Organisatieondersteunende maatregelen

Artikel 19 en 20

De Vlaamse regering stelt in haar regeerakkoord 2009-2014 onder meer tot doel dat alle werkgevers de gelegenheid moeten krijgen om met behulp van extra werkondersteuningspakketten doelgroepwerknemers in te schakelen in hun organisatie. De individuele inschakeling wordt ondersteund vanuit de beleidsbevoegdheid Werk en de collectieve inschakeling van uit de beleidsbevoegdheid Sociale Economie. Op die manier beoogt de Vlaamse Regering op termijn een ruimer en meer divers aanbod aan tewerkstellingsmogelijkheden voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt binnen de reguliere economie. Binnen deze regelgeving wordt dan ook gestreefd naar maximale doorstroom naar het reguliere circuit. De wijze waarop dit gefaciliteerd wordt naast de acties die in de module begeleiding aan bod kwamen (artikel 15), wordt verder in de memorie omschreven bij artikel 24 en volgende. Gelet op de beperkte kans op werk voor de personen met een psychosociale problematiek en een arbeidshandicap blijft het noodzakelijk om vanuit de overheid voldoende jobaanbod op maat te garanderen voor deze doelgroep. Daarom is het noodzakelijk om de kerntaak van maatwerkbedrijven te ondersteunen.

Concreet betekent dit dat naast de ondersteuning op maat van de werknemer ook een luik organisatieondersteuning voor maatwerkbedrijven wordt voorzien. Deze ondersteuning heeft tot doel om de maatwerkbedrijven te compenseren voor de inspanning die zij moeten doen om de productieprocessen te hermoduleren in functie van de noden en competenties van de doelgroepwerknemers, de inspanningen om een kwalitatieve bedrijfsvoering en sociaal ondernemerschap te realiseren, met uitzondering van de voorziene modules begeleiding en doorstroom, en hierover te rapporteren en een sociale dienstverlening ten behoeve van de doelgroepwerknemer te organiseren.

De hoogte van de compensatie wordt trapsgewijs uitgewerkt in functie van het aantal toegekende werkondersteuningspakketten, waarbij een bepaalde schaalgrootte gehonoreerd wordt.

Het komt de Vlaamse Regering toe om binnen de perken van het begrotingskrediet de hoogte van de ondersteuning, voorwaarden voor de ondersteuning en de procedure van aanvraag en toekenning te bepalen.

De steun die verleend wordt krachtens artikel 19 valt onder de toepassing van artikel 42, steun ter compensatie van de bijkomende kosten voor het in dienst hebben van gehandicapte werknemers, van de Verordening (EG) Nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 en kan bijgevolg worden toegekend voor de doelgroepwerknemers, zoals bepaald in art. 3, 2° a) en b).

Afdeling 3. Infrastructuurondersteuning

Artikel 21

In functie van de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap (artikel 3,2°, a) kan een maatwerkbedrijf dat voldoende personen van deze doelgroep inschakelt een subsidie krijgen voor investeringen in het kader van infrastructuurwerken.

Deze bepaling wordt thans nader uitgevoerd het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2011 tot vaststelling van de investeringssubsidies voor de beschutte werkplaatsen.

Hoofdstuk 5. Doorstroom

Artikel 22-28

Doorstroom neemt een belangrijke plaats in dit decreet in.

Op het niveau van de organisatie wordt vanuit de module begeleiding op werkvloer gewerkt aan de verdere professionele ontwikkeling van de doelgroepwerknemers en aan de realisatie van een competentieprofiel dat toegang moet geven tot het normaal economisch circuit. De periodieke externe evaluatie (artikel 8) door de VDAB moet bepalen of en in welke mate de doelgroepwerknemer klaar is om deze stap te zetten.

Ter bijkomende ondersteuning van wat voor de doelgroepwerknemers toch een sprong in het onbekende is, wordt een doorstroomtraject georganiseerd dat bestaat uit: (1) een kwalitatieve en actieve begeleiding van de doelgroepwerknemer bij het zoeken naar een gepaste vacature in het reguliere arbeidscircuit en (2) de organisatie en begeleiding van een of meer tijdelijke stages bij een toekomstige werkgever, met het oog op zijn duurzame aanwerving.

Om de terugkeergarantie te kunnen garanderen blijft de doelgroepwerknemer tijdens het doorstroomtraject in dienst bij het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling. Om een goede afstemming tussen de activiteiten in het kader van de doorstroomtraject en arbeid op de werkvloer te waarborgen wordt een schriftelijke overeenkomst gesloten over de uitvoering van het doorstroomtraject tussen maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, de VDAB, de dienstverlener, die de doorstroommodule uitvoert, en de doelgroepwerknemer.

Deze overeenkomst houdt onder meer in dat er geen stages georganiseerd kunnen worden los van een reële vacature met het oog op een duurzame tewerkstelling bij diezelfde werkgever na de stage. De werkgever moet de doelgroepwerknemer geheel of gedeeltelijk vrij te stellen van prestaties zodat de werknemer naar behoren in staat is om het doorstroomtraject te doorlopen. Dit kan betekenen dat de doelgroepwerknemer veelvuldig of zelfs permanent afwezig is op de werkvloer en dus geen inkomsten genereert. Om de maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen te ondersteunen bij deze trajecten kan de Vlaamse regering een compenserende vergoeding bepalen. Deze vergoeding is forfaitair en tijdelijk (voor de duur van de doorstroommodule) en heeft tot doel de kosten van de werkgever voor de doelgroepwerknemer in doorstroomstage te compenseren. Indien de doelgroepwerknemer in doorstroom tijdelijk vervangen wordt door een andere doelgroepwerknemer kan de tussenkomst tijdelijk verhoogd worden met een loonpremie ter compensatie van het rendementsverlies van de vervangende doelgroepwerknemer.

Een doorstroomtraject kan van start gaan op vraag van de doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, mits de VDAB oordeelt dat de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer gunstig zijn.

Een doorstroomtraject wordt verplicht opgestart als de VDAB op basis van haar evaluatie (artikel 8) inschat dat de doelgroepwerknemer geen behoefte meer heeft aan de werkondersteunende maatregelen en indien de bestaande nood aan ondersteuning op basis van andere beleidsmaatregelen kan worden ondervangen.

Deze inschatting is een voorlopige evaluatie om de ondersteuning tijdens en eventueel na het doorstroomtraject nog mogelijk te maken. Voor het bepalen van de effectieve start van het doorstroomtraject houdt de VDAB rekening met (a) de mogelijkheid op een passende duurzame reguliere tewerkstelling rekening houdend met de persoonlijke situatie van de doelgroepwerknemer; (b) de continuïteit op het vlak van de werking van het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling in functie van het behoud van de tewerkstelling van de zwakste doelgroepwerknemers. Hierbij dient verduidelijkt dat de beoordeling van de continuïteit van de werking enkel een impact kan hebben op de timing en modaliteiten van het traject, maar geen afbreuk doet aan beoordeling van doorstroomrijpheid.

Onder de persoonlijke situatie wordt de haalbaarheid van een individuele inschakeling verstaan, waarbij een aantal randvoorwaarden nader onderzocht worden, meer bepaald of de persoon in staat is om zich zelfstandig te verplaatsen en de sociale begeleiding vanuit de sociale dienst van het maatwerkbedrijf onmiddellijk kan stopgezet worden. Deze sociale begeleiding omvat niet de begeleiding op de werkvloer zoals bepaald in artikel 15 en 16 van dit decreet. Met het bewaken van de continuïteit blijft een geleidelijke fasering in de opstart van doorstroomtrajecten mogelijk, zodat bijvoorbeeld door het vertrek van sterkere doelgroepwerknemers de productie of dienstverlening niet in het gedrang komt zodat de tewerkstelling van de zwakkeren gegarandeerd kan blijven. Hierbij wordt rekening gehouden met de schaalgrootte van de onderneming. Met de mogelijkheid op een passende duurzame reguliere tewerkstelling wordt bedoeld (1) het vooruitzicht op een vacature voor onbepaalde duur waarvoor de persoon in aanmerking komt en (2) de beschikbaarheid van een individuele ondersteuningsmaatregel buiten het kader van dit decreet (zoals bijvoorbeeld de Vlaamse OndersteuningsPremie) indien de persoon hieraan nog nood heeft. Op die manier worden zinloze of onrealistische trajecten voorkomen en verhoogt de kans op succes.

Gelet op de impact van een doorstroomtraject op de organisatie en het budget voorzien door de Vlaamse Overheid, behelst een doorstroomtraject een tijdelijk traject, dat enkel na evaluatie door de VDAB verlengd kan worden.

Uit deze evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject succesvol werd beëindigd en de doelgroepwerknemer al dan niet met ondersteuning vanuit het individuele kader aan de slag kan gaan bij de reguliere werkgever.

Uit de evaluatie voorzien in artikel 11 kan ook blijken dat het doorstroomtraject succesvol doorlopen wordt, maar er geen reguliere werkgever gevonden wordt om de doelgroepwerknemer aan te werven. In dat geval wordt voorzien in een opvolging van de doelgroepwerknemer met het oog op het heropstarten van het doorstroomtraject wanneer er zich een passende vacature aandient en dit binnen een redelijke termijn. De doelgroepwerknemer zal in dit geval door de VDAB geherindiceerd worden in het kader van dit decreet.

Uit de evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject niet succesvol doorlopen werd omdat de nood aan ondersteuning toch nog in die mate hoog is, dat een collectieve tewerkstelling aan de orde blijft. Het ondersteuningspakket wordt desgevallend aangepast aan de evaluatie van de ondersteuningsnood.

Uit de evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject niet succesvol doorlopen werd omdat de doelgroepwerknemer of de organisatie weigert mee te werken aan het traject. In dat geval zal de herindicering niet leiden tot een aanpassing van de herindicering na evaluatie.

De organisatie van doorstroomtrajecten wordt voorzien in het kader van diensten van algemeen economisch belang. Voor deze dienstverlening zal een beroep gedaan worden op de organisaties die ervaring hebben met een kwaliteitsvolle inschakeling van doelgroepwerknemers in normaal economische activiteiten. In de uitwerking van de compensatie wordt mogelijke cumul met de module begeleiding op de werkvloer uitgesloten.

De Vlaamse Regering krijgt de opdracht om de voorwaarden, modaliteiten en procedures van het doorstroomtraject verder uit te werken.

Hoofdstuk 6. Beroep

Artikel 29, 30 en 31

Indien de doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling het niet eens is met de indicering of de evaluatie, kunnen zij een verzoek indienen bij de VDAB tot heroverweging van de nood aan ondersteuning.

Het verzoek tot heroverweging heeft een schorsende werking.

Als de betrokkene zich niet kan vinden in het resultaat van de heroverweging, kan hij beroep aantekenen bij de arbeidsbank.

Hoofdstuk 7. Enclavewerking

Artikel 32-33-34

Zoals nu ook het geval is bij de beschutte werkplaatsen zullen maatwerkbedrijven de mogelijkheid hebben om een deel van hun passend jobaanbod te realiseren binnen de core-business van andere private of publieke ondernemingen of organisaties (‘enclavewerking’).

Enclavewerking wordt door het decreet omschreven als de samenwerking waarbij het maatwerkbedrijf voorziet in de begeleide inschakeling van een of meer doelgroepwerknemers in de kernactiviteit van een andere onderneming of organisatie.

Enclavewerking mag enkel tot doel hebben om werk op maat te verschaffen aan de doelgroepwerknemers door middel van nuttig, lonend en individueel passend werk. Enclavewerking moet een toegevoegde waarde hebben voor de betrokken ondernemingen, waarbij niet mag worden voorbijgegaan aan de problematiek en het profiel van de doelgroepen bij het uitvoeren van de opdracht. Daarom moet ook voorzien worden in een permanente en kwalitatieve begeleiding (cfr. artikel 15) op de plaats van tewerkstelling voor de betrokken doelgroepwerknemers en dit door een begeleider in dienst van het maatwerkbedrijf zelf.

Vooraleer activiteiten via een enclavewerking worden aangevat, moet het maatwerkbedrijf aan de Vlaamse overheid een afschrift bezorgen van de schriftelijke overeenkomst afgesloten tussen het maatwerkbedrijf en de ontvangende onderneming. Hierin moet minstens de plaats van tewerkstelling, de duur van de opdracht en een algemene omschrijving van de opdracht worden opgenomen.

In functie van het toezicht op de enclavewerking registreert het maatwerkbedrijf dagelijks bij aanvang via de hiervoor voorziene applicatie de identiteit van de doelgroepwerknemers en de begeleider(s) in de enclavewerking.

Hoofdstuk 8. Adviescommissie sociale economie

Artikel 35

Thans wordt voor de uitvoering van het beleid sociale economie een beroep gedaan op verschillende adviescommissies en -procedures al naar gelang van de aard van de beleidsmaatregel.

Het decreet voorziet nu in de oprichting van 1 adviescommissie sociale economie in de schoot van de Vlaamse Overheid. In deze adviescommissie zullen de overheid, de interprofessionele en sectorale sociale partners, belangrijke stakeholders en experten een plaats krijgen.

De adviescommissie zal de Vlaamse Regering adviseren over de mate waarin organisaties die ondersteuning wensen in het kader van de sociale economie voldoen aan de vooropgestelde subsidievoorwaarden. De adviescommissie zal zich, zoals dat nu het geval is, niet meer uitspreken over de individuele toekenning van middelen.

Door deze werkwijze kan in de toekomst de procedure voor uitbreidingsbeleid ook veel gebruiksvriendelijker en efficiënter georganiseerd worden. Ter ondersteuning van het uitbreidingsbeleid wordt een advies gevraagd over de criteria voor de toewijzing van de beschikbare middelen, op die manier krijgen beleidskeuzes naar bijvoorbeeld doelgroep, regio of maatregel een plaats in het overleg. Daarnaast wordt de adviescommissie verzocht om op basis van een jaarlijks monitoringsrapport van de Vlaamse Overheid een advies te verlenen over het bereik van de maatregel ten einde het doelgroepbereik in de maatregel te bewaken. Bovendien wordt in de mogelijkheid voorzien om de taken van de adviescommissie nader te bepalen wanneer de Vlaamse Regering dit nuttig en nodig acht.

Hoofdstuk 9. Toezicht, handhaving en sancties

Artikel 36

Dit artikel regelt het toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten. Dit toezicht geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn (hierna genoemd decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht).

In het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht wordt het kader bepaald binnen dewelke de sociaalrechtelijke inspecteurs van de afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie van het Departement Werk en Sociale Economie (hierna genoemd Inspectie WSE) hun inspectiebevoegdheden kunnen uitoefenen. Zij kunnen binnen het omschreven kader lokalen betreden, onderzoeken instellen, personen verhoren, documenten inzien en in beslag nemen, waarschuwingen geven en processen-verbaal opstellen.

Artikelen 37 tot en met 39, en 51

Een handhavingsbeleid is in de eerste plaats nodig om het beleid te ondersteunen.

Een goed sociaalrechtelijk handhavingsbeleid omvat 2 belangrijke pijlers, nl. preventie en sanctionering (= curatief beleid). Beide pijlers zijn essentieel en noodzakelijk.

Preventie is er op gericht om overtredingen te voorkomen. Aan de preventieve opdracht van de sociaalrechtelijke inspectiediensten werd van bij de oprichting veel belang gehecht. De legistieke basis hiervoor is onder meer terug te vinden in:
- artikel 3 van het verdrag nr. 81 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel, d.d.11 juli 1947 (in België goedgekeurd ingevolge de wet van 29 maart 1957 (BS 10 mei 1957);
- artikel 6, § 1, 1° van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn;
- artikel 21,1° van het Sociaal Strafwetboek van 6 juni 2010.

Een op preventie gericht beleid op zich volstaat evenwel niet. Naast preventie is evenwel ook een legistiek sanctioneringskader nodig.

De vaststelling is evenwel dat er binnen de sociale economie – ondanks het feit dat er vaak omvangrijke subsidiebedragen circuleren - tot op heden geen volwaardig sanctioneringskader (curatief kader) werd uitgewerkt. De strafbaarstelling, noch de ambtshalve terugvordering of de terugbetaling van onrechtmatig verkregen subsidies zijn voorzien. Specifieke sancties zijn veelal beperkt tot de intrekking van de erkenning van het betrokken sociale economiebedrijf die toegang verleent tot de voorziene subsidieregeling. Dergelijke maatregel is een zeer zware en vaak niet doeltreffende maatregel omdat ze in de praktijk veelal de kansengroepen als eerste treft, wat uiteraard niet de bedoeling kan zijn.

Niettegenstaande misbruik van overheidsmiddelen tot de zwaarste misdrijven moet worden gerekend, dient de Inspectie WSE onderzoeken veelal met een louter inspectieverslag af te sluiten omdat ze niet over de vereiste bevoegdheden beschikt. Een vervolging is enkel mogelijk op basis van het gemeen strafrecht.

Met het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, werd een globaal handhavingsbeleid uitgewerkt. Dit handhavingsbeleid wordt thans verder uitgebouwd.

Bij oneigenlijk gebruik of misbruik van subsidies voorziet de decreetgever de volgende instrumenten:

1) de strafbaarstelling van inbreuken via strafrechtelijke sancties of administratieve geldboeten;
2) de ambtshalve terugbetaling of terugvordering van onrechtmatig ontvangen subsidies;
3) de uitsluiting gedurende een bepaalde termijn van het voordeel van de subsidie.

Voor het sanctie-instrumentarium wordt verder gebouwd op het kader van de decreten van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling, en van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen. De inbreuken worden in de bestaande zeven clusters ingedeeld.

Hierna volgt een overzicht van de indeling van in de inbreuken in het sanctiekader :

	Strafr.			**Adm. Geldboete**			
Artikelen 37 en 51	**(1)**	**(2)**	**(3)**	**(4)**	**(5)**	**(6)**	**(7)**
1° en 2° het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdeling die nalaten om voor doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan of competentieprofiel op te stellen en hen jaarlijks te evalueren;	**X**				**X**		
Artikelen 38 en 51:							
1° iedere persoon die een subsidie aanwendt voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze werd bekomen;		**X**				**X**	
2° iedere persoon die een subsidie heeft verkregen of behouden waarop hij geen of slechts gedeeltelijk recht heeft, ingevolge het afleggen van onjuiste of onvolledige verklaringen, of het nalaten of het weigeren verplichte verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken.		**X**				**X**	
3° en 5° het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdeling die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15		**X**				**X**	
7° het maatwerkbedrijf dat de bepalingen van de artikelen 32 tot en met 34 (enclavewerking) niet naleeft		**X**				**X**	

Artikelen 39 en 51							
1° iedere persoon die wetens en willens een subsidie aanwendt voor andere doeleinden dan die waarvoor ze werd bekomen;			**X**				**X**
2° iedere persoon die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen heeft afgelegd om ten onrechte een subsidie te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden;			**X**				**X**
3° iedere persoon die wetens en willens heeft nagelaten of geweigerd om verplichte verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die hij gehouden is te verstrekken om ten onrechte een subsidie te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden;			**X**				**X**
4° iedere persoon die wetens en willens een subsidie heeft bekomen of behouden waarop hij geen of slechts gedeeltelijk recht heeft, ingevolge het afleggen van onjuiste of onvolledige verklaringen, of het nalaten of het weigeren verplichte verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;			**X**				**X**
5° iedere persoon die, met het oogmerk ten onrechte een subsidie te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden: a) valsheid in geschrifte heeft gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die deze akte ten doel had op te nemen of vast te stellen; b) zich bediend heeft van een valse akte of een vals stuk;			**X**				**X**
6° iedere persoon die, met het oogmerk ten onrechte een subsidie te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden: a) valsheid heeft gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen,			**X**				**X**

of met enig ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van dergelijke gegevens verandert; b) gebruik heeft gemaakt van die gegevens, terwijl hij weet dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;							
7° iedere persoon die, met het oogmerk ten onrechte een subsidie te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden, gebruik heeft gemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen, of enige andere frauduleuze handeling aangewend heeft om te doen geloven aan het bestaan van een valse persoon, een valse onderneming, of enige andere fictieve gebeurtenis of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.			**X**				**X**

(1) strafrechtelijke geldboete van 50 tot 500 euro
(2) strafrechtelijke geldboete van 125 tot 1250 euro en/of gevangenisstraf van 8 dagen tot een jaar
(3) strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro en/of gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar
(4) administratieve geldboete van 50 tot 500 euro
(5) administratieve geldboete van 100 tot 1000 euro (artikel 54)
(6) administratieve geldboete van 250 tot 2500 euro (artikel 54)
(7) administratieve geldboete van 500 tot 5000 euro (artikel 54).

Artikel 37 omvat de strafbaarstelling voor maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen die nalaten om voor doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan en competentieprofiel op te stellen en hen jaarlijks te evalueren.

Artikel 38 omvat de strafbaarstelling voor :
– de aanwending van subsidies voor andere doeleinden dan die waarvoor ze werden toegekend;
– het afleggen van onjuiste of onvolledige verklaringen, het nalaten of het weigeren de nodige inlichtingen of verklaringen te verstrekken.

Daarnaast wordt tevens een strafbaarstelling voorzien voor :
– maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden;
– maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen die niet voldoen aan de deskundigheids- en kwalificatievereisten;

– maatwerkbedrijven die de bepalingen inzake enclavewerking niet naleven.

Voor de toepassing van de artikelen 37 en 38 is de nalatigheid of onoplettendheid voldoende.

Het is duidelijk dat de artikel 39 het oneigenlijk gebruik of de fraude met subsidies viseert.

Artikel 39 viseert het bedrieglijk opzet bij de aanwending van subsidies, de valsheid in geschriften of via informaticasystemen, het gebruik van valse stukken of van identiteiten. Bij de toepassing van artikel 39 is een bedrieglijk karakter vereist, de nalatigheid of onoplettendheid op zich is dus onvoldoende voor het plegen van de inbreuk.

De toepassing van de administratieve geldboeten met betrekking tot de artikelen 37 tot en met 39 is terug te vinden in artikel 51 van dit decreet.

Artikel 40

Dit artikel bevat de strafbepalingen in geval van herhaling.

Artikel 41

De werkgever wordt burgerrechtelijk aansprakelijk gesteld voor de betaling van de geldboeten die aan zijn aangestelden of lasthebbers worden opgelegd.

Artikel 42

De toekenning van subsidies veronderstelt dat de betrokkenen aan de ‘toelaatbaarheids-‘ (d.w.z. gerechtigd zijn) en de ‘betaalbaarheidsvoorwaarden’ (d.w.z. aan de voorwaarden voor (uit)betaling) voldoen. Is dit niet het geval dan kan men geen aanspraak maken op de subsidies.

Indien bij het normaal dossierbeheer of bij een controle door de inspectie WSE wordt vastgesteld dat betrokkenen aan beide voorwaarden niet voldoen, of dat er sprake is van misbruiken of fouten, dan moeten de subsidies worden teruggevorderd.

De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering van de onrechtmatig ontvangen subsidies, waarbij rekening gehouden wordt met de proportionaliteit van de inbreuk.

Artikel 43

Wanneer de benadeelde derden zich geen burgerlijke partij hebben gesteld, veroordeelt de rechter die de straf uitspreekt voorzien in artikelen 38, 1°, en 2°, en 39, of die de schuld vaststelt voor een inbreuk op deze bepalingen, de schuldenaar van onbetaalde bijdragen ambtshalve tot het betalen van de achterstallige bijdragen, de bijdrageopslagen en de verwijlintresten.

Wanneer er geen afrekening is met betrekking tot de onrechtmatig ontvangen subsidies of wanneer de afrekening betwist wordt en er in dit verband nadere informatie nodig is, houdt de rechter de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

Artikel 44

Zoals in het sociaal handhavingrecht algemeen courant is, zijn alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V (herhaling), maar met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85 van toepassing op de overtredingen vastgesteld bij dit decreet.

Artikelen 45 en 47

Bij de veroordeling, de vaststelling van schuld, of de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk vermeld in de artikelen 38, 1°, en 2°, en 39, kan het aangewezen zijn om de betrokkene die onrechtmatig subsidies heeft ontvangen gedurende een bepaalde periode uit te sluiten van het voordeel van de subsidie.

De uitsluiting kan afhankelijk van de ernst van de inbreuk maximaal 12 maanden respectievelijk 24 maanden bedragen.

In geval van herhaling van de inbreuk kan de periode van de uitsluiting op het dubbel van het maximum worden gebracht.

De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen voor de uitvoering van deze bepalingen.

Artikel 46

Inbreuken op grond van dit decreet kunnen tevens gesanctioneerd worden via een administratieve geldboete.

De oplegging van de administratieve geldboete geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht.

Artikel 47

De decreetgever voorziet in artikel 47 dat bij de oplegging van een geldboete overeenkomstig het artikel 13/2, § 2, 1° en 2° en §3, van het inspectiedecreet de Vlaamse Regering kan beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft bekomen of behouden, gedurende respectievelijk een periode van een jaar, dan wel 2 jaren wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Artikel 48

Het artikel 48 heeft tot doel te vermijden dat door cumulatie van diverse steunmaatregelen niet alleen de geldende Europese regelen inzake maximaal toelaatbare steun, maar nog strenger de geïndiceerde nood aan ondersteuning wordt overschreden.

Artikel 49

De rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten verjaren na vijf jaar. Deze verjaringstermijn betreft niet alleen de strafvordering maar ook de burgerlijke rechtsvordering.

Hoofdstuk 12. Wijzigingsbepalingen en opheffingsbepalingen

Artikel 50

Dit artikel past het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht aan de gewijzigde wetgeving aan.

Artikel 51

Volgens het tweesporenstelsel is een afhandeling van inbreuken via een administratieve geldboete of een strafrechtelijke vervolging mogelijk.

Dit artikel voegt in decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht een nieuw artikel 13/2 in voor de inbreuken met subsidies.

Voor meer informatie inzake de sanctionering wordt verwezen naar de toelichting bij de artikelen 37 tot en met 39.

Artikel 52 en 53

Dit artikel brengt het VDAB-decreet van 7 mei 2004 nader in overeenstemming met de in dit decreet gehanteerde begrippen.

Artikel 54

Artikel voorziet in een terminologische aanpassing van artikel 26 van het decreet van 2 juni 2006 tot omvorming van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden.

Artikel 55

Artikel 55 voorziet in de begripswijzigingen ‘maatwerkbedrijf’ en ‘maatwerkafdeling’ in artikel 5, §1, van het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Artikel 56

Dit artikel schrijft de beroepsprocedure na heroverweging bij arbeidsrechtbank in het gerechtelijk wetboek in.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Artikel 57

Dit artikel heft de regelgeving inzake de sociale werkplaatsen op bij het inwerking treden van dit decreet.

Artikel 58

Dit artikel heft de regelgeving inzake de beschutte werkplaatsen op bij het in werking treden van dit decreet.

Artikel 59

Deze bepaling mandateert de Vlaamse Regering om de nodige maatregelen te treffen om een coherente overgang van de bestaande naar de nieuwe regelgeving te organiseren.

Inzake de invoegmaatregel wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de duurtijd van de bestaande en nieuwe erkenningen om te vormen in functie van de inwerkingtreding van voorliggend decreet.

Artikel 60

De Vlaamse regering bepaalt de inwerkingtreding van dit decreet nader, met uitzondering van artikel 59, 2de lid dat in werking treedt op ……...

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. De steun verleend met toepassing of ter uitvoering van dit decreet geschiedt met in achtneming van, naar gelang het geval, de voorwaarden van de verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (de algemene groepsvrijstellingsverordening) of het DAEB-besluit van 20 december 2011.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° DAEB-besluit van 20 december 2011: het besluit (EG) nr. 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen;

2° doelgroepwerknemers: de personen die voor hun arbeidsdeelname werkondersteunende maatregelen als vermeld in artikel 9, 1° tot en met 3°, behoeven en die behoren tot een van de volgende categorieën:
a) personen met een arbeidshandicap: de personen met een langdurig en belangrijk probleem van deelname aan het arbeidsleven dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard,

beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de erkenning als persoon met een arbeidshandicap;

b) personen met een psychosociale arbeidsbeperking: de personen met een langdurig en belangrijk probleem van deelname aan het arbeidsleven dat te wijten is aan het samenspel tussen psychosociale factoren, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de erkenning als persoon met een psychosociale arbeidsbeperking;

c) uiterst kwetsbare personen: de werkzoekenden die voorafgaand aan hun tewerkstelling gedurende minstens 24 maanden geen betaalde beroepsarbeid hebben verricht om persoonlijke redenen die een deelname aan het arbeidsleven verhinderen De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de erkenning als uiterst kwetsbare personen.

3° doorstroom: de tewerkstelling van de doelgroepwerknemer, die aansluit op een tewerkstelling in het kader van dit decreet, in een betrekking geheel zonder of met een geringere ondersteuning dan bepaald in dit decreet;

4° maatwerkafdeling: de werking binnen een onderneming die voldoet aan de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 5;

5° maatwerkbedrijf: de onderneming die voldoet aan de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 4;

6° persoonlijk ontwikkelingsplan: een opvolgbaar actieplan dat de te ontwikkelen competenties en het ontwikkelpad van een persoon bevat met als doel die persoon een stevige positie op de arbeidsmarkt te bezorgen;

7° subsidie: een voordeel, een toelage, steun of iedere andere financiële tegemoetkoming die verleend of toegekend wordt op grond van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan;

8° VDAB: de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding”;

9° vergoeding: een financiële compensatie voor de uitvoering van een dienst, toegekend in het kader van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan.

Hoofdstuk 2. Subsidievoorwaarden

Art. 4. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet, kan de Vlaamse Regering ondersteuning toekennen aan maatwerkbedrijven.

Het maatwerkbedrijf moet daarvoor:

1° op jaarbasis aan minimaal twintig gesubsidieerde voltijdsequivalente doelgroepwerknemers werk op maat verschaffen, voor wie ondersteuning overeenkomstig dit decreet wordt toegekend, door middel van nuttig, lonend en individueel passend werk;

2° de rechtsvorm van een vennootschap met een sociaal oogmerk of van een vereniging zonder winstoogmerk hebben;

3° als maatschappelijke hoofdactiviteit werk en begeleiding op maat aan doelgroepwerknemers verschaffen;

4° op jaarbasis een werknemersbestand hebben dat voor minstens 65 procent bestaat uit de doelgroepwerknemers, vermeld in artikel 3, 2°, a) en b);

5° een kwaliteitsvolle bedrijfsvoering hanteren op het vlak van:
a) de strategie en het bestuur van de organisatie, het algemeen en financiële beheer, met een streven naar democratische besluitvorming;
b) de inschakeling, opleiding en begeleiding van doelgroepwerknemers ter bevordering van duurzame loopbanen;
c) de doorstroom binnen de sociale economie en naar het normale economische circuit;
d) het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
e) het beheer van middelen;
f) maatschappelijke inbedding;
g) maximale transparantie met betrekking tot het algemene en financiële beleid, en de betrokkenheid van interne en externe stakeholders.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moet het startende maatwerkbedrijf binnen een redelijke termijn voldoen aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 1° en 4°.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn, vermeld in het eerste lid.

Onder startende maatwerkbedrijf als vermeld in het eerste lid, wordt de onderneming verstaan die voor de eerste keer een aanvraag voor ondersteuning indient.

§3. De Vlaamse Regering kan de subsidievoorwaarden vermeld in paragraaf 1, nader bepalen.

Art. 5. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, bepaald in dit decreet, kan de Vlaamse Regering ondersteuning toekennen aan maatwerkafdelingen.

De maatwerkafdeling moet daarvoor:

1° op jaarbasis op eenzelfde tewerkstellingsplaats aan minimaal vijf gesubsidieerde voltijdsequivalente doelgroepwerknemers werk op maat verschaffen, voor wie ondersteuning overeenkomstig dit decreet wordt toegekend, door middel van nuttig, lonend en individueel passend werk;

2° een kwaliteitsvolle bedrijfsvoering hanteren op het vlak van:
a) de inschakeling, opleiding en begeleiding van doelgroepwerknemers ter bevordering van duurzame loopbanen;
b) de doorstroom binnen de sociale economie en naar het normale economische circuit;
c) het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
d) maximale transparantie met betrekking tot de inschakeling, opleiding en begeleiding van doelgroepwerknemers.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moet de startende maatwerkafdeling binnen een redelijke termijn voldoen aan de voorwaarde vermeld in paragraaf 1, 1°.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn, vermeld in het eerste lid.

Onder startende maatwerkafdeling als vermeld in het eerste lid, wordt de onderneming verstaan die voor de eerste keer een aanvraag voor ondersteuning indient.

§3. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, nader bepalen.

Art. 6. Het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdelingen dienen een aanvraag voor ondersteuning in bij de dienst die daarvoor is aangewezen door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van de ondersteuning.

Hoofdstuk 3. Indicering, toeleiding, bemiddeling en evaluatie

Art. 7. De maatwerkbedrijven en de maatwerkafdelingen bezorgen de vacatures voor doelgroepwerknemers aan de VDAB.

De VDAB stelt in functie van een vacature de individuele behoefte aan ondersteuning bij de werkzoekende vast voor de werkondersteunende maatregelen, vermeld in artikel 9, 1° tot en met 3°, op basis van een lijst met indicaties.

De Vlaamse Regering bepaalt de lijst met indicaties.

De VDAB zorgt voor de toeleiding en de bemiddeling van de doelgroepwerknemer.

Art. 8. §1. De VDAB evalueert de behoefte aan werkondersteunende maatregelen tijdens de tewerkstelling van de doelgroepwerknemer.

Die evaluatie vindt plaats op initiatief van de VDAB of op verzoek van de doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling naar gelang de geïndiceerde problematiek en uiterlijk na 5 jaar.

De VDAB kan de periodiciteit van de evaluatie aanpassen naar gelang de geïndiceerde problematiek.

§2. De evaluatie vindt minimaal plaats aan de hand van:
1° het persoonlijk ontwikkelingsplan;
2° de informatie van het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling;
3° een gesprek met de doelgroepwerknemer.

Hoofdstuk 4. Ondersteuning op maat

Afdeling 1. Werkondersteunende maatregelen

Art. 9. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, bepaald in dit decreet, kan de Vlaamse Regering aan het maatwerkbedrijf of aan de maatwerkafdeling het geheel van de volgende werkondersteunende maatregelen toekennen:
1° een loonpremie;
2° een vergoeding voor de begeleiding op de werkvloer.

Art. 10. De werkondersteunende maatregelen worden toegekend voor onbepaalde duur tenzij de evaluatie uitwijst dat ze niet meer nodig zijn, behalve in de gevallen, vermeld in artikel 8, §1, tweede lid, 2°.

De werkondersteunende maatregelen zijn voor de doelgroepwerknemers, vermeld in artikel 3, 2°, c), beperkt in de tijd tot maximaal twee jaar.

Art. 11. De evaluatie, vermeld in artikel 8, kan leiden tot een wijziging in de toekenning van de werkondersteunende maatregelen.

De vaststelling van de gewijzigde behoefte aan werkondersteunende maatregelen die aanleiding geeft tot het doorstroomtraject, vermeld in artikel 23, 1° en 2°, vindt voorlopig plaats onder de opschortende voorwaarde van doorstroom door de doelgroepwerknemer.

Als de doelgroepwerknemer om redenen onafhankelijk van zijn wil en van het maatwerkbedrijf na afloop van het doorstroomtraject niet doorstroomt, stelt de VDAB opnieuw de behoefte aan werkondersteunende maatregelen vast.

Onderafdeling 1. Loonpremie

Art. 12. De loonpremie bestaat uit een tegemoetkoming in de loonkosten van de doelgroepwerknemer op basis van diens reële loonkost.

De Vlaamse Regering bepaalt de loonpremie op basis van het arbeidspotentieel van de doelgroepwerknemer.

De loonpremie bedraagt minimaal veertig procent en maximaal vijfenzeventig procent van de loonkosten van de doelgroepwerknemer.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder de loonkosten van de doelgroepwerknemer moet worden verstaan en kan de loonkosten die in aanmerking komen, begrenzen.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de toekenning en de uitbetaling van de loonpremie.

Art. 13. Voor de doelgroepwerknemer, vermeld in artikel 3, 2°, c), bestaat de loonpremie uit maximaal vijftig procent van de loonkosten.

Art. 14. Andere dan op grond van dit decreet verkregen tegemoetkomingen in de loonkosten moeten in mindering worden gebracht van de loonpremie.

De Vlaamse Regering bepaalt welke andere vormen van tegemoetkomingen als geheel of gedeeltelijk overlappend beschouwd worden en in mindering gebracht worden van de loonpremie.

Onderafdeling 2. Begeleiding op de werkvloer

Art. 15. De maatregel begeleiding op de werkvloer ondersteunt de professionele ontwikkeling van de doelgroepwerknemer.

De begeleiding op de werkvloer wordt uitgevoerd door het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling en omvat minimaal:
1° de opmaak en jaarlijkse evaluatie van het persoonlijk ontwikkelingsplan en van het competentieprofiel van de doelgroepwerknemer;
2° de coaching van de doelgroepwerknemer door een gekwalificeerde begeleider;
3° de versterking van de competenties van de doelgroepwerknemer in functie van zijn takenpakket;
4° interne informatiedoorstroom en doorverwijsfunctie bij problemen die verder reiken dan de arbeidscontext;
5° de aanlevering van informatie over het functioneren van de doelgroepwerknemer met het oog op zijn doorstroom en externe evaluatie;
6° de preventieve en remediërende aanpassing van de arbeidsomgeving van de doelgroepwerknemer.

De competentieversterking, vermeld in het tweede lid, 3°, is gericht op de ontwikkeling en verbetering van generieke en technische competenties. De competentieversterking omvat minimaal een jaarlijkse individuele verbeteractie op het vlak van een generieke en een technische competentie.

De Vlaamse Regering kan de begeleiding, met inbegrip van de kwalificatievereisten van de begeleider verder specificeren. Waarbij onder kwalificatie het afgerond en ingeschaald geheel aan competenties wordt verstaan.

Art. 16. De begeleiding omvat drie graden:
1° lage intensiteit;

2° gemiddelde intensiteit;
3° hoge intensiteit.

Inzonderheid in de begeleidingsgraad vermeld in punt 1° is de competentieversterking gericht op het behalen van een doorstroomprofiel.

De begeleidingsintensiteit bepaalt de vergoeding voor de begeleiding.

De Vlaamse Regering bepaalt per graad van intensiteit de minimale voorwaarden van de begeleiding en de hoogte van de vergoeding.

Art. 17. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de toekenning en de vergoeding van de maatregel begeleiding op de werkvloer.

Art. 18. Het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdeling richten voor de begeleiding van de doelgroepwerknemers, vermeld in artikel 3, 2°, c), een sui generis afdeling op als vermeld in het DAEB-besluit van 20 december 2011. Dat houdt in dat ze:
1° een specifieke verantwoordelijke voor die activiteiten aanduiden;
2° de inhoudelijke en financiële activiteiten afzonderlijk registreren.

Afdeling 2. Organisatieondersteunende maatregelen

Art. 19. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, bepaald in dit decreet, kan de Vlaamse Regering aan het maatwerkbedrijf een forfaitaire subsidie voor organisatieondersteunende maatregelen toekennen.

Die subsidie voor organisatieondersteunende maatregelen heeft betrekking op:
1° de aanpassing van productieprocessen van het maatwerkbedrijf naargelang van de behoeften van de doelgroepwerknemer;
2° het vervullen van de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 4, 5°, a), d), e), f), en g);
3° het organiseren van sociale dienstverlening voor de doelgroepwerknemer.

Bij de toekenning van de subsidie houdt de Vlaamse Regering rekening met het aantal toegekende werkondersteuningspakketten aan de doelgroepwerknemers, vermeld in artikel 3, 2°, a), en b), in het maatwerkbedrijf.

Art. 20. De Vlaamse Regering bepaalt de forfaitaire subsidie, de subsidievoorwaarden, en de procedure voor de subsidieaanvraag en -toekenning.

Afdeling 3. Infrastructuurondersteuning

Art. 21. Binnen de perken van de jaarlijks goedgekeurde begrotingskredieten en volgens de voorwaarden, vermeld in dit decreet, kan de Vlaamse Regering aan het maatwerkbedrijf op basis van het aantal doelgroepwerknemers als vermeld in artikel 3, 2°, a), een investeringssubsidie voor infrastructuurwerken toekennen.

De Vlaamse Regering bepaalt:
1° de bouwtechnische, de bouwfysische en oppervlaktenormen waaraan de infrastructuurwerken moeten voldoen;
2° de aard van de infrastructuurwerken;
3° de omvang van de investeringssubsidie;
4° de procedure tot toekenning en uitbetaling van de investeringssubsidie;
5° de bijzondere boekhoudkundige en beheersmatige verplichtingen.

Hoofdstuk 5. Doorstroom

Art. 22. Het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdeling stimuleren de doorstroom van de individuele doelgroepwerknemer aan de hand van de werkondersteunende maatregel begeleiding op de werkvloer, vermeld in artikel 15.

Art. 23. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet wordt een doorstroomtraject opgestart in een van de volgende gevallen:
1° de VDAB stelt na evaluatie als vermeld in artikel 8, vast dat de doelgroepwerknemer geen behoefte meer heeft aan de werkondersteunende maatregelen, vermeld in artikel 9, 1° en 2°;
2° de VDAB oordeelt na evaluatie op verzoek van de doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling als vermeld in artikel 8, derde lid, 1°, dat de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer gunstig zijn.

Bij de beoordeling van de kansen op doorstroom houdt de VDAB rekening met:
a) de mogelijkheid van een duurzame reguliere tewerkstelling rekening houdend met de persoonlijke situatie van de doelgroepwerknemer;
b) de continuïteit van de werking van het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling met het oog op het behoud van de tewerkstelling van de zwakste doelgroep werknemers rekening houdend met de schaalgrootte van het maatwerkbedrijf of maatwerkafdeling.

De Vlaamse Regering bepaalt die voorwaarden nader.

In functie van die beoordeling kan worden beslist om het doorstroomtraject op een latere datum een aanvang te laten aanvatten.

Art. 24. Een doorstroomtraject bestaat uit:
1° een tijdelijke kwaliteitsvolle en actieve begeleiding van de doelgroepwerknemer bij het zoeken naar een gepaste vacature in het reguliere arbeidscircuit;
2° de organisatie en begeleiding van een of meer tijdelijke stages bij een toekomstige werkgever, met het oog op een duurzame aanwerving bij deze werkgever.

De Vlaamse Regering bepaalt de aanvang en de beëindigingsvoorwaarden van het doorstroomtraject.

Art. 25. Het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, de VDAB, de dienstverlener, vermeld in artikel 28, en de doelgroepwerknemer sluiten een schriftelijke overeenkomst over de uitvoering van het doorstroomtraject.

Art. 26. Het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling stelt de doelgroepwerknemer geheel of gedeeltelijk vrij van arbeidsprestaties tijdens de duur van het doorstroomtraject om de doelgroepwerknemer op passende wijze het doorstroomtraject te laten doorlopen.

Art. 27. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering aan het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdeling tijdens de duur van de doorstroomstage een tijdelijke vergoeding toekennen ter delging van de kosten die het maatwerkbedrijf of maatwerkafdeling heeft en waar ingevolge de niet-aanwezigheid van doelgroepwerknemer geen inkomsten tegenover staan. Deze vergoeding kan worden verhoogd met een tijdelijke loonpremie voor een vervangende doelgroepwerknemer.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de invulling van de vergoeding nader.

Art. 28. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, vermeld in dit decreet, kan de Vlaamse Regering een dienstverlener aanstellen om het doorstroomtraject uit te voeren.

De Vlaamse Regering bepaalt de aanstellingsprocedure en de voorwaarden op het vlak van de dienstverlening.

Hoofdstuk 6. Beroep

Art. 29. De doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, die de beslissing van de VDAB op het vlak van de vaststelling of evaluatie van werkondersteunende maatregelen betwisten, kunnen bij de VDAB een verzoek indienen tot heroverweging van de vaststelling van de behoefte aan werkondersteunende maatregelen.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn voor de indiening van het verzoek en de procedure voor de heroverweging.

Het verzoek tot heroverweging bij herindicering heeft een schorsende werking.

Art. 30. De heroverweging van de VDAB moet, op straffe van nietigheid, met redenen worden omkleed. Het resultaat van de heroverweging wordt met een aangetekende brief ter kennis gebracht van de indiener. De kennisgeving vermeldt minstens de volgende elementen:
1° de mogelijkheid om bij de bevoegde rechtbank beroep in te stellen;
2° de wijze waarop tegen de heroverweging beroep kan worden ingesteld;
3° de termijn om beroep in te stellen.

Art. 31. De doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling die de heroverweging van de VDAB, vermeld in artikel 30, betwisten, tekenen op straffe van verval binnen een termijn van drie maanden na de verzending van de kennisgeving van de heroverweging, door een verzoekschrift neer te leggen dat overeenstemt met de bepalingen van artikel 704 van het Gerechtelijk Wetboek, beroep aan bij de arbeidsrechtbank.

Het beroep bij de arbeidsrechtbank heeft een schorsende werking.

Hoofdstuk 7. Enclavewerking

Art. 32. Het maatwerkbedrijf kan samenwerken met private en publieke ondernemingen of organisaties in het kader van enclavewerking.
Die samenwerking moet altijd:
1° tot doel hebben nuttig, lonend en individueel passend werk te verschaffen aan de doelgroepwerknemers;
2° voorzien in een permanente en kwaliteitsvolle begeleiding van de doelgroepwerknemers door een gekwalificeerde begeleider die in dienst is van het maatwerkbedrijf.

Art. 33. De partijen sluiten over de samenwerking een schriftelijke overeenkomst die minimaal de volgende bepalingen formuleert:
1° de plaats van tewerkstelling;
2° de duur van de opdracht;
3° de globale doelstelling van de opdracht, met opgave van de aard van de taken die de doelgroepwerknemers uitoefenen.

Het maatwerkbedrijf brengt voorafgaandelijk aan de uitvoering van de samenwerking de schriftelijke overeenkomst ter kennis van de partijen volgens de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering.

Art. 34. Het maatwerkbedrijf registreert dagelijks:
1° de identiteit van de doelgroepwerknemers in de enclave;
2° de identiteit van de gekwalificeerde begeleider in de enclave.

De Vlaamse Regering bepaalt de registratievoorwaarden.

Hoofdstuk 8. Adviescommissie Sociale economie

Art. 35. De Vlaamse Regering richt een Adviescommissie Sociale Economie op die tot opdracht heeft de Vlaamse Regering te adviseren:
1° bij de beoordeling van de aanvragen voor ondersteuning, vermeld in artikel 6;
2° over de criteria voor de toewijzing van de beschikbare werkondersteunende maatregelen;
3° over het bereik van de maatregelen op basis van een jaarlijks monitoringrapport, opgesteld door de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering kan de taken van de Adviescommissie Sociale Economie specificeren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de organisatie, de samenstelling en de werkwijze van de Adviescommissie Sociale Economie.

Hoofdstuk 9. Toezicht, handhaving en sancties

Art. 36. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen met toepassing van de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 37. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek, worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van 50 euro tot 500 euro, of met een van die straffen alleen:
1° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die nalaten om voor de doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan of competentieprofiel op te stellen en hen jaarlijks te evalueren;
2° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die nalaten om voor de doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan of competentieprofiel op te stellen en hen jaarlijks te evalueren.

Art. 38. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van 125 euro tot 1250 euro, of met een van die straffen alleen:
1° personen die de subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
2° personen die een subsidie hebben verkregen of die een subsidie behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
3° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15, tweede lid, 2° tot en met 5° van dit decreet;
4° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de kwalificatievereisten voor de begeleiding van doelgroepwerknemers;
5° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15, tweede lid, 2° tot en met 5° van dit decreet;
6° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de kwalificatievereisten voor de begeleiding van doelgroepwerknemers;
7° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die de bepalingen van artikel 32 tot en met 34 van dit decreet niet naleven.

Art. 39. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met een geldboete van 250 euro tot 2500 euro, of met een van die straffen alleen:
1° personen die wetens en willens de subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
2° personen die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
3° personen die wetens en willens hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze gehouden zijn te

verstrekken, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
4° personen die wetens en willens de subsidie ten onrechte hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
5° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
a) valsheid in geschrifte hebben gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;
b) zich bediend hebben van een valse akte of een vals stuk, terwijl ze weten dat de gebruikte akte of het gebruikte stuk vals is;
6° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
a) bedrog hebben gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van de gegevens verandert;
b) hebben gebruik gemaakt van die gegevens, terwijl ze weten dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;
7° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, hebben gebruikgemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictieve persoon, een fictieve onderneming of een fictieve gebeurtenis, of om op een andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.

Art. 40. In geval van herhaling binnen vijf jaar kan de maximale straf, vermeld in artikel 37, 38 en 39, verdubbeld worden.

Art. 41. De werkgever is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboetes waartoe zijn lasthebbers of aangestelden zijn veroordeeld.

Art. 42. Onrechtmatig ontvangen subsidies worden ambtshalve teruggevorderd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering van die subsidies.

Art. 43. Als de benadeelde derden zich geen burgerlijke partij hebben gesteld, veroordeelt de rechter die de straf, vermeld in artikel 38, 1° en 2°, en artikel 39, uitspreekt, of die de schuld vaststelt voor een inbreuk op die bepalingen, de verdachte ambtshalve tot de terugbetaling van de onrechtmatig ontvangen bedragen, vermeerderd met de verwijlinteresten.

Als er geen afrekening is voor de bedragen, vermeld in het eerste lid, of als de afrekening betwist wordt en er in dat verband nadere informatie nodig is, houdt de rechter de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

Art. 44. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V, maar met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de bij dit decreet vastgestelde overtredingen. In geval van herhaling is artikel 85 van het Strafwetboek niet van toepassing.

Art. 45. Bij een veroordeling of vaststelling van schuld voor een inbreuk als vermeld in artikel 38, 1° en 2°, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal twaalf maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Bij een veroordeling voor een inbreuk als vermeld in artikel 39, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode, vermeld in het eerste en het tweede lid, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in het eerste en het tweede lid, verdubbeld worden.

Art. 46. De administratieve geldboete op grond van inbreuken op dit decreet wordt opgelegd met toepassing van de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 47. Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk als vermeld in artikel 13/2, §2, 1° en 2°, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal twaalf maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk als vermeld in artikel 13/2, §3, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode, vermeld in het eerste en het tweede lid, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in het eerste en het tweede lid, verdubbeld worden.

Art. 48. De subsidies voor de loonpremie worden niet gecumuleerd met enige andere steun voor dezelfde, geheel of gedeeltelijk overlappende, kosten, als een dergelijke cumulatie ertoe leidt dat daarmee de geïndiceerde steunintensiteit die krachtens de toepasselijke regelgeving voor die steun geldt, wordt overschreden. Als de geïndiceerde steunintensiteit of het hoogste steunbedrag wordt overschreden, worden de middelen die buiten dit decreet verworven worden, a rato in mindering gebracht van de subsidies.

Om financiering boven de toegelaten maxima te vermijden zijn alle sociale-economieondernemingen die gesubsidieerd worden in het kader van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, ertoe gehouden om op eenvoudig verzoek van de Vlaamse Regering alle financiële middelen kenbaar te maken die mogelijk aanleiding geven tot cumulatie. Alle bewijsstukken moeten op eenvoudig verzoek ter beschikking worden gesteld.

Art. 49. De rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, verjaren na verloop van vijf jaar, na het feit waaruit de vordering is ontstaan.

Hoofdstuk 10. Wijzigingsbepalingen

Art. 50. In artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010, 10 december 2010 en 17 februari 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 6° wordt vervangen door wat volgt:

“6° het decreet van [DATUM] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;”;

2° punt 27° wordt opgeheven.

Art. 51. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010, 10 december 2010 en 17 februari 2012, wordt een artikel 13/2 ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Art. 13/2. §1. Onder de voorwaarden, vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolging vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van [DATUM] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, een administratieve geldboete opgelegd worden van 100 euro tot 1000 euro aan:
1° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die nalaten om voor de doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan en competentieprofiel op te stellen en te evalueren;
2° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die nalaten om voor de doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan en competentieprofiel op te stellen en te evalueren.

§2. Onder de voorwaarden, vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolging vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van [DATUM] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, een administratieve geldboete opgelegd worden van 250 euro tot 2500 euro aan:
1° personen die een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
2° personen die een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;

3° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15, tweede lid, 2° tot en met 5°, van het decreet van [DATUM] betreffende maatwerken bij collectieve inschakeling;
4° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de kwalificatievereisten voor de begeleiding van doelgroepwerknemers;
5° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15, tweede lid, 2° tot en met 5°, van het decreet van [DATUM] betreffende maatwerken bij collectieve inschakeling;
6° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de kwalificatievereisten voor de begeleiding van doelgroepwerknemers;
7° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden, die de bepalingen van artikel 32 tot en met 34 van het decreet van [DATUM] betreffende maatwerken bij collectieve inschakeling niet naleven.

§3. Onder de voorwaarden vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolging vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van [DATUM] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, een administratieve geldboete opgelegd worden van 500 euro tot 5000 euro aan:
1° personen die wetens en willens de subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
2° personen die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
3° personen die wetens en willens hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze gehouden zijn te verstrekken, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
4° personen die wetens en willens een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
5° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
a) valsheid in geschrifte hebben gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;
b) zich bediend hebben van een valse akte of een vals stuk;
6° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
a) bedrog hebben gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van de gegevens verandert;
b) hebben gebruikgemaakt van die gegevens, terwijl ze weten dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;

7° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, hebben gebruikgemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen, of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictieve persoon, een fictieve onderneming, of een fictieve gebeurtenis, of om op een andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.".

Art. 52. In artikel 2, eerste lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding", gewijzigd bij het decreet van 21 november 2008, wordt punt 10° vervangen door wat volgt:

"10° doelgroepwerknemer: de persoon, vermeld in artikel 3, 3°, van het decreet van DATUM betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling.**"**.

Art. 53. In artikel 5, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 november 2008 en 19 december 2008, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

"5° taken voor de integratie van doelgroepwerknemers in het bijzonder:
a) de toekenning van tegemoetkomingen ter ondersteuning van de inschakeling op de arbeidsmarkt van de doelgroepwerknemers.
De Vlaamse Regering bepaalt de aard van de tegemoetkomingen, de procedure die wordt gehanteerd en de bijkomende voorwaarden waaraan de doelgroepwerknemers moeten voldoen;
b) de verzorging van de trajectbegeleiding, de beroepsoriëntering, de competentieontwikkeling en de verlening van toegang tot de gesubsidieerde tewerkstelling in de maatwerkbedrijven en de maatwerkafdelingen;
c) de erkenning en subsidiëring van organisaties die instaan voor het verzorgen van de trajectbegeleiding, de beroepsoriëntering en de competentieontwikkeling;".

Art. 54. In artikel 26, derde lid, van het decreet van 2 juni 2006 tot omvorming van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden tot een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, en tot wijziging van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden worden de woorden "beschutte werkplaatsen" vervangen door het woord "maatwerkbedrijven".

Art. 55. In artikel 5, §1, van het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen worden punt 1° en 2° vervangen door wat volgt:

"1°de maatwerkbedrijven, vermeld in artikel 3, 5°, van het decreet van DATUM betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;
2° de maatwerkafdelingen, vermeld in artikel 3, 4°, van het decreet van DATUM betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;".

Art. 56. Aan artikel 582, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, gewijzigd bij de decreten van 12 november 1997, 7 mei 2004, 21 november 2008 en 25 maart 2011, wordt de volgende zinsnede toegevoegd:

“ en van de geschillen over de vaststelling van werkondersteunende maatregelen, vermeld in artikel 7 en 8 van het decreet van DATUM betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling”.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Art. 57. Het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2004 en 16 juli 2010, en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2005, worden opgeheven.

Art. 58. Artikel 79 van het decreet van 23 december 2005 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006, gewijzigd bij het decreet van 21 november 2008, wordt opgeheven.

Art. 59. De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen die nodig zijn om de overgang van de regelgeving, vermeld in artikel 57 en 58, naar dit decreet op een coherente manier te laten verlopen.

De Vlaamse Regering kan maatregelen treffen die gericht zijn op de gedeeltelijke opheffing van het impuls- en ondersteuningsprogramma, vermeld in artikel 18, §1, van het decreet van 8 december 2000 houdende diverse bepalingen. In dat verband kan de Vlaamse Regering beslissen om de duurtijd van de erkenning die verleend is of zal verleend worden verleend krachtens de hoofdstukken II en III van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie en het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2005 betreffende de erkenning en financiering van de invoegbedrijven, in overeenstemming te brengen in functie van de temporele uitvoering van dit decreet.

Art. 60. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum, met uitzondering van artikel 59, tweede lid.

Brussel, [DATUM]

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SERV
sterk door overleg

Advies

Maatwerkdecreet

Brussel, 18 februari 2013

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling
Adviesvrager: Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie
Ontvangst adviesvraag: 8 januari 2013
Adviestermijn: 30
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)

Goedkeuring dagelijks bestuur SERV: nvt
Goedkeuring/bekrachtiging raad: 18 februari 2013

Aan Mevrouw Freya Van den Bossche
Vlaams minister van Energie, Wonen,
Steden en Sociale Economie
Martelaarsplein 7

1000 BRUSSEL

contactpersoon
Katrijn Vanderweyden
kvanderweyden@serv.be

ons kenmerk

Brussel
18 februari 2013

Advies voorontwerp van decreet maatwerk

Mevrouw de minister,

Op 8 januari 2013 vroeg u de SERV advies over het voorontwerp van decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling. Bijgevoegd vindt u het advies van de SERV.

De SERV is vragende partij voor een hervorming van het landschap van de sociale economie. De SERV onderschrijft de centrale doelstellingen van het voorliggend decreet: werk en ondersteuning op maat aanbieden aan personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, ondersteuning bieden aan werkgevers die hen tewerkstellen en inzetten op een kwalitatief kader inzake doorstroom. De SERV staat achter een vereenvoudiging van het landschap en de creatie van een transparant kader voor alle werkgevers en doelgroepwerknemers.

De SERV heeft wel heel wat vragen bij de uitwerking, operationalisering en financiële haalbaarheid van het voorliggende kader. De SERV tilt zwaar aan het ontbreken van het individuele luik maatwerk en aan het ontbreken van garanties inzake de invulling van het luik doorstroom. De SERV merkt ook op dat heel wat aspecten in het voorontwerp van decreet niet geregeld of gespecificeerd worden. De SERV vraagt dat snel werk wordt gemaakt van de uitvoeringsbesluiten en dat de SERV hierbij steeds om advies wordt gevraagd.

De SERV wil graag zijn waardering uitdrukken voor de wijze waarop bij de opmaak van de regelgeving op de betrokkenheid van de sociale partners en andere stakeholders werd ingezet.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter

Kopie: minister van Werk Philippe Muyters.

Inhoud

Krachtlijnen van het advies 59
Advies 61
1. Situering adviesvraag 61
2. Aanbevelingen en bemerkingen 61
2.1. Betrokkenheid in het proces is positief 61
2.2. SERV ondersteunt de centrale doelstellingen van het decreet 62
2.3. Vraag naar financiële haalbaarheid 63
2.4. Puzzel onvolledig want individueel luik ontbreekt 63
2.5. Doorstroom is onvoldoende uitgewerkt en gegarandeerd 65
2.6. Werkondersteunende maatregelen moeten nog verder worden uitgewerkt 66
2.7. Aanpak inzake screening is nog onduidelijk 67
2.8. Vraag naar een gepast kader voor de werkgevers 68
2.9. Doelgroepafbakening moet worden bewaakt 70
2.10. Rol en plaats adviescommissie vergt verduidelijking 71
2.11. Decreet vult nog (te) veel zaken niet in 71
2.12. Inzetten op overgangsmaatregelen en communicatie 72

Krachtlijnen van het advies

De SERV is vragende partij voor een hervorming van het landschap van de sociale economie. De SERV onderschrijft de centrale doelstellingen van het voorliggend voorontwerp van decreet waarin de tewerkstellingsmaatregelen van de beschutte en sociale werkplaatsen en de invoegmaatregel worden geïntegreerd: werk en ondersteuning op maat aanbieden aan personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, ondersteuning bieden aan werkgevers die hen tewerkstellen en inzetten op een kwalitatief kader inzake doorstroom. De SERV staat achter een vereenvoudiging van het landschap, de creatie van een transparant kader voor alle werkgevers en doelgroepwerknemers en de verankering van het concept individuele en collectieve inschakeling. Maatwerkbedrijven en –afdelingen krijgen met dit decreet een volwaardige plaats toegekend in het tewerkstellingsbeleid dat inzet op effectieve tewerkstellingskansen voor iedereen. Ook wordt het doorstroomperspectief ingebouwd en verankerd.

De SERV vindt het een goede zaak dat bij de opmaak van de regelgeving sterk werd ingezet op betrokkenheid van de sociale partners en andere stakeholders.

De SERV heeft wel heel wat vragen bij de uitwerking, operationalisering en financiële haalbaarheid van het voorliggende kader. De SERV tilt zwaar aan het ontbreken van het individuele luik maatwerk en aan het ontbreken van garanties inzake de invulling van het luik doorstroom.

De SERV formuleert onder meer volgende bemerkingen en aanbevelingen bij het voorontwerp van decreet:

- Het collectieve en het individuele luik maatwerk dienen samen één sterk, transparant, sluitend geheel te vormen. De SERV vindt het essentieel dat het individuele luik (voor de inschakeling van een beperkt aantal doelgroepwerknemers op dezelfde werkvloer) ook wordt ingevuld. Wanneer dit luik ontbreekt, kunnen doelgroepwerknemers niet op dezelfde ondersteuning rekenen wanneer ze bij een onderneming of organisatie aan de slag gaan die slechts een beperkt aantal doelgroepwerknemers in dienst heeft. Deze ongelijkheid is onrechtmatig en creëert rechtsonzekerheid voor alle partijen. De SERV vraagt niet om de noodzakelijke hervormingen in het landschap van de sociale economie vandaag on hold te zetten, maar wil wel wijzen op de ernstige tekortkomingen van het huidige proces en vraagt dat deze ook worden weggewerkt.
- Voor de SERV dient doorstroom, waar het kan vanuit het perspectief van de werknemer, gerealiseerd te worden. De SERV stelt zich vragen bij de uitwerking en uitvoering van het luik doorstroom. Er zijn geen middelen voor dit luik voorzien. De SERV vraagt zich ook af hoe de concrete flow er uitziet voor de verschillende trajecten die zich bij doorstroom kunnen voordoen. Dit geldt ook voor de trajecten waarbij de doorstroom niet succesvol is.
- Voor de SERV zijn er nog heel wat onbekendes op het vlak van de invulling van de werkondersteuningspakketten (WOP's) voor de doelgroepwerknemers en op het vlak van de toekenning hiervan. De SERV vraagt naar een haalbare, efficiënte en effectieve methodiek inzake screening en indicering voor de VDAB en naar vol-

doende garanties op het vlak van de tewerkstelling van de mensen met de grootste ondersteuningsnood.

- De SERV wil dat er werk wordt gemaakt van een goed uitgewerkt kader voor de werkgevers die de doelgroepwerknemers tewerkstellen. De SERV heeft een aantal bekommernissen en suggesties op het vlak van de afbakening van de erkenningscriteria, de invulling van de omkadering voor de begeleiding, de organisatiegebonden ondersteuning en de rechtsvorm van de maatwerkbedrijven.
- De SERV vraagt dat de afstemming (of waar wenselijk samenwerking of integratie) van de diverse commissies m.b.t. sociale economie op Vlaams niveau van nabij wordt bekeken.
- De SERV merkt op dat erg veel aspecten in het voorontwerp van decreet niet geregeld of gespecificeerd worden. De SERV vraagt dat er snel werk wordt gemaakt van de uitvoeringsbesluiten en dat de SERV hierbij om advies wordt gevraagd.
- De SERV benadrukt dat bij de implementatie van het nieuwe kader sterk moet worden ingezet op communicatie naar alle betrokkenen en op gepaste overgangsmaatregelen.

Advies

1. Situering adviesvraag

Op 8 januari 2013 vroeg minister Van den Bossche aan de SERV advies over het voorontwerp van decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling.

Het voorontwerp van decreet wil de tewerkstellingsmaatregelen in het kader van de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen en de invoegmaatregel integreren en op mekaar afstemmen en discrepanties op het vlak van toegang tot de maatregel en ondersteuning vermijden. Het past in de ambities van de Vlaamse Regering om de maatregelen op het vlak van de sociale economie, in afstemming met het bevoegdheidsdomein Werk, te vereenvoudigen tot twee pijlers (maatwerk en lokale dienstenconomie) met het oog op de realisatie van een transparant inschakelingskader voor alle werkgevers. Binnen het beleidsveld sociale economie wordt hierbij vorm gegeven aan de collectieve ondersteuningsmaatregelen.

Bij het opstellen van het advies raadpleegde de SERV het Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid, vertegenwoordigd in de commissie Diversiteit bij de SERV. De SERV nam in het advies een aantal van de door het Gebruikersoverleg aangereikte aandachtspunten op.

In dit advies formuleert de SERV aanbevelingen en bemerkingen m.b.t. het gevolgde proces, de inhoudelijke doelstellingen en de uitwerking hiervan, de link met het luik individuele inschakeling, de rol en plaats van de adviescommissie(s) inzake sociale economie en de communicatie en overgangsmaatregelen.

2. Aanbevelingen en bemerkingen

2.1. Betrokkenheid in het proces is positief

De SERV vindt het een goede zaak dat bij de opmaak van de regelgeving sterk werd ingezet op betrokkenheid van de sociale partners en andere stakeholders. Zo werd er een werkgroep voorzien met een vertegenwoordiging van de sectorale en interprofessionele sociale partners en met een afvaardiging vanuit de SERV/commissie Diversiteit. De werkgroep werd in de verschillende fasen van het denkproces betrokken en werd voor verschillende nota's om feedback gevraagd. Het departement Werk en Sociale Economie en de VDAB brachten hun expertise in. Tussentijds vond ook op de Vesoc-werkgroep terugkoppeling plaats.

Vóór 2009 vond er over de krijtlijnen voor de hervorming overleg plaats tussen de sectorale sociale partners en de Vlaamse Regering. Dit resulteerde in het principeakkoord van 13 januari 2009 waarin een aantal afspraken werden opgelijst (zie 2.2).

2.2. SERV ondersteunt de centrale doelstellingen van het decreet

Het decreet omvat drie centrale doelstellingen:

- Werk en ondersteuning op maat aanbieden aan personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt
- Ondersteuning aanbieden aan werkgevers die personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt collectief tewerkstellen
- De creatie van een kwalitatief kader dat de groei van competenties en de doorstroom van personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt op kwalitatieve wijze stimuleert.

De SERV onderschrijft deze doelstellingen. De SERV wil hierbij verwijzen naar het VN-verdrag inzake de rechten van Personen met een handicap dat door Vlaanderen werd geratificeerd. Dit verdrag verankert het recht van personen met een handicap op werk op een arbeidsmarkt en in een werkomgeving die open zijn en toegankelijk voor personen met een handicap[1].

De SERV is vragende partij voor een vereenvoudiging van het landschap, voor een transparant kader voor alle werkgevers en doelgroepwerknemers en voor de verankering van het concept individuele en collectieve inschakeling. Maatwerkbedrijven en –afdelingen krijgen met dit decreet een volwaardige plaats toegekend in het tewerkstellingsbeleid dat inzet op effectieve tewerkstellingskansen voor iedereen. Ook wordt het doorstroomperspectief ingebouwd en verankerd.

Het maatwerkdecreet bouwt verder op de afspraken die de sectorale sociale partners eerder met de Vlaamse Regering maakten in het principeakkoord van 13 januari 2009. Dit akkoord werd ook door een aantal andere stakeholders onderschreven. Onder meer volgende principes werden vastgelegd:

- een gelijke financiering van de doelgroepwerknemer met een even verre afstand tot de arbeidsmarkt, ongeacht de aard van de belemmering tot die arbeidsmarkt;
- een screening- en inschalinginstrument om los van huidige doelgroepafbakeningen te komen tot een duidelijke inschatting van het nodige ondersteuning- en begeleidingspakket;
- een kwaliteitsvolle doorstroom binnen de sociale economie en instroom in het reguliere circuit met de nodige tijdelijke of permanente werkvloerbegeleiding;
- een regelgevend kader dat de toets kan doorstaan van de Europese verordening inzake staatssteun;

[1] Uittreksel uit artikel 27 van het VN-verdrag van 2006: '(…) De Staten die Partij zijn erkennen het recht van personen met een handicap op : werk, op voet van gelijkheid met anderen; dit omvat het recht op de mogelijkheid in het levensonderhoud te voorzien door middel van in vrijheid gekozen of aanvaard werk op een arbeidsmarkt en in een werkomgeving die open zijn, waarbij niemand wordt uitge-sloten, en die toegankelijk zijn voor personen met een handicap. De Staten die Partij zijn waarborgen en bevorderen de verwezenlijking van het recht op werk, met inbegrip van personen die gehandicapt raken tijdens de uitoefening van hun functie, door het nemen van passende maatregelen, onder meer door middel van wetgeving, (…)'.

- professioneel bedrijfsmatige maatwerkbedrijven die op basis van hun groeiritme en visie, waarden en objectieven kunnen gelabeld worden.

De SERV vindt deze principes in de uitgangspunten van het maatwerkdecreet terug. Wel stelt de SERV zich heel wat vragen bij de uitwerking en operationalisering (cf. infra).

In het maatwerkdecreet is een sterk uitgewerkt luik inzake toezicht, handhaving en sancties voorzien om subsidiëring, begeleiding, doorstroom, organisatieondersteuning, … op te volgen. De SERV wil hierbij opmerken dat het belangrijk is dat inspecties gecoördineerd en voldoende op maat worden uitgevoerd, met onder meer oog voor een goede omgang met de doelgroep en de klanten van maatwerkafdelingen- en bedrijven.

Tot slot wil de SERV wijzen op de nood aan een goede oplossing voor de beschutte werkplaats met vestigingsplaats in Brussel. De sociale partners vinden het belangrijk dat voorliggend decreet ook hier van toepassing is.

2.3. Vraag naar financiële haalbaarheid

De SERV stelt zich vragen bij de financiële haalbaarheid van de hervorming. De budgettaire ramingen die voor het decreet werden gemaakt, zijn gebaseerd op een theoretische oefening. De vraag stelt zich in welke mate deze oefening de toets van de praktijk zal doorstaan. De reële impact van de implementatie van het maatwerkdecreet op het werkveld is op dit moment erg moeilijk in te schatten. De SERV vraagt dat de haalbaarheid van de hervorming aandachtig wordt bekeken:

- De SERV vraagt dat de concrete effecten voor maatwerkbedrijven en –afdelingen goed worden afgetoetst met grondige financiële simulaties.
- Er ontbreekt een raming voor de middelen die nodig zijn om het luik doorstroom te realiseren.
- De SERV wijst er op dat het financiële plaatje deels federaal geregeld is (cf. verschillende werkgeverscategorieën) en deels vervat zit in de zesde staatshervorming (cf. Gesco, Sine, Activa). Ook hier moet ten gronde bekeken worden hoe dit geregeld zal worden op basis van een concrete financiële analyse.
- De SERV vraagt om de evolutie van de budgetten voor het collectieve maatwerk goed op te volgen en blijvend in te zetten op een efficiënte en effectieve besteding van middelen. Dit geldt evenzeer voor het nog uit te werken individuele luik.

2.4. Puzzel onvolledig want individueel luik ontbreekt

In de nota aan de Vlaamse Regering wordt aangegeven dat er, wat het individuele luik van het nieuwe Vlaamse maatwerkkader betreft, vanuit het beleidsveld Werk bijsturingen zullen gebeuren aan de bestaande maatregelen voor die personen die nog steeds behoefte hebben aan individuele ondersteuning wanneer zij doorstromen.

Voor de SERV is deze invulling van het individuele luik van maatwerk onvoldoende. Het ontbreken van een volwaardig individueel luik doet afbreuk aan de individuele benadering en het rugzakprincipe, één van de principes van het maatwerk. Hierdoor dreigt een tweesporenbeleid te ontstaan dat afbreuk doet aan de mogelijkheden van de doelgroepwerknemers om vrij op de arbeidsmarkt te treden en aan het bieden van kansen aan alle werkgevers om personen uit de doelgroep te werk te stellen. Tussen de minister bevoegd voor Werk en de minister bevoegd voor Sociale Economie werd reeds eerder de afspraak gemaakt dat het 'Beleidsveld Sociale Economie verantwoordelijk is voor de uitwerking van de modules van collectieve inschakeling (minstens 5 VTE op dezelfde werkvloer) en bij doorstroom vanuit de sociale economie gedurende de periode van terugkeergarantie voor de eventuele modules loonpremie, de begeleiding en immateriële arbeidspostaanpassing', afgestemd op de individuele inschakeling binnen het beleidsveld Werk.' (zie de Conceptnota decreet maatwerk in het kader van collectieve inschakeling goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 21/10/2011).

De SERV vindt het essentieel dat het individuele luik (voor de inschakeling van een beperkt aantal doelgroepwerknemers op dezelfde werkvloer) ook wordt ingevuld. Zowel de minister van Werk als de minister van Sociale Economie dienen hun verantwoordelijkheid te nemen. Wanneer het individuele luik ontbreekt, kunnen doelgroepwerknemers niet op dezelfde ondersteuning rekenen wanneer ze bij een onderneming of organisatie aan de slag gaan die slechts een beperkt aantal doelgroepwerknemers in dienst heeft. Deze ongelijkheid is onrechtmatig en creëert rechtsonzekerheid voor alle partijen. Deze ongelijkheid vermindert het draagvlak voor de hervorming binnen de reguliere economie en roept vragen op naar garanties op het vlak van eerlijke concurrentie tussen de verschillende bedrijven en bedrijfsvormen. Initiatieven om doelgroepwerknemers die doorstromen uit een maatwerkbedrijf of –afdeling, vlot beroep te kunnen laten doen op bestaande Vlaamse tewerkstellingsmaatregelen zijn voor de SERV wenselijk maar onvoldoende. Het collectieve en het individuele luik dienen samen één sterk, transparant, sluitend geheel te vormen. Uiteraard is hierbij ook de evolutie van de tewerkstellingskansen in het reguliere circuit van belang en dit is mede afhankelijk van de economische conjunctuur. De SERV vraagt niet om de noodzakelijke hervormingen in het landschap van de sociale economie vandaag on hold te zetten, maar wil wel wijzen op de ernstige tekortkomingen van het huidige proces en vraagt dat deze tekortkomingen worden weggewerkt. Voor de SERV dient niet op de overdracht van bevoegdheden en middelen in het kader van de zesde staatshervorming te worden gewacht. Ook vandaag kan worden bekeken hoe maatregelen kunnen worden aangepast of geheroriënteerd om invulling aan het individuele luik maatwerk te geven (VOP, 50+premie, Werkervaringsprojecten (Wep+), CIBO). De SERV vraagt hierover verder overleg. Ook voor afwegingen op het vlak van verdere groeipaden voor de sociale economie, zou het volledige kader voorhanden moeten zijn. Door het ontbreken van het luik individueel maatwerk zijn er voor werkzoekenden uit de doelgroepen weinig kansen om rechtstreeks in te stromen in het reguliere circuit. Dit verhoogt de druk op de sociale economie en vermindert het draagvlak bij reguliere ondernemingen.

2.5. Doorstroom is onvoldoende uitgewerkt en gegarandeerd

De SERV hecht veel belang aan de doelstelling inzake doorstroom en onderschrijft de verankering van doorstroom als één van de drie centrale doelstellingen in het maatwerkdecreet. Voor de SERV dient doorstroom, waar het kan vanuit het perspectief van de werknemer, gerealiseerd te worden.

- De SERV stelt zich wel vragen bij uitwerking en uitvoering van het luik doorstroom. In het decreet wordt doorstroom gedefinieerd als 'de tewerkstelling van de doelgroepwerknemer, die aansluit op een tewerkstelling in het kader van dit decreet, in een betrekking geheel zonder of met een geringere ondersteuning dan bepaald in dit decreet' (art. 3 3°). De SERV suggereert om te verduidelijken dat tewerkstelling met ondersteuning op basis van voorliggend decreet (een werkondersteuningspakket binnen het decreet maatwerk bij collectieve inschakeling) dan ook niet als doorstroom wordt gezien. Ondersteuning op basis van individuele inschakelingsmaatregelen geldt dan wel als doorstroom.
- De SERV vraagt zich af hoe de concrete flow er uitziet voor de verschillende trajecten die zich bij doorstroom kunnen voordoen. Dit geldt ook voor de trajecten waarbij de doorstroom niet succesvol is. Er is onder meer onduidelijkheid over het aantal doorstroomkansen dat een doelgroepmedewerker krijgt, de impact op de werkondersteuningspakket bij terugkeer en situaties waarin tot ontslag wordt overgegaan. De SERV vraagt dat de trajecten duidelijker vorm krijgen en dat alle praktische en juridische aspecten adequaat worden uitgewerkt. Situaties van verplichte uitstroom vragen specifieke aandacht.
- Er zijn geen middelen voor de doorstroom voorzien noch vanuit het beleidsveld Sociale economie, noch vanuit het beleidsveld Werk. Op p. 38 van de RIA wordt vermeld: 'De financiering van de doorstroommodule is niet voorzien binnen de huidige simulatie en het huidige budget. Bij verdere uitwerking in uitvoeringsbesluiten zal de budgettaire kost worden bepaald en aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorgelegd. Indien de nodige budgetten niet ter beschikking zijn, wordt niet gestart met de uitvoering van deze module'. Voor de SERV is de uitvoering van het luik doorstroom in het maatwerkverhaal essentieel. Zonder dit luik is het maatwerkkader en het maatwerkdecreet een onvolledig verhaal. Zowel een uitgewerkt luik individueel maatwerk als een goede regeling inzake doorstroom zijn essentiële puzzelstukken. Zonder deze puzzelstukken komen er onvoldoende plaatsen binnen de sociale economie vrij om voor personen met behoefte aan ondersteuning een adequaat traject te kunnen voorzien. Uiteraard is hierbij ook de evolutie van de tewerkstellingskansen in het reguliere circuit van belang en dit is mede afhankelijk van de economische conjunctuur.

Bij de doelstelling inzake doorstroom is het, zonder afbreuk te doen aan de andere centrale doelstellingen van het decreet, voor de SERV van belang dat de doorstroom, waar dit kan vanuit het perspectief van de werknemer, ook effectief gerealiseerd wordt (en dat uitgaande van art. 23 gepaste afwegingen inzake het realiseren van doorstroom worden gemaakt). Continuïteit van de onderneming wordt hierbij meegenomen maar dit kan enkel impact hebben op de modaliteiten van de doorstroom en niet op de vraag of doorstroom al dan niet mogelijk is.

De SERV hecht veel belang aan loopbaandenken en aan competentieontwikkeling, competentiemanagement en het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) als instrumenten om inschakeling te creëren. Daarom vindt de SERV het goed dat verschillende van deze elementen in het decreet in de begeleiding op de werkvloer worden verankerd. Een effectief toepasbaar kader op het vlak van doorstroom en individuele inschakeling zijn evenwel onontbeerlijk om iedereen effectief voldoende kansen op loopbaanontwikkeling te kunnen bieden. In dit kader kan de SERV ook verwijzen naar het belang van mogelijkheden inzake externe loopbaanbegeleiding voor iedereen (cf. Vesoc-nota 'Loopbaanbegeleiding, bijkomende duiding' van 2/07/2012).

Wat het POP betreft, moeten er voor de SERV voldoende garanties zijn dat het in overleg en met de goedkeuring van alle partijen wordt opgesteld en uitgevoerd.

2.6. Werkondersteunende maatregelen moeten nog verder worden uitgewerkt

Om de afstand tot de arbeidsmarkt voor de doelgroepwerknemers te overbruggen, voorziet het maatwerk in een pakket van werkondersteunende maatregelen, een werkondersteuningspakket of WOP genoemd. Het WOP kan bestaan uit een module loonpremie, een module begeleiding op de werkvloer, een module passende arbeidsomgeving en een module opleiding op de werkvloer (cf. ook de conceptnota van 21/10/2011). In het voorliggend voorontwerp van decreet worden enkel de module loonpremie en de module begeleiding op de werkvloer voorzien[2]. Voor toegang tot de ondersteuning is een geïndiceerde behoefte aan begeleiding op de werkvloer en aan een rendementsondersteuning van minstens 40% (loonpremie) nodig. De hoogte en duur van de ondersteuning variëren in functie van de behoeften van de doelgroepwerknemer.

De SERV heeft volgende opmerkingen bij het pakket van werkondersteunende maatregelen:

- Op basis van het voorontwerp van decreet is de inhoud van de modules nog op heel wat punten onduidelijk. Wat de module begeleiding betreft, kan onder meer de vraag gesteld worden hoe de graad 'lage intensiteit' zal worden ingevuld en of hier voldoende garanties zullen zijn voor een adequate mate van aanwezigheid van begeleiding op de werkvloer.
- Voor heel wat personen binnen de maatwerkafdelingen en maatwerkbedrijven zal de afstand tot de arbeidsmarkt evolueren in de tijd en zal ook het inschakelingsproces zelf invloed op de hoogte van de ondersteuningsnood hebben. De vraag stelt zich of een systeem waarbij een aanpassing aan de loonpremie standaard na vijf jaar gebeurt (wanneer de evaluatie plaatsvindt en indien een aanpassing van de

[2] De SERV merkt op dat de verwijzing in art. 7 naar art. 9, 1° tot en met 3°, niet correct is aangezien er in art. 9 maar van twee werkondersteunende maatregelen (1° en 2°) sprake is.

premie nodig wordt geacht), voldoende rekening houdt met de mogelijke evoluties inzake de afstand tot de arbeidsmarkt.

- De SERV vindt het belangrijk dat het WOP de werkgever mee in staat stelt, daar waar dit nodig is, werk te maken van aangepast werk en jobs op maat. Zo zijn er doelgroepwerknemers die omwille van een arbeidsbeperking geen voltijdse job aankunnen. De invulling en berekening van het WOP zou ook voor deze groep een correcte ondersteuning mogelijk moeten maken. Hierbij dient dan de impact op de begeleidings- en omkaderingsnood te worden meegenomen.
- De vraag stelt zich of het systeem voldoende garanties biedt voor de doelgroep met de hoogste ondersteuningsnood. Het is zeer belangrijk dat deze groep binnen het maatwerk aan de slag kan en er geen verdringing plaatsvindt. Een correcte inschatting van de omvang van het WOP is daarvoor een belangrijke garantie. Zowel op het niveau van de individuele maatwerkbedrijven als op het geaggregeerde niveau dient de aanwezigheid, instroom en retentie van de doelgroep met de hoogste ondersteuningsnood goed te worden gemonitord. De adviescommissie (cf. 2.10) heeft hier een belangrijke rol te vervullen. Het is van belang ervoor te zorgen dat er een voldoende aandeel middelen naar deze groep gaat, dit zonder maatregelen of verplichtingen te voorzien die op het niveau van de concrete werkvloer tot organisatorische problemen leiden. Verder dient te worden gewaakt over mogelijke verdringingseffecten tussen tewerkstelling in het kader van voorliggend decreet en andere tewerkstelling.

2.7. Aanpak inzake screening is nog onduidelijk

Het decreet voorziet een screening van de individuele werkzoekenden in functie van de toekenning van een werkondersteuningspakket op maat. De huidige manier van screening zal worden aangepast, voornamelijk voor de doelgroep psychosociale problematiek. De screening zal specifieker zijn en beoogt zo een meer doelmatige inzet van middelen. De nieuwe manier van screening vergroot de potentiële psp-doelgroep. Voor de doelgroep personen met een arbeidshandicap zou de huidige methode van indicering behouden blijven. De nieuwe methodiek overstijgt het voorliggend voorontwerp van decreet en zal worden ingezet voor een breder pakket van maatregelen. De concrete wijze waarop de methodiek zal worden uitgewerkt ligt nog niet vast. Elementen die nog zullen worden bekeken, zijn o.a. de wijze van overdracht van de huidige populatie in het nieuwe systeem, de keuze om de screening voor personen met een arbeidshandicap toch al dan niet aan te vullen met psp-elementen en de keuze tussen een snelle of een uitgebreide procedure bij de indicering en de periodiciteit van de evaluatie. De VDAB raamt de minimale meerkost van de nieuwe methodiek op zes miljoen euro.

De SERV steunt de intentie om een aangepaste screening voor het maatwerkkader (en normaal gezien ook voor de aanpalende maatregelen zoals de Werk-Welzijnstrajecten (W^2) en de lokale diensteneconomie) te voorzien. Er is nood aan een aangepast

screening- en inschalingsinstrument, bij de VDAB, om los van bestaande doelgroepafbakeningen te komen tot een duidelijke inschatting van de ondersteuningsnood.

De SERV heeft wel nog verschillende bemerkingen en vragen bij de concrete uitwerking van de nieuwe screening en indicering:

- De SERV vraagt zich af hoe de indicering exact zal verlopen. Wat bijvoorbeeld met mensen die reeds attesten hebben? De SERV vraagt dat de nieuwe aanpak voldoende efficiënt en effectief en op basis van duidelijke criteria wordt uitgewerkt. Het is cruciaal dat er een coherente en transparante aanpak komt die gedragen wordt door alle actoren. De SERV wil zicht krijgen op de benodigde inzet van mensen en middelen en op de impact op de VDAB.
- Bij de implementatie van het nieuwe systeem moet voor een gefaseerde aanpak en een goede overgangsregeling worden gezorgd. Er moet vermeden worden dat er regionale verschillen ontstaan in de toepassing van de VDAB-aanpak.
- Een korte screening op de werkplek kan in sommige gevallen een nuttig element zijn van de globale screeningsaanpak die steeds onder regie van de VDAB gebeurt.
- Na de screening van de doelgroep zal ook moeten bepaald worden hoe de toeleiding en doorverwijzing naar de arbeidsmarkt en naar de maatwerkbedrijven en –afdelingen verloopt (cf. contingentering in termen van arbeidsvolume?, werving en selectie van personeel met mix van diverse doelgroepprofielen?, voldoende toeleiding van de groep met de hoogste ondersteuningsnood?). De SERV vraagt hierbij aandacht voor het risico op ‘bottlenecks’ in de matching van gescreende/geïndiceerde personen en de beschikbare vacatures bij werkgevers.
- Een goede aanpak op basis van duidelijke en transparante criteria moet er voor zorgen dat het aantal verzoeken tot heroverweging van de vaststelling van de behoefte van de werkondersteunende maatregelen, beperkt blijft. Net zoals bij de BTOM’s (heroverwegingscommissie arbeidshandicap van de VDAB) zal het belangrijk zijn om van in het begin, op basis van de verzoeken tot heroverweging die worden ingediend, de aanpak verder te verfijnen en verduidelijken zodat de onduidelijkheden worden weggewerkt en het aantal betwistingen daalt. Zeker voor de psp-groep zal dit goed moeten worden opgevolgd.

2.8. Vraag naar een gepast kader voor de werkgevers

- In het decreet is voorzien dat maatwerkbedrijven de rechtsvorm van een vennootschap met een sociaal oogmerk (vso) of van een vereniging zonder winstoogmerk (vzw) hebben. Voor de SERV is het essentieel dat subsidies bedoeld voor tewerkstelling in het kader van voorliggend decreet ook effectief volledig naar de doelgroep en hun omkadering gaan. Dit moet bij de introductie van het vso-statuut goed worden bewaakt.
- De SERV vraagt hoe de ondergrens die voor de erkenning als maatwerkafdeling zal gelden, berekend zal worden? Zal deze drempel rigide worden ingevuld? Wat

als een bedrijf deze grens (tijdelijk) niet (meer) haalt? De SERV vraagt hierover snel duidelijkheid. Zolang het individuele luik maatwerk ontbreekt, stelt zich tout court een probleem voor ondernemingen met slechts enkele doelgroepmedewerkers in dienst (of voor ondernemingen die doelgroepmedewerkers willen aantrekken). Zo bestaan er vandaag geen specifieke tewerkstellingsondersteunende maatregelen bij individuele inschakeling voor de groep van personen met een psychosociale problematiek. De OESO vraagt dat België de problematiek inzake geestelijke gezondheid pro-actiever aanpakt (cf. rapport 'Mental Health and Work: Belgium', 2013).

- Ook voor de ondergrens inzake het benodigde aantal VTE voor de maatwerkbedrijven stelt zich de vraag naar de wijze waarop de ondergrens zal worden berekend.
- Zowel in de maatwerkbedrijven als in de maatwerkafdelingen moet voldoende, geschikt omkaderingspersoneel kunnen worden voorzien. De invulling van de omkaderingsniveaus (lage intensiteit, gemiddelde intensiteit, hoge intensiteit) en de concrete modaliteiten zullen hier bepalend zijn. Voor de maatwerkafdelingen en –bedrijven is een praktisch, werkbaar kader cruciaal. De SERV wil bij de verdere concretisering worden betrokken.
- De SERV vindt het belangrijk dat maatwerkafdelingen de omkadering die hen wordt toegekend in functie van de individuele begeleiding van de doelgroepwerknemers, desgewenst kunnen inkopen bij maatwerkbedrijven en andere instanties met expertise inzake de begeleiding en ondersteuning van de doelgroep (zoals het GTB-netwerk en organisaties erkend in het decreet ondersteuningsstructuur sociale economie). Hierbij moeten kwaliteitscriteria de nodige garanties bieden. Deze formule vergroot de mogelijkheden om tot gepaste oplossingen op vlak van begeleiding en ondersteuning te komen en de juiste expertise in te schakelen. Samenwerking tussen ondernemingen en externe dienstverleners (maatwerkbedrijven, gespecialiseerde begeleidingsinstanties, …) kan hier voor alle betrokkenen win-win-situaties creëren en ook een warme overdracht van de doelgroep faciliteren (cf. Supported Employment). Wanneer doelgroepwerknemers doorstromen, moeten er voldoende mogelijkheden voor een adequate nazorg worden voorzien. De SERV wijst er overigens op dat ook in het kader van instroom in het nader uit te werken individuele ondersteuningsluik eenzelfde kwaliteit van begeleiding gegarandeerd moet zijn. Dit is afhankelijk van de invulling van het individuele kader.
- Voor maatwerkbedrijven (vanaf 20 VTE doelgroepwerknemers en minstens 65% doelgroepwerknemers onder het werknemersbestand) worden organisatieondersteunende maatregelen en investeringssubsidies voor infrastructuurwerken voorzien. Voor de maatwerkbedrijven is deze ondersteuning erg belangrijk. Daar staat tegenover dat door deze aparte, organisatiegebonden ondersteuning niet volledig voor een persoonsvolgende aanpak (rugzakmethodiek) wordt gekozen. Er kan gesteld worden dat tegenover extra ondersteuning verantwoording kan/moet staan op basis van specifieke inspanningen die worden geleverd om de productieprocessen te hermoduleren in functie van de noden en competenties van de doelgroepwerknemers, om een kwalitatieve bedrijfsvoering en sociaal ondernemerschap te realiseren en hierover te rapporteren en om een sociale dienstverlening ten behoeve van de doelgroepwerknemers te realiseren. De organisatieondersteuning zal op een correcte en werkbare manier gemoduleerd moeten worden, rekening houdend met schaalgrootte. Verder vraagt de SERV wat de motivering is om de investe-

ringssubsidies voor infrastructuurwerken enkel op basis van het aantal doelgroepwerknemers met een arbeidshandicap toe te kennen.

- In art. 3 zou ook een definitie van 'enclave' moeten worden toegevoegd. Dit om discussies over de invulling van enclaves te vermijden. Tewerkstelling in een enclave mag geen verdringing van tewerkstelling betekenen. Ook moet er nagedacht worden over de mogelijkheden inzake doorstroom vanuit enclaves en moet er aandacht uitgaan naar veiligheid en gezondheid.

2.9. Doelgroepafbakening moet worden bewaakt

De SERV kan zich in globo vinden in de afbakening van de doelgroep voor de maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen tot de personen met een arbeidshandicap, de personen met en psycho-sociale problematiek (psp) en de uiterst kwetsbare werknemers (minstens 24 maanden werkzoekend). Wel heeft de SERV hierbij volgende bekommernissen:

- De SERV geeft als algemene bedenking mee dat er geen verdringingseffecten tussen de verschillende (sub)doelgroepen mogen ontstaan. Ondersteunende maatregelen moeten terechtkomen bij diegenen die ze echt nodig hebben.
- De SERV is bezorgd over de concrete afbakening van de verschillende groepen (psp, de groep van de uiterst kwetsbaren) en vraagt om na te gaan waar er zich overlappingen zullen voordoen met bestaande maatregelen zoals de curatieve IBO en Werkervaringsprojecten (Wep+).
- De SERV vraagt zich af waarom de definitie van uiterst kwetsbare personen in art. 3 niet overeenkomt met deze van de groepsvrijstellingsverordening. Wat betekent het element 'persoonlijke redenen die een deelname aan het arbeidsleven verhinderen' in art. 3?
- De SERV vraagt een goede afstemming te voorzien met de doelgroep van de lokale diensteneconomie (LDE). Voor de SERV is de doelgroep van LDE afhankelijk van het globale aanbod van de sociale economie en de eigenheid van de te onderscheiden werkvormen daarbinnen (zie het SERV-advies van 13/10/2010). De afstand tot de arbeidsmarkt (en de daaruit voorvloeiende ondersteuningsnood) is voor de SERV het te hanteren perspectief. De operationalisering van dit perspectief gebeurt best uniform (aan de hand van gelijkaardige criteria) voor de verschillende werkvormen. Enkel door te kijken vanuit het globale aanbod, vermijdt men dat er groepen in de kou blijven staan, groepen van wie gevonden wordt dat ze inderdaad gevat moeten worden door de sociale economie. Voor de LDE ligt voor de SERV de focus op personen die het potentieel hebben om via (een traject van) tewerkstelling in een LDE-project terug de aansluiting te vinden met de reguliere economie.

2.10. Rol en plaats adviescommissie vergt verduidelijking

Het decreet voorziet een adviescommissie Sociale economie die de opdracht heeft de Vlaamse Regering te adviseren

- bij de beoordeling van de aanvragen van de ondersteuning door maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen
- over de criteria voor de toewijzing van de beschikbare werkondersteunende maatregelen
- over het bereik van de maatregelen op basis van het jaarlijkse monitoringrapport, opgesteld door de Vlaamse overheid.

De SERV vraagt verdere verduidelijking bij de opdracht van deze commissie en vraagt ook waar deze commissie 'in de schoot van de Vlaamse overheid' (cf. memorie van Toelichting) zal worden ondergebracht. De SERV vraagt dat de taken van de adviescommissie goed worden afgestemd met de taken van de commissie Sociale Economie die op basis van het 'decreet betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen' van 17/2/2012 bij de SERV werd opgericht. Tot op heden trad deze commissie bij de SERV nog niet in werking. De opdracht van de commissie bestaat uit overleg over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het adviseringsluik blijft voorbehouden voor de SERV als SAR (Strategische adviesraad) voor Werk en Sociale Economie. Deze afbakening bouwt voort op het advies van de SERV van 28/9/2011 ('advies decreet ondersteuning sociale economie').

In zijn advies van 13/10/2010 inzake de lokale diensteneconomie vroeg de SERV om de diverse commissies die op Vlaams niveau adviseren met betrekking tot de verschillende vormen van sociale economie te integreren in één adviescommissie. Dit geeft het voordeel dat de adviserende personen de mogelijkheid hebben het gehele instrumentarium te overzien en beter de afbakening tussen specifieke doelstellingen en doelgroepen te bewaken.

De SERV vraagt dat de afstemming (of waar wenselijk samenwerking of integratie) van de diverse commissies m.b.t. sociale economie op Vlaams niveau van nabij wordt bekeken.

2.11. Decreet vult nog (te) veel zaken niet in

De SERV begrijpt dat niet alle elementen van het collectieve maatwerk in het decreet zelf kunnen worden opgenomen, en dat de uitvoeringsbesluiten hier een antwoord zullen moeten bieden. Toch wil de SERV opmerken dat er erg veel aspecten zijn die in het voorontwerp van decreet niet geregeld of gespecificeerd worden. Het betreft niet alleen details of operationele aspecten. Bijvoorbeeld op het vlak van de voorwaarden voor de begeleiding op de werkvloer, de vergoeding voor de begeleiding, de loonkost van een doelgroepwerknemer, de afbakening van maatwerkafdelingen- en bedrijven,

de organisatieondersteuning die voor maatwerkbedrijven wordt voorzien, de doorstroomstages, … zijn nog heel wat aspecten niet geregeld. De SERV vraagt daarom dat er op korte termijn van de uitvoeringsbesluiten grondig werk wordt gemaakt en dat de SERV voor al de uitvoeringsbesluiten die zullen volgen, om advies wordt gevraagd.

2.12. Inzetten op overgangsmaatregelen en communicatie

De hervorming van het landschap is een ingrijpend proces en dit zal de nodige vragen en onzekerheden met zich meebrengen. De SERV vindt het belangrijk dat wordt ingezet op gepaste overgangsmaatregelen en op tijdige en gerichte communicatie. Zo kan ongerustheid en onduidelijkheid bij alle betrokken partijen zo veel als mogelijk worden vermeden.

- De werkgevers zullen goed moeten worden geïnformeerd over de hervorming. Dit geldt zowel voor diegenen die vandaag vanuit het collectief luik gesubsidieerd worden, diegenen die er zich in de toekomst in willen inschrijven als de ondernemingen die met (doorstroom van) doelgroepwerknemers te maken zullen krijgen. Bij de implementatie van het nieuwe screenings- en indiceringssysteem voor de doelgroep zal voor een gefaseerde aanpak en een goede overgangsregeling moeten worden gezorgd. Het is alleszins cruciaal dat er een coherente en transparante aanpak komt die gedragen wordt door alle actoren.
- De doelgroepwerknemers die vandaag in een beschutte of sociale werkplaats of een invoegbedrijf tewerkgesteld zijn, zullen wellicht in een collectieve screening terechtkomen. Er moet voor deze fase een doordachte en doelgerichte communicatie voorzien worden t.a.v. de doelgroepwerknemers en t.a.v. hun vertegenwoordigers in de sector.
- Werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt zullen adequaat moeten worden geïnformeerd over modaliteiten op het vlak van de werkondersteunende maatregelen en de wijze waarop de screening, indicering en evaluatie verlopen.
- Organisaties die niet aan de voorwaarden van het nieuwe decreet voldoen, moeten de kans krijgen om een gepaste oplossing te vinden. Ze moeten via een passende overgangsperiode voldoende tijd krijgen om zich aan te passen aan het nieuwe kader, rekening houdend met de bestaande parameters (huidige toekenningen, concrete kostenanalyses, …).
- De maatwerkhervorming heeft ook consequenties voor het sectoraal sociaal overleg en de arbeidsrechtelijke aspecten. Zo is het onduidelijk wat er met de verschillende cao's in de sectoren van de beschutte en sociale werkplaatsen zal gebeuren. Dit vraagt verder overleg tussen de overheid en de sectorale partners.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 53.181/1
van 14 mei 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling’

Op 10 april 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet 'betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 2 mei 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Marc RIGAUX, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Nathalie VAN LEUVEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 14 mei 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich hoofdzakelijk beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe een wetgevend kader te creëren dat de collectieve en professionele inschakeling van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt tot voorwerp heeft. De ontworpen regeling omvat drie doelstellingen:

- werk en ondersteuning op maat aanbieden aan personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;

- ondersteuning aanbieden aan werkgevers die personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt collectief tewerkstellen;

- het creëren van een kwalitatief kader dat de groei van competenties en de doorstroom van personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt op kwalitatieve wijze stimuleert.

2.2. Hoofdstuk 1 (artikelen 1 tot 3) van het ontwerp bevat een aantal inleidende bepalingen en definities. Hoofdstuk 2 (artikelen 4 tot 6) stelt de subsidievoorwaarden voor de maatwerkbedrijven en de maatwerkafdelingen vast. Hoofdstuk 3 (artikelen 7 en 8) regelt de indicering, de bemiddeling en de evaluatie van de doelgroepwerknemer door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Hoofdstuk 4 omschrijft de werkondersteunende maatregelen (artikelen 9 tot 11), namelijk de loonpremie (artikelen 12 tot 14) en de begeleiding op de werkvloer (artikelen 15 tot 18), evenals de organisatieondersteunende maatregelen (artikelen 19 en 20), en de infrastructuurondersteuning (artikel 21). Hoofdstuk 5 regelt de doorstroom van de doelgroepwerknemer (artikelen 22 tot 28). Hoofdstuk 6 voorziet in de beroepsmogelijkheden voor de doelgroepwerknemer en de ondernemingen ten aanzien van de indicering (artikelen 29 tot 31). Hoofdstuk 7 regelt de samenwerkingsverbanden tussen ondernemingen, in het ontwerp “enclavewerking” genoemd (artikelen 32 tot 34). Hoofdstuk 8 voorziet in de oprichting door de Vlaamse Regering van een Adviescommissie Sociale Economie (artikel 35). Hoofdstuk 9 regelt het toezicht op de ontworpen regeling en bepaalt de straf- en administratieve sancties (artikelen 36 tot 49). Hoofdstuk 10 bevat wijzigingsbepalingen (artikelen 50 tot 56). Hoofdstuk 11 bevat slotbepalingen, waaronder opheffingsbepalingen en de regeling van de inwerkingtreding van het decreet (artikelen 57 tot 60).

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

BEVOEGDHEID

3.1. Volgens artikel 1 van het ontwerp regelt het ontworpen decreet zowel een gewest- als een gemeenschapsaangelegenheid. In de memorie van toelichting wordt dienaangaande het volgende gesteld:

> "Dit decreet 'maatwerk bij collectieve inschakeling' binnen het beleidsdomein Werk en Sociale Economie creëert een nieuw kader voor de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap in de beschutte werkplaatsen. De interne overheveling van de beschutte werkplaatsen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap naar het beleidsdomein Werk en Sociale Economie de voorbije jaren en de inpassing in een nieuw regelgevend kader betekent niet dat de aard van de bevoegdheidsmaterie wijzigt. In het verleden werd de materie steeds zowel feitelijk als juridisch als gemeenschapsmaterie aanzien, vandaar ook de subsidies die aan de beschutte werkplaats in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werden uitbetaald. Het feit dat nu de regeling wordt opgemaakt vanuit het beleidsdomein Werk en Sociale Economie en de compensaties die door dit beleidsdomein worden betaald, verandert daar niets aan."

3.2. De ontworpen regeling komt onder meer in de plaats van de regeling opgenomen in het decreet van 14 juli 1998 'inzake sociale werkplaatsen' en van de regeling opgenomen in artikel 79 van het decreet van 23 december 2005 'houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006' die betrekking heeft op de beschutte werkplaatsen (zie de artikelen 57 tot 59 van het ontwerp). Uit de adviespraktijk van de Raad van State, afdeling Wetgeving, blijkt dat de regeling inzake de sociale werkplaatsen, die zich richten tot de zeer moeilijk bemiddelbare werkzoekenden, als een gewestaangelegenheid (arbeidsbemiddeling) wordt aangemerkt, terwijl de regeling inzake de beschutte werkplaatsen, die zich specifiek richten tot personen met een arbeidshandicap, wat de organieke aspecten (met inbegrip van de subsidiëring) ervan betreft, als een gemeenschapsaangelegenheid (beleid inzake mindervaliden) wordt beschouwd.

3.3. Vastgesteld moet worden dat de thans ontworpen regeling inzake maatwerk bij collectieve inschakeling bevoegdheidsrechtelijk aansluiting vindt bij verschillende materiële bevoegdheden, meer bepaald de gemeenschapsbevoegdheden voor de beroepsomscholing en -bijscholing (artikel 4, 16°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen') en het beleid inzake mindervaliden, met inbegrip van de beroepsopleiding, de omscholing en de herscholing van mindervaliden[2] (artikel 5, § 1, II, 4°, van de bijzondere wet), en de gewestbevoegdheden voor het economisch beleid (artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet) en de arbeidsbemiddeling (artikel 6, § 1, IX, 1°, van de bijzondere wet). Daarbij valt niet uit te maken in welke van die aangelegenheden het zwaartepunt van de ontworpen regeling precies dient te worden gesitueerd. Er lijkt integendeel veeleer sprake te zijn van een "verstrengeling" van de betrokken aangelegenheden, die min of meer in gelijke mate in het ontwerp aan bod komen.

3.4. Het ontwerp regelt derhalve wel degelijk zowel gemeenschaps- als gewestaangelegenheden, zoals in artikel 1 ervan wordt aangegeven.

---

[2] Doch met uitzondering van a) de regelen betreffende en de financiering van de toelagen aan de mindervaliden, met inbegrip van de individuele dossiers; b) de regelen betreffende de financiële tegemoetkoming voor de tewerkstelling van mindervalide werknemers, die toegekend wordt aan de werkgevers die mindervaliden tewerkstellen.

Krachtens artikel 128, § 2, van de Grondwet hebben de Vlaamse decreten die een gemeenschapsaangelegenheid regelen kracht van wet in het Nederlandse taalgebied en ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse decreten die een gewestaangelegenheid regelen, hebben daarentegen enkel kracht van wet in het Vlaamse Gewest, zoals omschreven in artikel 5 van de Grondwet. Voor zover het ontworpen decreet een gewestaangelegenheid regelt, is het bijgevolg niet van toepassing op de hiervoor bedoelde instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Op die instellingen is het ontworpen decreet enkel van toepassing voor zover het een gemeenschapsaangelegenheid regelt.

3.5. Nu het door de verstrengeling van de in het ontwerp geregelde aangelegenheden niet mogelijk is om de bepalingen die betrekking hebben op een gemeenschapsaangelegenheid te onderscheiden van die welke betrekking hebben op een gewestaangelegenheid, waardoor de territoriale werkingssfeer ervan niet op een rechtszekere wijze kan worden vastgesteld, lijkt het er op dat, voor zover het ontwerp in dat opzicht niet wordt verduidelijkt, voor de in het ontwerp geregelde en gesubsidieerde maatwerkbedrijven of -afdelingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in een specifieke regeling dient te worden voorzien, waarbij dan enkel de in het ontwerp geregelde gemeenschapsaangelegenheden worden betrokken. Met dit gegeven dient inzonderheid rekening te worden gehouden bij de omvorming van de beschutte werkplaatsen tot maatwerkbedrijven of -afdelingen in de zin van dit ontwerp, voor zover deze gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKING

4. Het ontwerp bevat tal van delegaties van verordenende bevoegdheid aan de Vlaamse Regering. Sommige van die delegaties zijn te ruim en dienen nader te worden afgebakend. Het betreft meer bepaald de machtigingen opgenomen in de artikelen 16 (“De Vlaamse Regering bepaalt per graad van intensiteit de minimale voorwaarden van de begeleiding en de hoogte van de vergoeding”), artikel 17 (“De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de toekenning en de vergoeding van de maatregel begeleiding op de werkvloer”), artikel 28 (“Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, vermeld in dit decreet, kan de Vlaamse Regering een dienstverlener aanstellen om het doorstroomtraject uit te voeren. De Vlaamse Regering bepaalt de aanstellingsprocedure en de voorwaarden op het vlak van de dienstverlening[3]”), en artikel 42 (“De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering van [de] subsidies”) van het ontwerp.

[3] Noch uit het dispositief, noch uit de memorie van toelichting kan worden afgeleid wat de dienstverlening precies inhoudt.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 4

5.1. In artikel 4, § 1, eerste lid, van het ontwerp wordt best verduidelijkt dat het om de ondersteuning “bedoeld in hoofdstuk 4” gaat.

5.2. In artikel 4, § 1, tweede lid, 1°, lijkt het woord “gesubsidieerde” te moeten worden geschrapt, aangezien het een voorwaarde betreft waaraan moet worden voldaan om voor subsidiëring in aanmerking te kunnen komen.

5.3. Deze opmerkingen gelden ook voor de overeenkomstige bepalingen van artikel 5 van het ontwerp.

Artikel 10

6. In artikel 10, eerste lid, van het ontwerp moet aan het einde worden geschreven “…, en tenzij in de gevallen bedoeld in artikel 8, § 1, derde lid”.

Artikel 12

7. Er schuilt een contradictie tussen het eerste lid van artikel 12 van het ontwerp (“op basis van diens reële loonkost”) en het tweede lid ervan (“op basis van het arbeidspotentieel van de doelgroepwerknemer”), die dient te worden weggewerkt.

Artikel 19

8. De vraag rijst of het toekennen van een subsidie voor het vervullen van de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 4, 5°, a), d), e) en f), van het ontwerp in overeenstemming kan worden geacht met artikel 5 van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 ‘betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatsteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen’, dat betrekking heeft op de nettokosten van de openbare-dienstverplichtingen. Het verdient aanbeveling om op dit punt een verantwoording op te nemen in de memorie van toelichting.

Artikel 23

9. In artikel 23, eerste lid, 2°, van het ontwerp dient te worden verwezen naar artikel 8, § 1, tweede lid (niet: 8, derde lid, 1°) van het ontwerp.

10. Aan het einde van artikel 23, laatste lid, van het ontwerp schrijve men “een aanvang te laten nemen”.

Artikel 29

11. Het is niet duidelijk waarom in artikel 29, derde lid, van het ontwerp enkel aan het verzoek tot heroverweging bij herindicering een schorsende werking wordt verleend, en niet aan andere verzoeken tot heroverweging. Hierover ondervraagd door de auditeur-verslaggever, heeft de gemachtigde verklaard dat de regeling inzake de schorsende werking van beroep aan een nieuw onderzoek zal worden onderworpen, teneinde te komen tot een sluitende en eenvormige regeling voor alle vormen van beroep.

Artikel 32

12. Het verdient aanbeveling om de "enclavewerking" nader uit te werken in het ontwerp.

Artikel 38

13. De strafbaarstelling waarin artikel 38, 4° en 6°, van het ontwerp voorziet wegens het niet voldoen aan de kwalificatievereisten voor de begeleiding van doelgroepwerknemers, is te vaag geformuleerd in het licht van het strafrechtelijk legaliteitsbeginsel.[4] Hierover ondervraagd door de auditeur-verslaggever, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

"Om aan de bemerkingen van de Raad van State tegemoet te komen stellen de stellers van het ontwerp een wijziging voor aan artikel 38.

- artikel 38, 3° wordt aangepast;

- 4° en 6° worden geschrapt;

- 5° en 7° worden hernummerd, in respectievelijk 4° en 5°. Dit zou er dan als volgt uitzien:

3° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15 van dit decreet;

4° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15 van dit decreet;

5° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die de bepalingen van artikel 32 tot en met 4 van dit decreet niet naleven.

Dezelfde aanpassing kan worden doorgevoerd in artikel 51 tot invoeging van het nieuwe artikel 13/2, § 2."

Met dit voorstel kan worden ingestemd.

[4] Zie in dat verband ook artikel 15, vierde lid, van het ontwerp, waarin wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de kwalificatievereisten "kan" specificeren.

Artikel 51

14. In het ontworpen artikel 13/2, § 1, 1° en 2°, van het decreet van 30 april 2004 ‘houdende sociaalrechtelijk toezicht’ dient aan het einde telkens te worden geschreven “en hen jaarlijks te evalueren”.

Artikel 59

15. In artikel 59, tweede lid, van het ontwerp dient te worden geschreven “… die verleend is of zal verleend worden krachtens …”.

Artikel 60

16. Uit het oogpunt van de rechtszekerheid verdient het aanbeveling om uitdrukkelijk te bepalen wanneer artikel 59, tweede lid, van het ontwerp in werking treedt.

SLOTOPMERKING

17. Hiervoor zijn een aantal specifieke opmerkingen gemaakt betreffende foutieve interne verwijzingen in het ontwerp. Het verdient evenwel aanbeveling om het gehele ontwerp op dit punt nog aan een grondig nazicht te onderwerpen.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. De steun verleend met toepassing of ter uitvoering van dit decreet geschiedt met inachtneming van, naargelang het geval, de voorwaarden van de verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (de algemene groepsvrijstellingsverordening) of het DAEB-besluit van 20 december 2011.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:
1° DAEB-besluit van 20 december 2011: het besluit (EG) nr. 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen;
2° doelgroepwerknemers: de personen die voor hun arbeidsdeelname werkondersteunende maatregelen als vermeld in artikel 9, 1° tot en met 3°, behoeven en die behoren tot een van de volgende categorieën:
   a) personen met een arbeidshandicap: de personen met een langdurig en belangrijk probleem van deelname aan het arbeidsleven dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de erkenning als persoon met een arbeidshandicap;
   b) personen met een psychosociale arbeidsbeperking: de personen met een langdurig en belangrijk probleem van deelname aan het arbeidsleven dat te wijten is aan het samenspel tussen psychosociale factoren, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de erkenning als persoon met een psychosociale arbeidsbeperking;
   c) uiterst kwetsbare personen: de werkzoekenden die voorafgaand aan hun tewerkstelling gedurende minstens 24 maanden geen betaalde beroepsarbeid hebben verricht om persoonlijke redenen die een deelname aan het arbeidsleven verhinderen. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de erkenning als uiterst kwetsbare personen;
3° doorstroom: de tewerkstelling van de doelgroepwerknemer, die aansluit op een tewerkstelling in het kader van dit decreet, in een betrekking geheel zonder of met een geringere ondersteuning dan bepaald in dit decreet;

4° maatwerkafdeling: de werking binnen een onderneming die voldoet aan de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 5;
5° maatwerkbedrijf: de onderneming die voldoet aan de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 4;
6° persoonlijk ontwikkelingsplan: een opvolgbaar actieplan dat de te ontwikkelen competenties en het ontwikkelpad van een persoon bevat met als doel die persoon een stevige positie op de arbeidsmarkt te bezorgen;
7° subsidie: een voordeel, een toelage, steun of iedere andere financiële tegemoetkoming die verleend of toegekend wordt op grond van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan;
8° VDAB: de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding";
9° vergoeding: een financiële compensatie voor de uitvoering van een dienst, toegekend in het kader van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan.

Hoofdstuk 2. Subsidievoorwaarden

Art. 4. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet, kan de Vlaamse Regering ondersteuning bedoeld in hoofdstuk 4 toekennen aan maatwerkbedrijven.

Het maatwerkbedrijf moet daarvoor:
1° op jaarbasis aan minimaal twintig gesubsidieerde voltijdsequivalente doelgroepwerknemers werk op maat verschaffen, voor wie ondersteuning overeenkomstig dit decreet wordt toegekend, door middel van nuttig, lonend en individueel passend werk;
2° de rechtsvorm van een vennootschap met een sociaal oogmerk of van een vereniging zonder winstoogmerk hebben;
3° als maatschappelijke hoofdactiviteit werk en begeleiding op maat aan doelgroepwerknemers verschaffen;
4° op jaarbasis een werknemersbestand hebben dat voor minstens 65 procent bestaat uit de doelgroepwerknemers, vermeld in artikel 3, 2°, a) en b);
5° een kwaliteitsvolle bedrijfsvoering hanteren op het vlak van:
   a) de strategie en het bestuur van de organisatie, het algemene en financiële beheer, met een streven naar democratische besluitvorming;
   b) de inschakeling, opleiding en begeleiding van doelgroepwerknemers ter bevordering van duurzame loopbanen;
   c) de doorstroom binnen de sociale economie en naar het normale economische circuit;
   d) het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
   e) het beheer van middelen;
   f) maatschappelijke inbedding;
   g) maximale transparantie met betrekking tot het algemene en financiële beleid, en de betrokkenheid van interne en externe stakeholders.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moet het startende maatwerkbedrijf binnen een redelijke termijn voldoen aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 1° en 4°.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn, vermeld in het eerste lid.

Onder startende maatwerkbedrijf als vermeld in het eerste lid, wordt de onderneming verstaan die voor de eerste keer een aanvraag voor ondersteuning indient.

§3. De Vlaamse Regering kan de subsidievoorwaarden, vermeld in paragraaf 1, nader bepalen.

Art. 5. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, bepaald in dit decreet, kan de Vlaamse Regering ondersteuning bedoeld in hoofdstuk 4 toekennen aan maatwerkafdelingen.

De maatwerkafdeling moet daarvoor:

1° op jaarbasis op eenzelfde tewerkstellingsplaats aan minimaal vijf gesubsidieerde voltijdsequivalente doelgroepwerknemers werk op maat verschaffen, voor wie ondersteuning overeenkomstig dit decreet wordt toegekend, door middel van nuttig, lonend en individueel passend werk;

2° een kwaliteitsvolle bedrijfsvoering hanteren op het vlak van:

a) de inschakeling, opleiding en begeleiding van doelgroepwerknemers ter bevordering van duurzame loopbanen;

b) de doorstroom binnen de sociale economie en naar het normale economische circuit;

c) het maatschappelijk verantwoord ondernemen;

d) maximale transparantie met betrekking tot de inschakeling, opleiding en begeleiding van doelgroepwerknemers.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moet de startende maatwerkafdeling binnen een redelijke termijn voldoen aan de voorwaarde, vermeld in paragraaf 1, 1°.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn, vermeld in het eerste lid.

Onder startende maatwerkafdeling als vermeld in het eerste lid, wordt de onderneming verstaan die voor de eerste keer een aanvraag voor ondersteuning indient.

§3. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, nader bepalen.

Art. 6. Het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdelingen dienen een aanvraag voor ondersteuning in bij de dienst die daarvoor is aangewezen door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van de ondersteuning.

Hoofdstuk 3. Indicering, toeleiding, bemiddeling en evaluatie

Art. 7. De maatwerkbedrijven en de maatwerkafdelingen bezorgen de vacatures voor doelgroepwerknemers aan de VDAB.

De VDAB stelt in functie van een vacature de individuele behoefte aan ondersteuning bij de werkzoekende vast voor de werkondersteunende maatregelen, vermeld in artikel 9, 1° tot en met 2°, op basis van een lijst met indicaties.

De Vlaamse Regering bepaalt de lijst met indicaties.

De VDAB zorgt voor de toeleiding en de bemiddeling van de doelgroepwerknemer.

Art. 8. §1. De VDAB evalueert de behoefte aan werkondersteunende maatregelen tijdens de tewerkstelling van de doelgroepwerknemer.

Die evaluatie vindt plaats op initiatief van de VDAB of op verzoek van de doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling naargelang de geïndiceerde problematiek en uiterlijk na vijf jaar.

De VDAB kan de periodiciteit van de evaluatie aanpassen naargelang de geïndiceerde problematiek.

§2. De evaluatie vindt minimaal plaats aan de hand van:
1° het persoonlijk ontwikkelingsplan;
2° de informatie van het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling;
3° een gesprek met de doelgroepwerknemer.

Hoofdstuk 4. Ondersteuning op maat

Afdeling 1. Werkondersteunende maatregelen

Art. 9. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, bepaald in dit decreet, kan de Vlaamse Regering aan het maatwerkbedrijf of aan de maatwerkafdeling het geheel van de volgende werkondersteunende maatregelen toekennen:
1° een loonpremie;
2° een vergoeding voor de begeleiding op de werkvloer.

Art. 10. De werkondersteunende maatregelen worden toegekend voor onbepaalde duur tenzij de evaluatie uitwijst dat ze niet meer nodig zijn, en tenzij in de gevallen bedoeld in artikel 8, §1, derde lid.

De werkondersteunende maatregelen zijn voor de doelgroepwerknemers, vermeld in artikel 3, 2°, c), beperkt in de tijd tot maximaal twee jaar.

Art. 11. De evaluatie, vermeld in artikel 8, kan leiden tot een wijziging in de toekenning van de werkondersteunende maatregelen.

De vaststelling van de gewijzigde behoefte aan werkondersteunende maatregelen die aanleiding geeft tot het doorstroomtraject, vermeld in artikel 23, 1° en 2°, vindt voorlopig plaats onder de opschortende voorwaarde van doorstroom door de doelgroepwerknemer.

Als de doelgroepwerknemer om redenen onafhankelijk van zijn wil en van het maatwerkbedrijf na afloop van het doorstroomtraject niet doorstroomt, stelt de VDAB opnieuw de behoefte aan werkondersteunende maatregelen vast.

Onderafdeling 1. Loonpremie

Art. 12. De loonpremie bestaat uit een tegemoetkoming in de loonkosten van de doelgroepwerknemer op basis van diens reële loonkost.

De Vlaamse Regering bepaalt de hoogte van de loonpremie op basis van het arbeidspotentieel van de doelgroepwerknemer.

De loonpremie bedraagt minimaal veertig procent en maximaal vijfenzeventig procent van de loonkosten van de doelgroepwerknemer.

De Vlaamse Regering bepaalt wat onder de loonkosten van de doelgroepwerknemer moet worden verstaan en kan de loonkosten die in aanmerking komen, begrenzen.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de toekenning en de uitbetaling van de loonpremie.

Art. 13. Voor de doelgroepwerknemer, vermeld in artikel 3, 2°, c), bestaat de loonpremie uit maximaal vijftig procent van de loonkosten.

Art. 14. Andere dan op grond van dit decreet verkregen tegemoetkomingen in de loonkosten moeten in mindering worden gebracht van de loonpremie.

De Vlaamse Regering bepaalt welke andere vormen van tegemoetkomingen als geheel of gedeeltelijk overlappend beschouwd worden en in mindering gebracht worden van de loonpremie.

Onderafdeling 2. Begeleiding op de werkvloer

Art. 15. De maatregel begeleiding op de werkvloer ondersteunt de professionele ontwikkeling van de doelgroepwerknemer.

De begeleiding op de werkvloer wordt uitgevoerd door het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling en omvat minimaal:
1° de opmaak en jaarlijkse evaluatie van het persoonlijk ontwikkelingsplan en van het competentieprofiel van de doelgroepwerknemer;
2° de coaching van de doelgroepwerknemer door een gekwalificeerde begeleider;
3° de versterking van de competenties van de doelgroepwerknemer in functie van zijn takenpakket;
4° interne informatiedoorstroom en doorverwijsfunctie bij problemen die verder reiken dan de arbeidscontext;
5° de aanlevering van informatie over het functioneren van de doelgroepwerknemer met het oog op zijn doorstroom en externe evaluatie;
6° de preventieve en remediërende aanpassing van de arbeidsomgeving van de doelgroepwerknemer.

De competentieversterking, vermeld in het tweede lid, 3°, is gericht op de ontwikkeling en verbetering van generieke en technische competenties. De competentieversterking omvat minimaal een jaarlijkse individuele verbeteractie op het vlak van een generieke en een technische competentie.

De Vlaamse Regering kan de begeleiding, met inbegrip van de kwalificatievereisten van de begeleider verder specificeren. Waarbij onder kwalificatie het afgerond en ingeschaald geheel aan competenties wordt verstaan.

Art. 16. De begeleiding omvat drie graden:
1° lage intensiteit;
2° gemiddelde intensiteit;
3° hoge intensiteit.

Inzonderheid in de begeleidingsgraad, vermeld in punt 1°, is de competentieversterking gericht op het behalen van een doorstroomprofiel.

De begeleidingsintensiteit bepaalt de vergoeding voor de begeleiding.

De Vlaamse Regering bepaalt per graad van intensiteit de minimale voorwaarden van de begeleiding en de hoogte van de vergoeding.

Art. 17. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de toekenning en de vergoeding van de maatregel begeleiding op de werkvloer.

Art. 18. Het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdeling richten voor de begeleiding van de doelgroepwerknemers, vermeld in artikel 3, 2°, c), een afdeling sui generis op als vermeld in het DAEB-besluit van 20 december 2011. Dat houdt in dat ze:
1° een specifieke verantwoordelijke voor die activiteiten aanduiden;
2° de inhoudelijke en financiële activiteiten afzonderlijk registreren.

Afdeling 2. Organisatieondersteunende maatregelen

Art. 19. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, bepaald in dit decreet, kan de Vlaamse Regering aan het maatwerkbedrijf een forfaitaire subsidie voor organisatieondersteunende maatregelen toekennen.

Die subsidie voor organisatieondersteunende maatregelen heeft betrekking op:
1° de aanpassing van productieprocessen van het maatwerkbedrijf naargelang van de behoeften van de doelgroepwerknemer;
2° het vervullen van de subsidievoorwaarden, vermeld in artikel 4, 5°, a), d), e), f) en g);
3° het organiseren van sociale dienstverlening voor de doelgroepwerknemer.

Bij de toekenning van de subsidie houdt de Vlaamse Regering rekening met het aantal toegekende werkondersteuningspakketten aan de doelgroepwerknemers, vermeld in artikel 3, 2°, a) en b), in het maatwerkbedrijf.

Art. 20. De Vlaamse Regering bepaalt de forfaitaire subsidie, de subsidievoorwaarden, en de procedure voor de subsidieaanvraag en -toekenning.

Afdeling 3. Infrastructuurondersteuning

Art. 21. Binnen de perken van de jaarlijks goedgekeurde begrotingskredieten en volgens de voorwaarden, vermeld in dit decreet, kan de Vlaamse Regering aan het maatwerkbedrijf op basis van het aantal doelgroepwerknemers als vermeld in artikel 3, 2°, a), een investeringssubsidie voor infrastructuurwerken toekennen.

De Vlaamse Regering bepaalt:
1° de bouwtechnische, de bouwfysische en oppervlaktenormen waaraan de infrastructuurwerken moeten voldoen;
2° de aard van de infrastructuurwerken;
3° de omvang van de investeringssubsidie;
4° de procedure tot toekenning en uitbetaling van de investeringssubsidie;
5° de bijzondere boekhoudkundige en beheersmatige verplichtingen.

Hoofdstuk 5. Doorstroom

Art. 22. Het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdeling stimuleren de doorstroom van de individuele doelgroepwerknemer aan de hand van de werkondersteunende maatregel begeleiding op de werkvloer, vermeld in artikel 15.

Art. 23. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet wordt een doorstroomtraject opgestart in een van de volgende gevallen:
1° de VDAB stelt na evaluatie als vermeld in artikel 8, vast dat de doelgroepwerknemer geen behoefte meer heeft aan de werkondersteunende maatregelen, vermeld in artikel 9, 1° en 2°;
2° de VDAB oordeelt na evaluatie op verzoek van de doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling als vermeld in artikel 8, §1, tweede lid, dat de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer gunstig zijn.

Bij de beoordeling van de kansen op doorstroom houdt de VDAB rekening met:
a) de mogelijkheid van een duurzame reguliere tewerkstelling rekening houdend met de persoonlijke situatie van de doelgroepwerknemer;
b) de continuïteit van de werking van het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling met het oog op het behoud van de tewerkstelling van de zwakste doelgroep werknemers rekening houdend met de schaalgrootte van het maatwerkbedrijf of maatwerkafdeling.

De Vlaamse Regering bepaalt die voorwaarden nader.

In functie van die beoordeling kan worden beslist om het doorstroomtraject op een latere datum een aanvang te laten nemen.

Art. 24. Een doorstroomtraject bestaat uit:
1° een tijdelijke kwaliteitsvolle en actieve begeleiding van de doelgroepwerknemer bij het zoeken naar een gepaste vacature in het reguliere arbeidscircuit;
2° de organisatie en begeleiding van een of meer tijdelijke stages bij een toekomstige werkgever, met het oog op een duurzame aanwerving bij deze werkgever.

De Vlaamse Regering bepaalt de aanvang en de beëindigingsvoorwaarden van het doorstroomtraject.

Art. 25. Het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, de VDAB, de dienstverlener, vermeld in artikel 28, en de doelgroepwerknemer sluiten een schriftelijke overeenkomst over de uitvoering van het doorstroomtraject.

Art. 26. Het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling stelt de doelgroepwerknemer geheel of gedeeltelijk vrij van arbeidsprestaties tijdens de duur van het doorstroomtraject om de doelgroepwerknemer op passende wijze het doorstroomtraject te laten doorlopen.

Art. 27. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering aan het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdeling tijdens de duur van de doorstroomstage een tijdelijke vergoeding toekennen ter delging van de kosten die het maatwerkbedrijf of maatwerkafdeling heeft en waar ingevolge de niet-aanwezigheid van doelgroepwerknemer geen inkomsten tegenover staan. Deze vergoeding kan worden verhoogd met een tijdelijke loonpremie voor een vervangende doelgroepwerknemer.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de invulling van de vergoeding nader.

Art. 28. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden, vermeld in dit decreet, kan de Vlaamse Regering een dienstverlener aanstellen om het doorstroomtraject uit te voeren.

De Vlaamse Regering bepaalt de aanstellingsprocedure en de voorwaarden op het vlak van de dienstverlening.

Hoofdstuk 6. Beroep

Art. 29. De doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, die de beslissing van de VDAB op het vlak van de vaststelling of evaluatie van werkondersteunende maatregelen betwisten, kunnen bij de VDAB een verzoek indienen tot heroverweging van de vaststelling van de behoefte aan werkondersteunende maatregelen.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn voor de indiening van het verzoek en de procedure voor de heroverweging.

Het verzoek tot heroverweging heeft een schorsende werking.

Art. 30. De heroverweging van de VDAB moet, op straffe van nietigheid, met redenen worden omkleed. Het resultaat van de heroverweging wordt met een aangetekende brief ter kennis gebracht van de indiener. De kennisgeving vermeldt minstens de volgende elementen:
1° de mogelijkheid om bij de bevoegde rechtbank beroep in te stellen;
2° de wijze waarop tegen de heroverweging beroep kan worden ingesteld;
3° de termijn om beroep in te stellen.

Art. 31. De doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling die de heroverweging van de VDAB, vermeld in artikel 30, betwisten, tekenen op straffe van verval binnen een termijn van drie maanden na de verzending van de kennisgeving van de heroverweging, door een verzoekschrift neer te leggen dat overeenstemt met de bepalingen van artikel 704 van het Gerechtelijk Wetboek, beroep aan bij de arbeidsrechtbank.

Het beroep bij de arbeidsrechtbank heeft een schorsende werking.

Hoofdstuk 7. Enclavewerking

Art. 32. Het maatwerkbedrijf kan samenwerken met private en publieke ondernemingen of organisaties in het kader van enclavewerking.

Die samenwerking moet altijd:
1° tot doel hebben nuttig, lonend en individueel passend werk te verschaffen aan de doelgroepwerknemers;
2° voorzien in een permanente en kwaliteitsvolle begeleiding van de doelgroepwerknemers door een gekwalificeerde begeleider die in dienst is van het maatwerkbedrijf.

Onder enclavewerking als vermeld in het eerste lid, wordt de samenwerking verstaan waarbij het maatwerkbedrijf voorziet in de begeleide inschakeling van een of meer doelgroepwerknemers in de kernactiviteit van een andere onderneming of organisatie.

Art. 33. De partijen sluiten over de samenwerking een schriftelijke overeenkomst die minimaal de volgende bepalingen formuleert:
1° de plaats van tewerkstelling;
2° de duur van de opdracht;
3° de globale doelstelling van de opdracht, met opgave van de aard van de taken die de doelgroepwerknemers uitoefenen.

Het maatwerkbedrijf brengt voorafgaandelijk aan de uitvoering van de samenwerking de schriftelijke overeenkomst ter kennis van de partijen volgens de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering.

Art. 34. Het maatwerkbedrijf registreert dagelijks:
1° de identiteit van de doelgroepwerknemers in de enclavewerking;
2° de identiteit van de gekwalificeerde begeleider in de enclavewerking.

De Vlaamse Regering bepaalt de registratievoorwaarden.

Hoofdstuk 8. Adviescommissie Sociale Economie

Art. 35. De Vlaamse Regering richt een Adviescommissie Sociale Economie op die tot opdracht heeft de Vlaamse Regering te adviseren:
1° bij de beoordeling van de aanvragen voor ondersteuning, vermeld in artikel 6;
2° over de criteria voor de toewijzing van de beschikbare werkondersteunende maatregelen;
3° over het bereik van de maatregelen op basis van een jaarlijks monitoringrapport, opgesteld door de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering kan de taken van de Adviescommissie Sociale Economie specificeren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de organisatie, de samenstelling en de werkwijze van de Adviescommissie Sociale Economie.

Hoofdstuk 9. Toezicht, handhaving en sancties

Art. 36. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen met toepassing van de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 37. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek, worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van 50 euro tot 500 euro, of met een van die straffen alleen:
1° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die nalaten om voor de doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan of competentieprofiel op te stellen en hen jaarlijks te evalueren;
2° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die nalaten om voor de doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan of competentieprofiel op te stellen en hen jaarlijks te evalueren.

Art. 38. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van 125 euro tot 1250 euro, of met een van die straffen alleen:
1° personen die de subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
2° personen die een subsidie hebben verkregen of die een subsidie behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
3° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15 van dit decreet;
4° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15 van dit decreet;
5° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die de bepalingen van artikel 32 tot en met 34 van dit decreet niet naleven.

Art. 39. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met een geldboete van 250 euro tot 2500 euro, of met een van die straffen alleen:
1° personen die wetens en willens de subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
2° personen die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
3° personen die wetens en willens hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze gehouden zijn te verstrekken, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
4° personen die wetens en willens de subsidie ten onrechte hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
5° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
   a) valsheid in geschrifte hebben gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;

b) zich bediend hebben van een valse akte of een vals stuk, terwijl ze weten dat de gebruikte akte of het gebruikte stuk vals is;

6° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:

a) bedrog hebben gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van de gegevens verandert;

b) hebben gebruikgemaakt van die gegevens, terwijl ze weten dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;

7° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, hebben gebruikgemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictieve persoon, een fictieve onderneming of een fictieve gebeurtenis, of om op een andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.

Art. 40. In geval van herhaling binnen vijf jaar kan de maximale straf, vermeld in artikel 37, 38 en 39, verdubbeld worden.

Art. 41. De werkgever is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboetes waartoe zijn lasthebbers of aangestelden zijn veroordeeld.

Art. 42. Onrechtmatig ontvangen subsidies worden ambtshalve teruggevorderd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering van die subsidies.

Art. 43. Als de benadeelde derden zich geen burgerlijke partij hebben gesteld, veroordeelt de rechter die de straf, vermeld in artikel 38, 1° en 2°, en artikel 39, uitspreekt, of die de schuld vaststelt voor een inbreuk op die bepalingen, de verdachte ambtshalve tot de terugbetaling van de onrechtmatig ontvangen bedragen, vermeerderd met de verwijlinteresten.

Als er geen afrekening is voor de bedragen, vermeld in het eerste lid, of als de afrekening betwist wordt en er in dat verband nadere informatie nodig is, houdt de rechter de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

Art. 44. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V, maar met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de bij dit decreet vastgestelde overtredingen. In geval van herhaling is artikel 85 van het Strafwetboek niet van toepassing.

Art. 45. Bij een veroordeling of vaststelling van schuld voor een inbreuk als vermeld in artikel 38, 1° en 2°, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal twaalf maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Bij een veroordeling voor een inbreuk als vermeld in artikel 39, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode, vermeld in het eerste en het tweede lid, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in het eerste en het tweede lid, verdubbeld worden.

Art. 46. De administratieve geldboete op grond van inbreuken op dit decreet wordt opgelegd met toepassing van de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 47. Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk als vermeld in artikel 13/2, §2, 1° en 2°, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal twaalf maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk als vermeld in artikel 13/2, §3, van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode, vermeld in het eerste en het tweede lid, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in het eerste en het tweede lid, verdubbeld worden.

Art. 48. De subsidies voor de loonpremie worden niet gecumuleerd met enige andere steun voor dezelfde, geheel of gedeeltelijk overlappende, kosten, als een dergelijke cumulatie ertoe leidt dat daarmee de geïndiceerde steunintensiteit die krachtens de toepasselijke regelgeving voor die steun geldt, wordt overschreden. Als de geïndiceerde steunintensiteit of het hoogste steunbedrag wordt overschreden, worden de middelen die buiten dit decreet verworven worden, a rato in mindering gebracht van de subsidies.

Om financiering boven de toegelaten maxima te vermijden zijn alle sociale-economieondernemingen die gesubsidieerd worden in het kader van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, ertoe gehouden om op eenvoudig verzoek van de Vlaamse Regering alle financiële middelen kenbaar te maken die mogelijk aanleiding geven tot cumulatie. Alle bewijsstukken moeten op eenvoudig verzoek ter beschikking worden gesteld.

Art. 49. De rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, verjaren na verloop van vijf jaar, na het feit waaruit de vordering is ontstaan.

Hoofdstuk 10. Wijzigingsbepalingen

Art. 50. In artikel 2, §1, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010, 10 december 2010 en 17 februari 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 6° wordt vervangen door wat volgt:

"6° het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;";

2° punt 27° wordt opgeheven.

Art. 51. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010, 10 december 2010 en 17 februari 2012, wordt een artikel 13/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 13/2. §1. Onder de voorwaarden, vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolging vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, een administratieve geldboete opgelegd worden van 100 euro tot 1000 euro aan:
1° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die nalaten om voor de doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan en competentieprofiel op te stellen en hen jaarlijks te evalueren;
2° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die nalaten om voor de doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan en competentieprofiel op te stellen en hen jaarlijks te evalueren.

§2. Onder de voorwaarden, vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolging vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, een administratieve geldboete opgelegd worden van 250 euro tot 2500 euro aan:
1° personen die een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
2° personen die een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
3° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15 van het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;
4° de maatwerkafdeling, haar lasthebbers of aangestelden die niet voldoen aan de begeleidingsvoorwaarden, vermeld in artikel 15 van het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;
5° het maatwerkbedrijf, zijn lasthebbers of aangestelden die de bepalingen van artikel 32 tot en met 34 van het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling niet naleven.

§3. Onder de voorwaarden vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolging vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, een administratieve geldboete opgelegd worden van 500 euro tot 5000 euro aan:
1° personen die wetens en willens de subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
2° personen die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
3° personen die wetens en willens hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze gehouden zijn te verstrekken, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
4° personen die wetens en willens een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
5° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
   a) valsheid in geschrifte hebben gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te

maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;
b) zich bediend hebben van een valse akte of een vals stuk;

6° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
a) bedrog hebben gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van de gegevens verandert;
b) hebben gebruikgemaakt van die gegevens, terwijl ze weten dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;

7° personen die, om de subsidie ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, hebben gebruikgemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen, of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictieve persoon, een fictieve onderneming, of een fictieve gebeurtenis, of om op een andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.".

Art. 52. In artikel 2, eerste lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding", gewijzigd bij het decreet van 21 november 2008, wordt punt 10° vervangen door wat volgt:

"10° doelgroepwerknemer: de persoon, vermeld in artikel 3, 3°, van het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling.".

Art. 53. In artikel 5, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 november 2008 en 19 december 2008, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

"5° taken voor de integratie van doelgroepwerknemers in het bijzonder:
a) de toekenning van tegemoetkomingen ter ondersteuning van de inschakeling op de arbeidsmarkt van de doelgroepwerknemers. De Vlaamse Regering bepaalt de aard van de tegemoetkomingen, de procedure die wordt gehanteerd en de bijkomende voorwaarden waaraan de doelgroepwerknemers moeten voldoen;
b) de verzorging van de trajectbegeleiding, de beroepsoriëntering, de competentieontwikkeling en de verlening van toegang tot de gesubsidieerde tewerkstelling in de maatwerkbedrijven en de maatwerkafdelingen;
c) de erkenning en subsidiëring van organisaties die instaan voor het verzorgen van de trajectbegeleiding, de beroepsoriëntering en de competentieontwikkeling;".

Art. 54. In artikel 26, derde lid, van het decreet van 2 juni 2006 tot omvorming van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden tot een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, en tot wijziging van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden worden de woorden "beschutte werkplaatsen" vervangen door het woord "maatwerkbedrijven".

Art. 55. In artikel 5, §1, van het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen worden punt 1° en 2° vervangen door wat volgt:

"1° de maatwerkbedrijven, vermeld in artikel 3, 5°, van het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;
2° de maatwerkafdelingen, vermeld in artikel 3, 4°, van het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling;".

Art. 56. Aan artikel 582, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, gewijzigd bij de decreten van 12 november 1997, 7 mei 2004, 21 november 2008 en 25 maart 2011, wordt de volgende zinsnede toegevoegd:

"en van de geschillen over de vaststelling van werkondersteunende maatregelen, vermeld in artikel 7 en 8 van het decreet van […] betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling".

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Art. 57. Het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2004 en 16 juli 2010, en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juni 2005, worden opgeheven.

Art. 58. Artikel 79 van het decreet van 23 december 2005 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006, gewijzigd bij het decreet van 21 november 2008, wordt opgeheven.

Art. 59. De Vlaamse Regering bepaalt de maatregelen die nodig zijn om de overgang van de regelgeving, vermeld in artikel 57 en 58, naar dit decreet op een coherente manier te laten verlopen.

De Vlaamse Regering kan maatregelen treffen die gericht zijn op de gedeeltelijke opheffing van het impuls- en ondersteuningsprogramma, vermeld in artikel 18, §1, van het decreet van 8 december 2000 houdende diverse bepalingen. In dat verband kan de Vlaamse Regering beslissen om de duurtijd van de erkenning die verleend is of zal verleend worden krachtens de hoofdstukken II en III van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie en het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2005 betreffende de erkenning en financiering van de invoegbedrijven, in overeenstemming te brengen in functie van de temporele uitvoering van dit decreet.

Art. 60. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum, met uitzondering van artikel 59, tweede lid.

Brussel, 17 mei 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:

REGULERINGSIMPACTANALYSE

RIA

Reguleringsimpactanalyse voor het maatwerkdecreet

1 Titel

Decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling.

2 Aanleiding en doel

2.1 Beknopte situatieschets van de huidige situatie

1. INLEIDING

Niet iedereen is makkelijk inzetbaar in een arbeidscontext. Sommigen hebben omwille van persoonsgebonden factoren moeilijk toegang tot de arbeidsmarkt; dit geldt met name voor de personen met een arbeidshandicap, mensen met een welbepaalde medische, mentale, psychische of psychosociale problematiek en langdurig werklozen die gaandeweg een aantal competenties hebben verloren.

Deze personen kampen met een bepaald werkgerelateerd rendementsverlies en hebben behoefte aan specifieke begeleiding en ondersteuning op de werkvloer. In het normaal economisch circuit zijn er daarom vaak onvoldoende kansen op werk voor hun. Toegang tot volwaardig werk is een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren aan de samenleving en biedt mensen kansen op persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Het is vanuit die behoefte dat Vlaanderen in het verleden een aantal tewerkstellingsinitiatieven in wetgeving heeft verankerd. Meer bepaald gaat het om de initiatieven op het vlak van de sociale werkplaatsen, de beschutte werkplaatsen, de invoegmaatregel en de lokale diensteneconomie.

Deze initiatieven ontstonden telkens vanuit een aparte invalshoek. Ze hebben allemaal tot doel om de personen met een afstand tot de arbeidsmarkt te laten deelnemen aan het arbeidsproces en om het sociaal ondernemerschap verder te stimuleren. Maar ze doen dit ieder op hun eigen manier en richten zich hierbij tot eigen doelgroepen met een specifiek gedifferentieerd ondersteunend kader.

Het voorliggende wetgevingsinitiatief, het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, probeert de tewerkstellingsmaatregelen in het kader van de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen en de invoegmaatregel te integreren en op elkaar af stemmen, zodat onderlinge discrepanties op het vlak van de toegang tot de maatregel en ondersteuning worden vermeden.

Het wetgevingsinitiatief omvat de verdere concretisering van de engagementen die werden opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord "Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden. Voor

een vernieuwende, duurzame en warme samenleving" (2009-2014) en in de beleidsnota van de minister, bevoegd voor de sociale economie, 'Op weg naar een socialere economie in Vlaanderen' (2009-2014). 'Hierin werd een engagement genomen tot vereenvoudiging van de maatregelen Sociale Economie naar twee pijlers maatwerk en lokale diensteneconomie en dit in afstemming met de bevoegdheid Werk met het oog op een transparant inschakelingkader voor alle werkgevers. Binnen sociale economie worden collectieve maatregelen vorm gegeven, vanuit de bevoegdheid Werk krijgen de individuele maatregelen vorm waarbij Werk specifiek maatregelen zal nemen om de doorstroom vanuit het collectieve systeem naar het individuele kader te ondersteunen voor personen die na doorstroom nog steeds nood hebben aan ondersteuning.

In deze regelgeving wordt de afstemming tussen 3 maatregelen met een economische finaliteit beoogd, met name de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen en de invoegmaatregel.

2.2 Aanleiding

Deze 3 maatregelen zijn los van elkaar ontstaan en hebben, ondanks het feit dat het telkens over inschakelingsmaatregelen gaat, ieder een totaal andere invulling gekregen.

De **beschutte werkplaatsen** (BW) startten in de jaren '50 als ondernemingsvorm binnen de private initiatieven en de social profit-sector. De beschutte werkplaatsen zorgen voor werk op maat van mensen met een arbeidshandicap en werden in de jaren '80 een bevoegdheid van de Vlaamse gemeenschap en ten tijde va, BBB overgeheveld naar het Vlaams Gewest. Beschutte werkplaatsen bieden werk aan personen met een arbeidshandicap (en met specifieke aandacht voor de zwakke(re) werknemers) die niet in het normaal economisch circuit terecht kunnen.

De overheid steunt deze werkplaatsen op basis van toegekende en ingevulde capaciteit voor werknemers met een arbeidshandicap op basis van tussenkomsten in de loonkost van de doelgroepwerknemer, de begeleiding en een aantal ondersteunende en leidinggevende functies.

De 67 erkende beschutte werkplaatsen leveren zowel goederen als diensten op de markt. In 2011 waren ze samen goed voor een tewerkstelling van 16.271 doelgroepwerknemers.

In de jaren '80 ontstonden de **sociale werkplaatsen** (SW) als gevolg van het feit dat noch de private noch de publieke sector erin slaagden om een passend antwoord te bieden op de specifieke persoonlijke en situationele werkloosheidsproblematiek. Na een experimentele fase kregen de initiatieven uit de welzijnssector en de sociaal-culturele sector in 1998 via het decreet sociale werkplaatsen een structureel kader om langdurig werkzoekenden zinvol werk aan te bieden..

De doelgroep van deze maatregel zijn personen die minimum 5 jaar inactief zijn, laaggeschoold zijn en fysieke, psychische of sociale beperkingen hebben (armoede, daklozen, schulden, ex-gedetineerden). Deze mensen hebben een hoge nood aan werkvloergerichte begeleiding en ondersteuning.

De overheid steunt de sociale werkplaatsen basis van het aantal toegekende en tewerkgestelde doelgroepwerknemers door van tussenkomsten in de loonkost van de doelgroepwerknemer en de omkaderingskost.

In totaal waren in 2011 96 sociale werkplaatsen actief in Vlaanderen die samen werk geven aan 4.389 doelgroepwerknemers.

In de jaren '90 ontstonden de invoegbedrijven; het zijn reguliere bedrijven die zich richten op de kwaliteitsvolle inschakeling van kansengroepen, en die op ondernemingsniveau de principes van het maatschappelijk verantwoord ondernemen in de praktijk omzetten.

De doelgroep van deze maatregel zijn kortgeschoolden in traject die na een werkloosheidsduur (12 maanden – 1 dag) afhankelijk van leeftijd, het hebben van een arbeidshandicap of leefloon binnen deze maatregel opgevangen worden, ook leerlingen uit het deeltijds onderwijs kunnen hier een plaats krijgen.

Het potentieel bereik van de maatregel ligt op 30/6/2012 op 6682,72 VTE, het effectief bereik ligt op 31/12/2011 met 1.469 doelgroepwerknemers in 218 invoegbedrijven echter veel lager omdat de erkenning van het bedrijf langer loopt dan de maximale subsidieperiode en hierdoor een aantal plaatsen ondertussen vervallen zijn, een deel van de doelgroepwerknemers niet meer meegerekend worden in het bereik om dat hun subsidieperiode verlopen is en de plaatsen toegekend worden op basis van een prognose van het betrokken bedrijf in de komende vier jaren en deze plaatsen nog niet volledig opgenomen zijn.

Op dit moment zijn er ook nog invoegbedrijven die opereren binnen de dienstencheques, op 31/12/2011 goed voor een aandeel van 989 doelgroepwerknemers. Deze maatregel is echter aan het uitdoven in het kader van een Beslissing van Vlaamse Regering van 13 maart 2009.

2.2.1 MAATSCHAPPELIJKE PROBLEMEN (RISICO-OORZAAK)

De nood aan deze maatregelen staat niet ter discussie. De kans op werk voor deze mensen is zeer laag. Voor werkzoekenden die langer dan 5 jaar NWWZ zijn is dat slechts 1%, als ze nog eens laaggeschoold zijn (cfr. de huidige doelgroep SW) is dat nog maar 0,7%. Voor personen met een arbeidshandicap in het algemeen is dat 4,6% (maar de doelgroep BW bevindt zich in het zwakkere segment van deze populatie en we kunnen er dus vanuit gaan dat de kans op werk voor hun ook lager is). Het voorzien in passende maatregelen om deze groep te activeren en zo bij te dragen aan de verhoging van de werkzaamheidsgraad blijft dus noodzakelijk.

De belangrijkste aanleiding om de bestaande regelgeving aan te passen is de ongelijke behandeling van ondernemingen, het gebrek aan transparantie en afstemming tussen de verschillende ondersteuningsmaatregelen, en het gebrek aan afstemming met de Europese regelgeving. De ongelijke toegang tot de maatregelen leidt tot een hokjes denken dat enerzijds de loopbaanmogelijkheden van doelgroepwerknemers beknot en anderzijds aantijgingen van concurrentievervalsing tot gevolg heeft. De verschilpunten tussen maatregelen die aan de oorsprong van deze ongelijkheden liggen worden geduid in de tabel op de volgende bladzijde.

Deze problematiek werd ook aangehaald door het Rekenhof in zijn verslag ‘Begeleide tewerkstelling van Kansengroepen’ van 4 september 2009 (Vlaams Parlement, Stuk 37-C (2009) – Nr. 1) waarbij het Rekenhof een aantal aanbevelingen formuleerde, ondermeer:

‘(…) Werkgevers in een gelijke situatie moeten op gelijke wijze subsidies krijgen voor de tewerkstelling van moeilijk tewerkstelbare personen. Een vermindering en vereenvoudiging van de subsidiemaatregelen kan de rechtsgelijkheid en transparantie verhogen. De hoogte en duur van de subsidies moeten verband houden met de afstand tot de arbeidsmarkt van de potentiële werknemer en de extra kosten voor de werkgever om deze werknemer tewerk te stellen. De resultaten van de subsidieregelingen moeten regelmatig en systematisch worden geëvalueerd om ze doelgericht te kunnen bijsturen;

(…) De aard en de omvang van de begeleiding op de werkvloer moeten worden afgestemd op de reële behoefte en op de doelstellingen ten aanzien van de werknemer, bijvoorbeeld inschakeling in het normale economische circuit of permanente tewerkstelling in een beschutte werkplaats. Bovendien moeten er minimumnormen worden vastgelegd voor de vereiste kwalificaties van het omkaderingspersoneel. De benodigde middelen voor dat personeel moeten transparant en structureel worden geregeld. Er moet een instantie worden aangewezen, bijvoorbeeld een cel binnen het agentschap, die verantwoordelijk is om de taken van het omkaderingspersoneel toe te kennen, op te volgen en te evalueren.(…)’

Bovendien kampen de huidige maatregelen met nog een resem aan (grote(re)) knelpunten die met deze hervorming zullen aangepakt worden. Immers, de categoriale aanpak van de maatregelen leidt nu niet altijd tot de juiste persoon op de juiste plaats. Een persoon met een psychosociale problematiek kan bijvoorbeeld, ondanks het feit dat de juiste begeleiding aanwezig is, niet aan de slag in een beschutte werkplaats in buurt, omdat zijn rendementsverlies en begeleidingsnood niet subsidiabel is binnen de BW. Bovendien is per maatregel de voorziene ondersteuning van een persoon dezelfde ongeacht de ondersteuningsnood. Uit de evaluatie van de invoegmaatregel bleek dat verschillende personen uit de doelgroep nood hebben aan begeleiding op de werkvloer, maar kan niet krijgen, omdat ze geen toegang hebben tot maatregelen die hierin voorzien. De sociale werkplaatsen moeten beter gekaderd worden binnen de Europese groepsvrijstellingsverordening en

dienstenrichtlijn. Zowel de wijze waarop de ondersteuning op dit moment is vorm gegeven als de mogelijke beperking op activiteiten zijn niet conform de Europese regelgeving. De beschutte werkplaatsen zetten sterk in op sociale tewerkstelling, maar een bredere visie op sociaal ondernemerschap kan in verschillende organisaties nog meer uitgewerkt worden. Een adminstratieve evaluatie van de invoegmaatregel (2008) gaf al aan dat de maatregel te weinig effect ressorteert naar duurzame tewerkstelling van kansengroepen en hieraan geremedieerd moet worden

Hierna (tabel infra) worden de belangrijkste verschilpunten tussen huidige reglementeringen geduid.

MAATREGEL	RECHTS-PERSOON	DOELGROEP	LOONPREMIE	OMKADERING	ORGANISATIE-ONDERSTEUNING	ACTIVITEIT
Beschutte Werkplaatsen	Vzw Lokaal bestuur	Personen met een arbeidshandicap (pmah) – BTOM BW	9,91 euro/u + 25euro/maand GGMMI 7,90 euro/u + 25euro/maand GGMMI	Een tussenkomst van 12670,3 euro/jaar in de loonkost voor 1 monitor per 10 pmah	Een tussenkomst in de loonkost voor: • 1 leider per BW van minstens 25 pmah> 20.102,65 euro/jaar • 1 assistent-leider per 100 pmah> 18.516,58 euro/jaar • 1 maatschappelijk assistent per 100 pmah > 14.368,12 euro/jaar • 1 administratief bediende per 50 pmah > 12.711,79 euro/jaar • ½ economische uitdagingen per BW (BW groter dan 150 personen m/e handicap krijgen ½ extra per begonnen schijf van 100 pmah)> 45.268,10 euro/jaar De mogelijkheid voor subsidiëring van infrastructuur	Ondere andereverpakking, grafische activiteiten, montage, assemblage, groenbeheer, … Er is geen beperking op de activiteiten
Sociale Werkplaatsen	vzw	De doelgroepwerknemer voldoet tegelijkertijd aan volgende voorwaarden: • fysieke of psychische of sociale beperkingen en moeilijkheden hebben; • op de dag vóór indienstneming ingeschreven zijn bij de VDAB als niet-werkende werkzoekende; • een begeleidingstraject van de VDAB volgen; • op de dag vóór indienstneming ononderbroken gedurende een periode van minstens 5 jaar inactief zijn; • geen hoger diploma, getuigschrift of brevet hebben behaald dan een diploma van lager secundair onderwijs, buitengewoon hoger secundair onderwijs of hoger secundair beroepsonderwijs;	Een loonpremie op jaarbasis van • 20.375,79 EUR voor het eerste en tweede jaar van tewerkstelling • 18.451,73 EUR vanaf het derde jaar van tewerkstelling.	Een tussenkomst van 17.365,46 euro/jaar in de loonkost voor 1 omkaderingslid per 5 VTE doelgroep-werknemers	Geen tussenkomst	Onder andere kringwinkels, groen- en natuurbeheer, sociale restaurants,… Voor iedere activiteit is er toestemming nodig vanuit de overheid na advies van de adviescommissie en het Resoc
Invoeg-maatregel	Handels-vennoot-schappen	De doelgroep zijn personen met hoogstens een diploma hoger secundair onderwijs die ofwel: • jonger is dan 50 jaar en minstens twaalf maanden inactief; • 50 jaar of ouder is en minstens zes maanden inactief; • minstens zes maanden gerechtigd op leefloon of op financiële maatschappelijke hulp • persoon die minstens zes maanden inactief is en behoort tot de doelgroep van de arbeidsgehandicapten • deeltijds werkzoekende leerling is van het deeltijds beroepssecundair onderwijs	Kleine onderneming Jaar 1 > 50% referteloon Jaar 2 > 30% referteloon Middelgrote onderneming Jaar 1 > 42,5% referteloon Jaar 2 > 22,5% referteloon Grote ondernemingen Jaar 1 > 35% referteloon Jaar 2 > 15% referteloon Het referteloon is begrensd op 35.500 euro	Geen tussenkomst	Geen tussenkomst	De voornaamste sectoren waarin ze actief zijn: Industrie, bouwnijverheid, opslag, communicatie, groothandel, diensten, detailhandel, reparatie, horeca, landbouw, verhuur, … Er is geen beperking op de activiteiten, maar de sectoren steenkool, scheepsbouw en transport en de combinatie met activiteiten in het kader van dienstencheques voor huishoudelijke hulp (=uitdovend) zijn uitgesloten.

2.2.2 JURIDISCH KADER

De voorliggende beleidsmaatregel heeft een juridisch impact op de bestaande reglementeringen inzake de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen, en de invoegmaatregel:

Beschutte werkplaatsen

- het decreet van 23 december 2005 tot begeleiding van de begroting 2006;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van persoenen met een arbeidshandicap;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1999 tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden van de BW;

Sociale Werkplaatsen

- het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 1998 tot uitvoering van het decreet inzake sociale werkplaatsen.

Invoegmaatregel

- het besluit van Vlaamse Regering van 19 juli 2005 betreffende de erkenning en financiering van de invoegbedrijven;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie.

De voorliggende beleidsmaatregel wordt afgestemd met de Europese regelgeving inzake staatssteun, meer bepaald:

- Verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (de algemene groepsvrijstellingsverordening) of het DAEB-besluit van 20 december 2011.
- Beschikking (EG) nr. 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen.

2.3 Doelstelling

2.3.1 BELEIDSDOELSTELLING

ALGEMENE DOELSTELLING:

Dit decreet beoogt een vereenvoudigd en afgestemd kader voor de collectieve professionele inschakeling van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in het kader van economische activiteiten.

DEELDOELSTELLINGEN

Voor de uitwerking van deze impactanalyse kiezen we ervoor om deze brede doelstelling te ontrafelen in deeldoelstellingen, waarvoor we dan binnen de vrijheidsgraden telkens een analyse maken, rekening houdend met efficiëntie en effectiviteit, de afstemming met het brede werkgelegenheidsbeleid, de Europese regelgeving en de ambitie tot vereenvoudiging.

1. Ondersteuning op maat bieden aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in functie van tewerkstelling in het kader van een economische activiteit.
2. De mogelijkheid creëren om in een vereenvoudigd kader de ondersteuning aan mensen met een grote afstand tot arbeidsmarkt in een economische context collectief te organiseren.
3. Een europees afgestemd kader te creëren dat doorgroei en doorstroom van doelgroepwerknemers stimuleert.

2.3.2 POLITIEK KADER - VRIJHEIDSGRADEN

Na jaren van groei en ontwikkeling in de sociale inschakelingseconomie is nu een periode van consolidatie aangebroken waarin enerzijds gestreefd wordt naar vereenvoudiging en transparantie tussen de maatregelen en anderzijds naar afstemming binnen het brede beleidskader met hierbij specifieke aandacht voor de Europese regelgeving. In het Vlaams regeerakkoord 2009-2014 werd voorop gesteld dat de sociale economie verder vereenvoudigd wordt tot twee pijlers: een maatwerkpijler die inschakeling van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt beoogt binnen economische activiteiten en een pijler lokale diensteneconomie die inschakelingstrajecten aanbiedt vanuit een aanvullende dienstverlening in een overheidscontext.

In voorliggend decreet beogen we de herstructurering in functie van de maatwerkpijler.

De vrijheidsgraden waarbinnen deze afstemming kan geregeld worden zijn:

1) De Europese regelgeving inzake staatssteun.

2) het Vlaams regeerakkoord (2009-2014) en de beleidsnota van de minister, bevoegd voor de sociale economie, '*Op weg naar een socialere economie in Vlaanderen' (2009-2014).*

   "Duurzame jobs in sociale economie

   Er komt een groeipad voor de sociale economie. Tegelijk maken we werk van een hervorming van de sociale economie. Waar dat mogelijk is vereenvoudigen we de structuren en regelgeving.

   Maatgerichte begeleiding en loonkostenondersteunende en -verlagende maatregelen zijn daarbij twee onlosmakelijk verbonden instrumenten. Met dat doel wordt de sociale economie verder vereenvoudigd tot twee pijlers: een pijler maatwerkbedrijven voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, -rekening houdend met het principeakkoord-maatwerk -en een pijler lokale diensten voor ondersteuning in het aanbieden van maatschappelijk verantwoorde diensten die economisch niet rendabel zijn. De klaverbladfinanciering voor lokale diensteneconomie binnen andere beleidsdomeinen wordt structureel verankerd. Alle werkvormen worden onder die twee pijlers (of een combinatie ervan) gepositioneerd.

   Het ondersteuningsaanbod aan sociale economiebedrijven wordt hervormd op basis van de behoeften van de sector en met het oog op de vereenvoudiging en ondersteuning van innovatie in de sociale economie.

   Om de doorstroming van sociale economie naar reguliere bedrijven te bevorderen wordt een beleidskader uitgewerkt voor een versterkte begeleiding op de werkvloer. We werken ook het rugzakprincipe verder uit met het oog op een optimale doorstroom van kansengroepen op basis van de afstand tot de arbeidsmarkt en het rendementsverlies van de doelgroepmedewerker. Maatwerkbedrijven die voldoende doelgroepmedewerkers tewerkstellen krijgen ondersteuning.

Met duidelijke afspraken tussen de reguliere en sociale economie voorkomen we concurrentievervalsing."

"Een eenduidig kader voor de inschakeling van doelgroepen op de reguliere arbeidsmarkt

Werkgevers en werknemers zien vaak door de bomen het bos van de tewerkstellingsmaatregelen niet meer. Daarom heroriënteren we de bestaande tewerkstellingsmaatregelen naar een eenduidig kader om inschakeling van doelgroepen op de reguliere arbeidsmarkt te bevorderen. Die instrumenten moeten voldoen aan de regels voor staatsteun. We evalueren de instrumenten die onlangs zijn uitgewerkt voor de integratie van personen met een handicap afhankelijk van het bereik van de doelgroep, het uitstroomresultaat naar werk en de vereenvoudiging van de procedures.

In functie van de afwikkeling van het belangenconflict met de federale overheid over het doelgroepenbeleid neemt de Vlaamse Regering alle gepaste maatregelen om een sterk eigen doelgroepenbeleid te ontwikkelen."

3) de bevoegdheid van het beleidsveld sociale economie

Om de politieke en financiële verantwoordelijkheden tussen de ministers bevoegd voor Werk en Sociale Economie te bepalen werd op de gemeenschappelijke beleidsraad Werk en Sociale Economie een principekader voor de uitvoering van de tewerkstellingsmatrix afgesproken. Waarbij *'Het beleidsveld Sociale Economie verantwoordelijk is voor de uitwerking van de modules van collectieve inschakeling (minstens 5 VTE op dezelfde werkvloer) en bij doorstroom vanuit de sociale economie gedurende de periode van terugkeergarantie voor de eventuele modules loonpremie, de begeleiding en immateriële arbeidspostaanpassing',* afgestemd op de individuele inschakeling binnen het beleidsveld Werk.

4) het principeakkoord van 13 januari 2009

Het maatwerkdecreet heeft al enige historiek achter de rug. Tijdens de vorige legislatuur werd op 13 januari 2009 een principeakkoord[1] tussen de sociale partners en de Vlaamse Regering ondertekend om op termijn te komen tot een structurele verankering van het principe maatwerken en maatwerkbedrijven, op dat moment nog enkel van toepassing op beschutte en sociale werkplaatsen. Hierin staan volgende afspraken:

- een gelijke financiering van de doelgroepwerknemer met een even verre afstand tot de arbeidsmarkt, ongeacht de aard van de belemmering tot die arbeidsmarkt. Het welslagen van deze oefening zal afhankelijk zijn van een optimale afstemming van de federale tussenkomsten naar de huidige werkvormen beschutte en sociale werkplaatsen op het nieuwe kader van gelijke financiering;
- een screening- en inschalinginstrument om los van huidige doelgroepafbakeningen te komen tot een duidelijke inschatting van het nodige ondersteuning- en begeleidingspakket;
- een kwaliteitsvolle doorstroom binnen de sociale economie en instroom in het reguliere circuit met de nodige tijdelijke of permanente werkvloerbegeleiding;
- een regelgevend kader dat de toets kan doorstaan van de Europese verordening inzake staatssteun;
- professioneel bedrijfsmatige maatwerkbedrijven die op basis van hun groeiritme en visie, waarden en objectieven kunnen gelabeld worden.

[1] het principe-akkoord werd onderschreven door de sectorale werkgevers en werknemersorganisaties, het gebruikersoverleg Handicap & Arbeid, het Vlaams netwerk waar armen het woord nemen, Vosec vzw met het akkoord van het Vlaams Parlement en de partners binnen VESOC

5) De conceptnota ‘Maatwerk bij collectieve inschakeling’ die goedgekeurd op de VR van 21 oktober 2011 en waarin de krijtlijnen voor de verdere uitwerking van voorliggend decreet bepaald worden. In de RIA worden de relevante passages in *cursief* bij de opties weergegeven. De volledige concpetnota vindt u als bijlage.

3 Opties

3.1 Ondersteuning op maat te bieden aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in functie van tewerkstelling in het kader van een economische activiteit.

Optie 1: nuloptie: huidig systeem

Er blijven 3 specifieke doelgroepen behouden op basis van objectieve kenmerken (al dan niet gecombineerd) : de werkloosheidsduur, de scholingsgraad, het hebben van een handicap, psycho-sociale problemen, of een vervangingsinkomen. Er is een eigen systeem van ondersteunende financiering dat verschillend van aard is (zie hoger tabel op blz. 4).

Het is een eenvoudig categoriaal systeem, dat onvoldoende aandacht heeft voor de individuele noden. Er is geen afstemming tussen de financieringen onderling en met de de Europese groepsvrijstellingsverordening.

Optie 2: Een werkondersteuningspakket op maat van de noden van het individu (gekozen optie)

In lijn met de beleidsnota's Werk en Sociale Economie en de conceptnota Maatwerk bij collectieve inschakeling wordt gekozen voor de toekenning van een werkondersteuningspakket (WOP) op maat van de noden van het individu en gekaderd binnen de Europese regelgeving en de tewerkstellingsmatrix.

In de conceptnota worden de vrijheidsgraden voor de uitwerking van het werkondersteuningspakket als volgt omschreven:

*Daarnaast moeten we rekening houden met **Europese regelgeving**, in het bijzonder de algemene groepsvrijstellingsverordening (VERORDENING (EG) Nr. 800/2008 VAN DE COMMISSIE van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard) en de Dienstenrichtlijn.*

*Bovendien is de hervorming van de maatregelen tot de pijler maatwerken van bij de start gekaderd en afgestemd binnen het bredere **Vlaams werkgelegenheidsbeleid**. Samen met de minister van Werk wordt gewerkt aan een transparant Vlaams kader voor tewerkstellingsmaatregelen voor alle werkgevers, inclusief de sociale economie. Vertrekkende van de Europese krijtlijnen wordt een matrix van 4 modules tot ondersteuning van de beoogde (potentiële) werknemers en/of hun werkgevers vooropgesteld. Deze modules zijn:*

(1) opleiding op de werkvloer;
(2) begeleiding op de werkvloer (omkadering);
(3) een loonpremie (op basis van de afstand tot de arbeidsmarkt);
(4) aanpassing van de werkplek/arbeidsomgeving.

De modules zijn onderling combineerbaar naargelang de individuele noden van de werknemer en hangen samen met de afstand tot arbeidsmarkt. Dat betekent concreet dat ze niet altijd allemaal of in dezelfde mate ingezet worden om een geslaagde inschakeling te realiseren. Deze tewerkstellingsmatrix zal van toepassing zijn op alle werkgevers met activiteiten binnen een economische context, ongeacht hun rechtspersoon. De modules kunnen collectief ingezet worden vanuit Sociale Economie of individueel vanuit Werk.

Om ondersteuning binnen het collectieve maatwerkkader te kunnen krijgen zal die afstand minstens zo groot moeten zijn dat er sprake is van een voldoende groot rendementsverlies (een arbeidsbeperking te wijten aan een gebrek aan competenties, gebrekkige arbeidsattitude, laag rendement en/of investering in begeleidingstijd) en een nood aan extra begeleiding op werkvloer om een geslaagde inschakeling te realiseren. Als beide noden er niet zijn, is geen ondersteuning vanuit de bevoegdheid sociale economie mogelijk. De indicering van de doelgroep en het bepalen van de nood aan ondersteuning gebeurt door de VDAB of haar gespecialiseerde partners.

In lijn met de loopbaanvisie van minister Muyters stappen we af van een categoriale benadering en kiezen voor een individuele indicering op basis van een individueel competentieprofiel en de afstand tot de arbeidsmarkt (factoren die het functioneren op de reguliere arbeidsmarkt belemmeren) van de betrokken werknemer en zal gekeken worden of er een arbeidsbeperking is, die ondersteuning vanuit maatwerk vraagt. Dit is een nieuwe manier van kijken naar werkzoekenden. In oude/gebruikelijke termen situeert de doelgroep maatwerk zich binnen de groep personen met een arbeidshandicap (pmah), een psychosociale problematiek (psp[2]) of uiterst kwetsbare werknemers (met name personen die langer dan 2 jaar werkzoekend).

Een toeleiding naar de sociale economie start dus bij de indicering vanuit de VDAB als arbeidsmarktregisseur. De VDAB maakt een inschatting van de individuele noden, kijkt of er sprake is van een arbeidsbeperking en bepaalt het ondersteuningspakket dat nodig is om een duurzame inschakeling te realiseren. Voor alle duidelijkheid gaat het over een algemene flow die niet specifiek is voor de sociale economie, maar deel uitmaakt van een globale indiceringsaanpak.

Mogelijke alternatieve opties zouden een categoriaal, maar afgestemd systeem en het afschaffen van de ondersteuning zijn, maar gelet op de vrijheidsgraden worden deze opties niet uitgewerkt.

3.2 De mogelijkheid creëren om in een vereenvoudigd kader de ondersteuning aan mensen met een grote afstand tot arbeidsmarkt in een economische context collectief te organiseren.

Het opzet van deze deeldoelstelling werd in de conceptnota als volgt verwoord:

De ingevulde rugzak zal na indicering een hefboom zijn om een juiste match van ondersteuning (WOP) na te streven en een loopbaantraject uit te tekenen en dus ook de toegang tot de collectieve ondersteuning in het kader van dit decreet bepalen.

Deze inschakeling willen we enerzijds realiseren door de werkgevers gericht te ondersteunen in functie van de noden van de doelgroepwerknemer en anderzijds door een voldoende aanbod te garanderen voor de allerzwaksten.

Het idee achter de collectieve inschakeling is een schaalgrootte die het mogelijk maakt om omkadering aan de organisatie toe te kennen in functie van de individuele begeleiding van doelgroepwerknemers gekoppeld aan een stuk gemeenschappelijk ontwikkelingstraject. Puur theoretisch begint 'collectief' bij 2 personen. In het principeakkoord werd 5 VTE als ondergrens vooropgesteld. Deze keuze is eerder pragmatisch gemaakt op basis van de huidige minimale ratio doelgroep/omkadering die in de regelgeving werd vastgelegd (SW). Wij zijn van mening dat dit een minimale schaalgrootte is om als werkgever efficiënt te organiseren.

Werkgevers die inschakeling voor één persoon of een kleinere groep mensen wensen te realiseren, zullen conform de matrix een beroep kunnen doen op modules van individuele inschakeling.

De plaats binnen de organisatie waar de mensen ingeschakeld worden, is voor ons ondergeschikt aan het traject en het perspectief dat de mensen geboden wordt. Het begrip 'werkvloer' verwijst in

[2] Personen met een psycho-sociale problematiek (psp) is werkbegrip dat verwijst naar de populatie sociale werkplaatsen.

die zin naar de standplaats van de begeleider die dezelfde moet zijn als die van de doelgroepwerknemer.

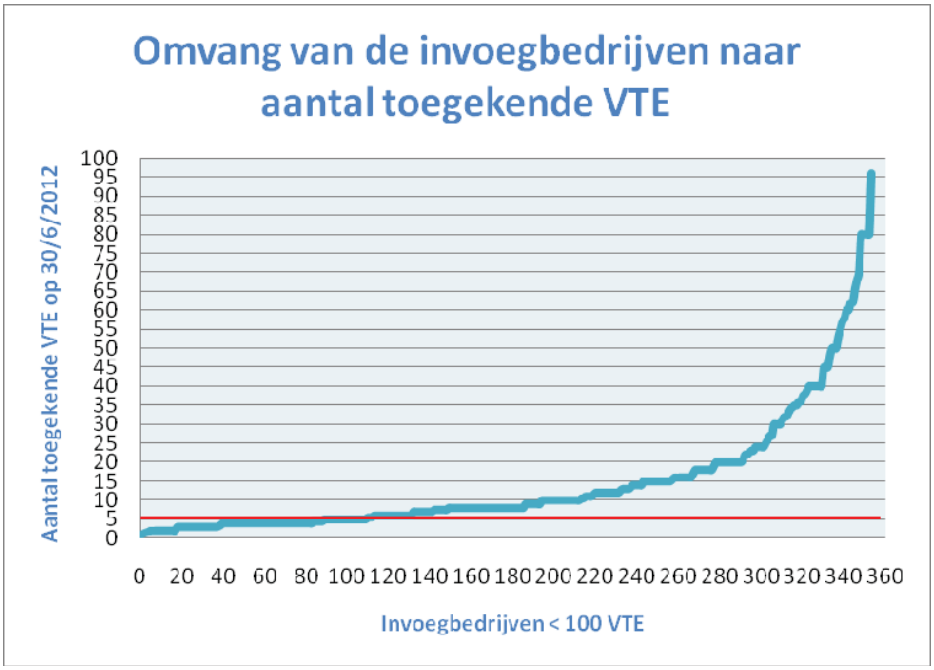
Met de invulling van **collectieve inschakeling** (minstens 5 VTE op dezelfde werkvloer*) werd zo een ondergrens voor dit decreet gedefinieerd.*

Die ondergrens is een politieke afspraak tussen de ministers van Werk en Sociale Economie en biedt dus geen vrijheidsgraden ten aanzien van de decretale invulling. Op vraag van de Vlaamse Regering geven we de impact van deze afspraak mee.

De beschutte en sociale werkplaatsen hebben allemaal meer dan 5 VTE in dienst. De huidige invoegbedrijven, zullen ook geen impact ondervinden, omdat de lopende erkenningen, net zoals bij de invoegbedrijven met dienstencheques, zullen uitdoven. De bevoegdheidsafspraak heeft dus geen impact op de huidige erkende bedrijven.

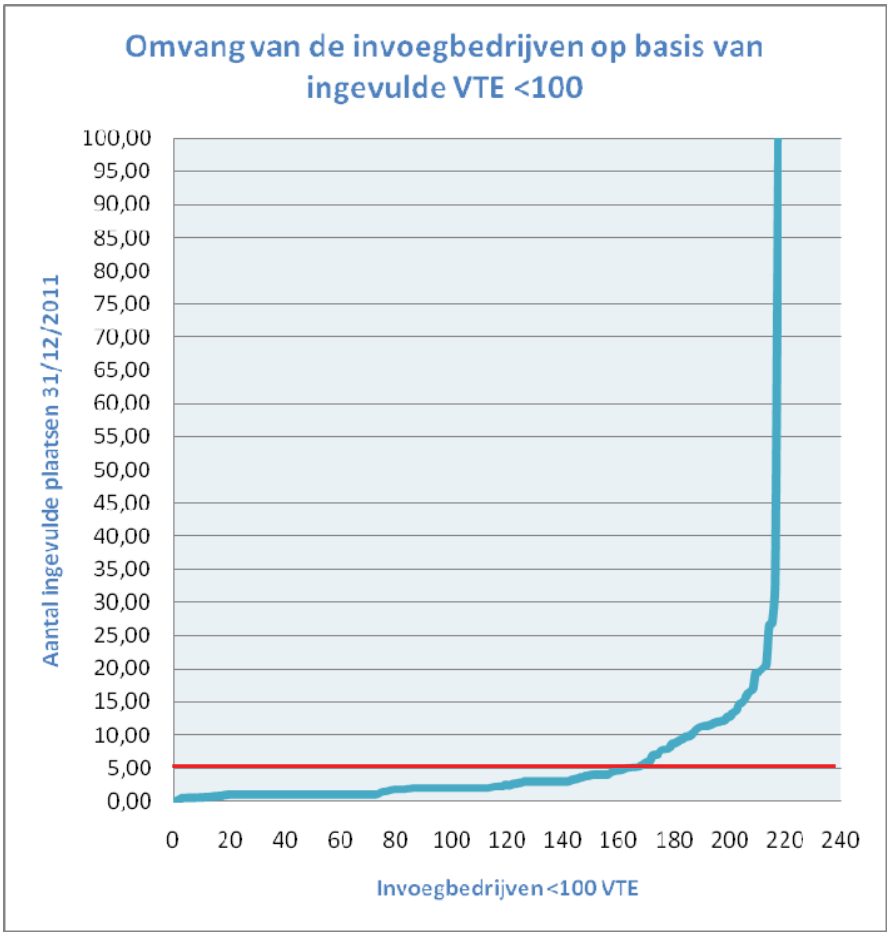
Als we de huidige invoegbedrijven als referentie nemen is er wel een verschil in het toekomstig bereik en deze kan vanuit twee invalshoeken bekeken worden. Een eerste invalshoek is het potentieel bereik op basis van het aantal toegekende plaatsen op 30/6/2012. Een tweede invalshoek is het effectieve bereik op basis van het aantal ingevulde plaatsen op 31/12/2011. In de oefening wordt geen onderscheid gemaakt tussen invoegbedrijven met of zonder dienstencheques, omdat beide vormen in aanmerking komen voor ondersteuning in het kader van de voorliggende regelgeving.

Op basis van de 6.682,72 VTE toegekende plaatsen in 361 invoegbedrijven op 30/6/2012 halen 88 ondernemingen of 24% de drempel van 5 VTE.



Bron VSAWSE bewerkt door Departement WSE

Op basis van het aantal ingevulde plaatsen op 31/12/ 2011 of de bezetting zouden nog 26% van de huidige 218 invoegbedrijven in aanmerking komen.



Bron VSAWSE bewerkt door Departement WSE

Het verschil tussen toekenning en bezetting is voor een deel eigen aan het invoegsysteem waarbij:

- een aantal plaatsen zijn vervallen omdat de erkenning van het bedrijf langer dan 4 jaar loopt;
- voor een aantal personen geen subsidie meer betaald wordt omdat de maximale termijn overschreden is en de toegekende plaatsen dus systematisch vervallen;
- de bedrijven vanaf de eerste tewerkstelling nog 4 jaar hebben om de eventuele overige toegekende plaatsen in te vullen;
- het aantal toegekende plaatsen gebaseerd is op een prognose van de werkgever.

Dit verschil wordt bovendien nog versterkt door een aantal externe factoren zoals een overschatting van het aanwervingspotentieel door de ondernemer (al dan niet het gevolg van een gewijzigde economische situatie) of in uitzonderlijke gevallen een oneigenlijk gebruik van de maatregel, waarbij men niet zozeer de aanwerving van invoegwerknemers beoogt, dan wel de fiscale voordelen die met de erkenning gepaard gaan.

Het effect op het bereik van de bedrijven die nu voor de invoegmaatregel kiezen moet wel genuanceerd te worden het licht van de doelstelling van voorliggend decreet en de vooropgestelde hervormingen binnen het brede beleidsdomein . In het decreet wordt een duidelijke keuze gemaakt voor de zwaksten op arbeidsmarkt en dit binnen een context van sociaal ondernemerschap. Bedrijven die deze keuze niet wensen te maken kunnen in principe in de toekomst kiezen voor een

individuele ondersteuningsmaatregel, los van het maatwerkdecreet. Viahet werkveld weten we dat omwille van de specificering van de doelgroep en de verschuiving van de maatregel gericht naar meer sociaal ondernemerschap een aantal invoegondernemingen niet meer zal kiezen voor deze collectieve maatregel. De minimale schaalgrootte is voor het beleid een kritische succesfactor om het sociaal ondernemerschap effectief een plaats te geven binnen de organisatie en de begeleidingsexpertise hier ook op te bouwen.

Sociaal ondernemerschap is op zich een breed begrip gaande van een sociaal engagement naar een sociale missie toe. Vanuit de behoefte aan voldoende tewerkstellingscapaciteit voor de zwaksten werd in de conceptnota al een onderscheid gemaakt tussen twee types van maatwerkondernemingen: het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdeling.

*In de toekomst zullen alle werkgevers de kans krijgen om met mensen uit de doelgroep aan de slag te gaan, zowel via individuele (Werk) als collectieve inschakeling (Sociale Economie). Op die manier willen we de tewerkstellingsmogelijkheden voor personen met arbeidsbeperking vergroten met een ruimer en diverser aanbod. En we hopen uiteraard dat op termijn steeds meer van hen de weg naar gewone bedrijven zullen vinden. Maar de resultaten van het ESF-project Supported Employment[3] en de huidige doorstroomcijfers (BW 1% en SW 3%)[4] geven aan dat we op dit vlak nog een hele weg te gaan hebben. Willen we voldoende jobaanbod op maat blijven garanderen voor mensen met een langdurige nood aan ondersteuning op de werkvloer, dan zullen we ervoor moeten zorgen dat er organisaties blijven bestaan, die hun **inschakeling als kernactiviteit** beschouwen en een passend aanbod op maat van hun mogelijkheden voorzien. Deze organisaties willen we in hun missie ondersteunen. Concreet betekent dit dat we naast de ondersteuning op maat van de werknemer ook een luik organisatie-ondersteuning willen uitwerken voor **maatwerkbedrijven**.*

*Bedrijven die **inschakeling niet als kernactiviteit** beschouwen, maar wel kiezen om binnen de eigen reguliere activiteit collectief mensen met nood aan ondersteuning in te schakelen, kunnen **maatwerkafdeling** worden.*

Het verschil tussen maatwerkbedrijf en maatwerkafdeling zit voor alle duidelijkheid niet in de ondersteuning van doelgroepwerknemers of het werkondersteuningspakket in de rugzak. Wel zal dit bepalen of ze recht hebben op bijkomende organisatieondersteuning in functie van hun missie en kernactiviteit.

In lijn met de Algemene Groepsvrijstellingsverordening kunnen 'sociale werkvoorzieningen' steun ter compensatie van de bijkomende kosten voor het in dienst hebben van gehandicapte werknemers. Waarbij een sociale werkvoorziening door Europa is gedefinieerd 'als een onderneming waarvan het personeelsbestand voor ten minste 50 % uit gehandicapte werknemers bestaat'. Dit betekent concreet dat het label maatwerkbedrijf enkel kan toegekend worden op basis van de inschakeling van personen met een arbeidsbeperking door handicap en/of psychosociale problematiek (en dus niet de 2 jaar werkzoekenden).

Naar een Vlaamse definitie …

*Gelet op onze visie dat maatwerkbedrijven inschakeling als kernactiviteit hebben, vinden we de Europese definitie van "sociale werkvoorziening" nog wat te breed geformuleerd. Rekening houdend met ruimte voor innovatie en continuïteit binnen een economische context, willen we in onze vertaling naar **maatwerkbedrijf** de **definitie** nog wat scherper te stellen in functie van maximale inschakeling. Het lijkt ons bovendien niet aangewezen om met beperkte budgettaire middelen de poort te breed open te zetten.*

*We stellen volgende **tweeledige definitie** voor:*

[3] De promotoren(SW,BW en LDE) binnen de ESF -oproep Suported Employment bereikten na screening in totaal 380 deelnemers (stand van zaken eind mei 2010). Op basis van de gegevens over de deelnemers die effectief op de externe werkvloer zijn begeleid (109) kunnen we afleiden dat 66 een contract in het normaal economisch circuit hebben verworven. Op basis hiervan moeten we vaststellen dat 44 personen terugkeerden naar een tewerkstelling in de sociale economie of terug naar de werkloosheid.

[4] Beleidsbrief Sociale Economie 2010-2011, p.29

- *Een bedrijf kan slechts het label maatwerkbedrijf krijgen wanneer het aantal VTE met arbeidsbeperking door handicap (pmah) en/of psycho-sociale problematiek (psp) minstens 75% bedraagt van het totaal personeelsbestand[5], uitgezonderd de doelgroepgerichte omkadering[6] en eventuele andere doelgroepwerknemers vanuit sociale economie[7] (SE) en/of activerings- of reïntegratietrajecten (ART).*
- *Hierbij moet wel een verhouding van minstens 50% doelgroepwerknemers arbeidsbeperking door handicap en/of psychosociale problematiek ten aanzien van het totale personeelsbestand gerespecteerd worden om niet in strijd te zijn met de Europese Groepsvrijstellingsverordening.*

Voor de verdere uitwerking werd uiteraard vertrokken van de krijtlijnen zoals in de conceptnota vooropgesteld. Maar tijdens deze oefening bleek het isoleren van de 75%-doelgroepwerknemers binnen de onderneming een zeer moeilijke opdracht, omdat hiervoor specifieke personeelsleden en doelgroepwerknemers in aanmerking komen, die niet traceerbaar zijn in databestanden van de overheid. De betrouwbaarheid van de gegevens die wel verkregen konden worden was niet gegarandeerd en de administratieve lasten (ICT, bevraging van de werkgevers,…) relatief hoog ten opzichte van het alternatieve voorstel dat werd uitgewerkt. De doelstelling van de 75% was om binnen de organisatie een duidelijke focus te vragen voor inschakeling, specifiek van de zwaksten, maar ook voldoende ruimte te laten om andere inschakelingstrajecten te organiseren en hiervoor begeleidingspersoneel te kunnen voorzien.

Als alternatieve piste werd een eenduidige definitief uitgewerkt waarbij 65% van het totale personeelsbestand moet behoren tot de doelgroep pmah of psp. Dit zorgt voor een duidelijke focus op inschakeling, maar laat ook voldoende omkaderings- en ander personeel toe om de onderneming een stevige basis te geven. Gezien deze informatie beschikbaar is via een voorziene ICT-toepassing beschikbaar zijn, zal de toetsing op dit criterium eenvoudig en betrouwbaar kunnen gebeuren.

Naar impact op de huidige ondernemingen, stellen we op basis van de cijfers van 31/12/2011 vast dat slechts 1 beschutte werkplaats met 58,6% en 1 sociale werkplaats met 56,8% de 65%-drempel niet halen. Diepgaander onderzoek leert ons echter dat dit voor beide organisaties niet problematisch moet zijn, omdat het de beschutte werkplaats een maatwerkbedrijf avant la lettre is en een indicering van de niet pmah-werknemers vermoedelijk voldoende psp-ers zal opleveren om aan de 65% te komen. De sociale werkplaats een hoog aantal omkaderingsleden voor onbezoldigde trajecten in dienst heeft, waardoor op contractbasis het aantal doelgroepwerknemers ten opzichte van het totale werknemersbestand vertekend is. Een afsplitsing van de onbezoldigde trajecten kan dit –indien gewenst- oplossen.

Naast de 65% werd in de conceptnota bijkomend afgesproken dat organisatie-ondersteuning aan maatwerkbedrijven vanaf 20 VTE gegeven kan worden.

In de overtuiging dat er op dit moment nog steeds nood is aan organisaties die de professionele inschakeling van personen met een arbeidshandicap en/of psychosociale problematiek op een collectieve manier organiseren om voldoende jobaanbod voor deze mensen te realiseren, werd naast de modules die de inschakeling van het individu moeten faciliteren, een luik ondersteuning voor maatwerkbedrijven (zie hoger) uitgewerkt.

Deze ondersteuning moet het mogelijk maken om de uitdagingen, eigen aan de collectieve inschakeling van de zwakste werknemers op een kwalitatieve en professionele wijze aan te gaan. De tussenkomst is dus niet gericht op de ondersteuning van de normale bedrijfsvoering of de begeleiding zoals voorzien in de module

[5] Onder totaal personeelsbestand verstaan we het gemiddeld aantal VTE op jaarbasis die op de loonlijst stonden van de organisatie. Voor alle duidelijkheid wordt interim-arbeid hierbij gerekend.

[6] Onder doelgroepgerichte omkadering verstaan we personen die instaan voor de begeleiding op werkvloer van doelgroepwerknemers en andere personeelsleden die de persoon in functie van zijn/haar beperkingen in het functioneren ondersteunen, sociale dienstverlening en ergotherapeuten (contractuele functies die hiervoor in aanmerking komen, zullen worden opgelijst in de regelgeving)

[7] Deze doelgroepwerknemers kunnen de uiterst kwetsbaren in het maatwerkbedrijf of doelgroepwerknemers uit de LDE-afdeling zijn

'begeleiding op de werkvloer', maar wel op het ondersteunen van hun sociale missie, de inschakeling van de zwaksten op de arbeidsmarkt. We kiezen voor een forfaitair bedrag dat de organisaties in staat moet stellen om:

- *het werk aangepast te organiseren*
- *het productieproces op maat van de individuele noden aan te passen*
- *de brede administratieve verplichtingen eigen aan de inschakeling van de doelgroepwerknemers op te vangen*
- *sociale dienstverlening ten aanzien van de doelgroepwerknemers in te richten*
- *de bijkomende inspanningen voor doorstroom naast deze die onder begeleiding op de werkvloer vallen op te vangen.*

We stellen voor om deze een forfaitaire tussenkomst vanaf 20 doelgroepwerknemers aan te bieden en rekeninghoudend met de schaalgrootte van het maatwerkbedrijf de tussenkomst degressief uit te bouwen.

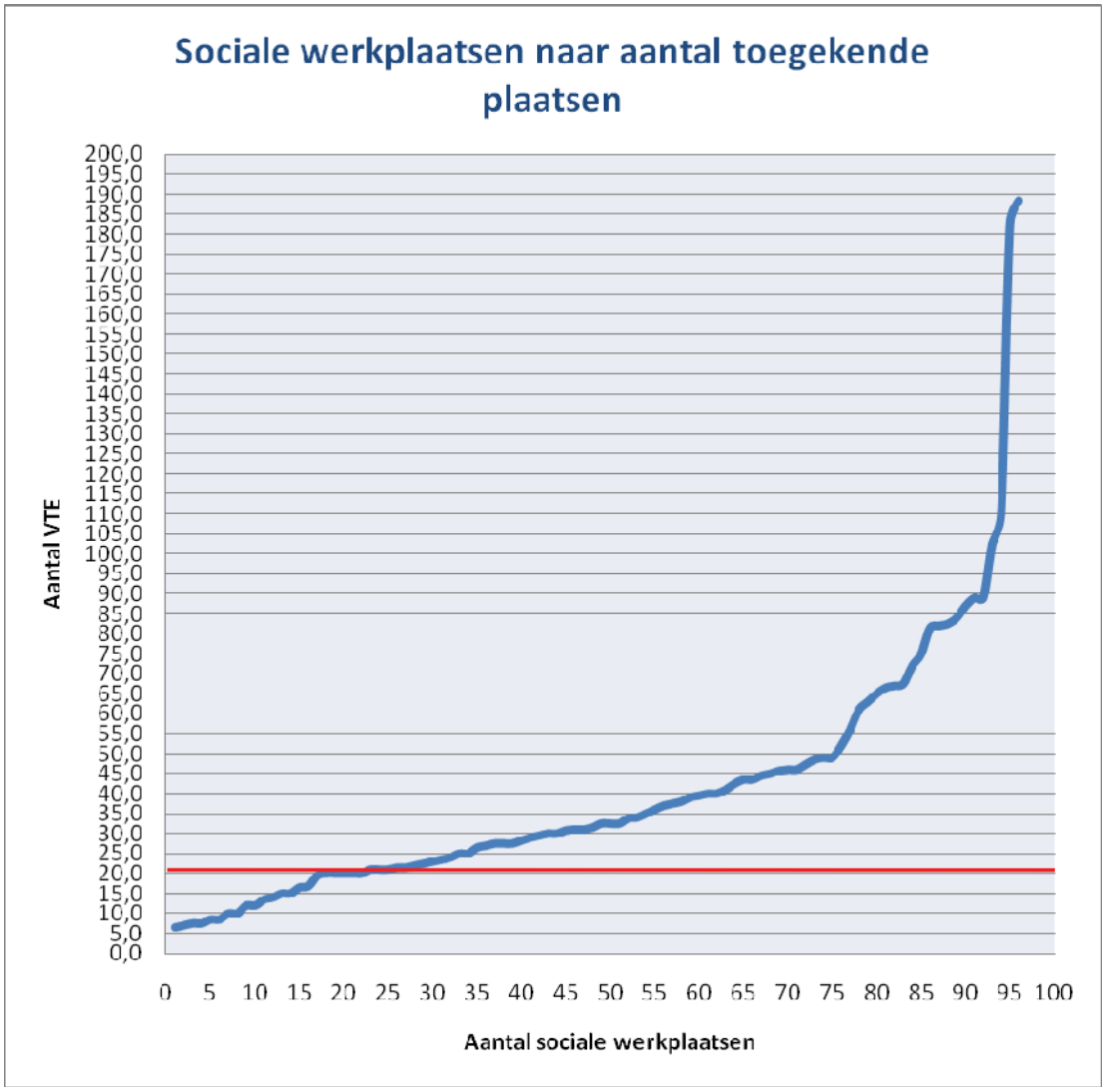
Het aantal doelgroepwerknemers wordt hierbij berekend op het gemiddelde van het jaar voordien. Organisaties die op een bepaald moment onder de norm duiken hebben een jaar de tijd om zich in regel te stellen.

Deze forfait wordt in schijven uitbetaald. De organisaties zullen vrij zijn om de inzet van deze middelen te bepalen binnen bovengestelde contouren te bepalen met als objectief het realiseren van de doelstellingen van het maatwerkdecreet bij collectieve inschakeling. Het toezicht zal gebeuren door de aftoetsing van de organisatievoorwaarden voor maatwerkbedrijven enerzijds en een specifieke aftoetsing bij periodieke evaluatie van de mate waarin de doelstellingen van het maatwerkdecreet bij collectieve inschakeling gerealiseerd zijn anderzijds.

Op vraag van de Vlaamse Regering geven we de impact van deze keuze mee.

De keuze heeft geen weerslag op beschutte werkplaatsen. Voor de huidige invoegbedrijven zijn er 3 opties ofwel kiezen ze voor het uitdoofscenario, ofwel kiezen ze voor een maatwerkafdeling, ofwel indien ze voldoen aan de criteria voor een maatwerkbedrijf.

De keuze heeft wel een impact op de sociale werkplaatsen. Op 1 uitzondering na voldoen ze allemaal aan de 65%-regel, maar er zijn op dit moment 17 sociale werkplaatsen, die onder de drempel van 20 VTE zitten.



Voor de sociale werkplaatsen, die onder de 20 VTE zitten, zijn er twee mogelijkheden: ze kiezen voor een maatwerkafdeling of een fusie waarbij ze streven naar een minimale capaciteit van 20VTE. Daarnaast zal in het kader van de overgangsmaatregelen bekeken worden of in bepaalde gevallen een beperkte uitbreiding een oplossing kan bieden.

Gezien de conceptnota enkel vrijheidsgraden biedt voor de verdere uitwerking, wordt in het kader van het decreet geen 3e optie besproken.

Optie 1: nuloptie: huidig systeem

In het huidig systeem zit er een verschil in behandeling tussen de invoegmaatregel, de sociale werkplaatsen en de beschutte werkplaatsen.

De regelgeving mbt de invoegmaatregel en de sociale werkplaatsen voorziet geen aparte organisatie-ondersteuning . Vanuit de regelgeving mbt de beschutte werkplaatsen wordt wél ondersteuning voor volgende functies (buiten monitor) voorzien: leider, assistent-leider, maatschappelijk assistent/sociaal verpleegkundige, administratief personeel en een personeelslid economische uitdagingen. Deze ondersteuning kan slechts deels in het kader van de groepsvrijstellingsverordening verantwoord worden.

Optie 2: In de conceptnota werd gekozen om maatwerkbedrijven te ondersteunen in functie van hun missie en hiervoor een luik organisatie-ondersteuning te voorzien dat rekening houdt met de schaalgrootte.

" In de overtuiging dat er op dit moment nog steeds nood is aan organisaties die de professionele inschakeling van personen met een arbeidshandicap en/of psychosociale problematiek op een collectieve manier organiseren om voldoende jobaanbod voor deze mensen te realiseren, werd naast de modules die de inschakeling van het individu moeten faciliteren, een luik ondersteuning voor maatwerkbedrijven (zie hoger) uitgewerkt.

Deze ondersteuning moet het mogelijk maken om de uitdagingen, eigen aan de collectieve inschakeling van de zwakste werknemers op een kwalitatieve en professionele wijze aan te gaan. De tussenkomst is dus niet gericht op de ondersteuning van de normale bedrijfsvoering of de begeleiding zoals voorzien in de module 'begeleiding op de werkvloer', maar wel op het ondersteunen van hun sociale missie, de inschakeling van de zwaksten op de arbeidsmarkt. We kiezen voor een forfaitair bedrag dat de organisaties in staat moet stellen om:

- *het werk aangepast te organiseren*
- *het productieproces op maat van de individuele noden aan te passen*
- *de brede administratieve verplichtingen eigen aan de inschakeling van de doelgroepwerknemers op te vangen*
- *sociale dienstverlening ten aanzien van de doelgroepwerknemers in te richten*
- *de bijkomende inspanningen voor doorstroom naast deze die onder begeleiding op de werkvloer vallen op te vangen.*

We stellen voor om deze een forfaitaire tussenkomst vanaf 20 doelgroepwerknemers aan te bieden en rekeninghoudend met schaalvoordelen deze sprongsgewijs uit te bouwen.

Het aantal doelgroepwerknemers wordt hierbij berekend op het gemiddelde van het jaar voordien. Organisaties die op een bepaald moment onder de norm duiken hebben een jaar de tijd om zich in regel te stellen.

De organisaties zullen vrij zijn om de inzet van deze middelen binnen bovengestelde contouren te bepalen. Het toezicht zal gebeuren door de aftoetsing van de organisatievoorwaarden voor maatwerkbedrijven.

3.3 Een kader te creëren dat doorgroei en doorstroom van doelgroep stimuleert.

Optie 1: nuloptie: huidig systeem

In het huidig systeem is de intentie tot doorstroom opgenomen in de regelgeving waarbij bij de sociale werkplaatsen de verbintenis aangaat om '*samen met de trajectbegeleider in het kader van het individueel herinschakelingstraject de nodige inspanningen te leveren voor doorstroming van de erkende doelgroepwerknemers.*

Bij de beschutte werkplaatsen wordt in de regelgeving gevraagd **'***om 'erover waken dat de werknemers met een arbeidshandicap, eventueel via een samenwerking met de door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding of de door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding erkende gespecialiseerde trajectbepalings- en -begeleidingsdienst, begeleid worden in hun acties om door te stromen naar een tewerkstelling in het normaal economisch circuit'.*

De naleving van deze bepalingen werd aan geen toetsingkader verbonden, waardoor het eerder bleef bij een ambitie, dan wel een focus in de opdracht. Voor de doelgroepwerknemers uit de invoegmaatregel is er een automatische doorstroom ten gevolge van het tijdelijk karakter van de ondersteuning. Ook in voorliggend ontwerpdecreet zullen de uiterst kwetsbare werknemers slechts 2 jaar ondersteuning kunnen krijgen, om die reden worden ze bij de verdere uitwerking van deze deeldoelstelling niet expliciet opgenomen.

In de conceptnota werd volgend uitgangspunt voor het stimuleren van doorgroei en doorstroom geformuleerd:

Met jaarlijkse evaluatie van het persoonlijk ontwikkelingsplan willen we doorgroei en doorstroom stimuleren. De effectiviteit van de ondersteuning wordt periodiek geëvalueerd (cfr. hoger). Doelgroepwerknemers die de stap naar een individuele inschakeling zetten en dus doorstromen, zullen voor de periode van terugkeergarantie de ondersteuning vanuit Sociale Economie blijven krijgen. Het aanbod begeleiding op de externe werkvloer wordt in lijn met de module begeleiding op de werkvloer uitgewerkt. De terugkeergarantie wordt gelaagd uitgewerkt. In een eerste fase van 1 jaar blijft de WOP vanuit SE gefinancierd. Na die periode komt de eventuele verdere ondersteuning vanuit de individuele modules van Werk. Indien de individuele inschakeling na die periode toch niet zou lukken, stellen we voor een voorrangsregeling voor vacante plaatsen uit te werken voor personen die zich terug inschrijven als werkzoekende bij de VDAB.

Duurzame doorstroom krijgt in lijn met de ambities van de Vlaamse Regering ruime aandacht door een samenspel van instrumenten. Op niveau van de organisatie wordt vanuit de module begeleiding op werkvloer gestreefd naar een professionele ontwikkeling van de doelgroepwerknemers en waar haalbaar een competentieprofiel dat toegang geeft tot het normaal economisch circuit. De periodieke externe evaluatie door de VDAB moet uitmaken in welke mate een doelgroepwerknemer klaar is om deze stap te zetten. Een cruciaal gegeven in de uitwerking van doorstroom is de wijze waarop na de evaluatie vorm gegeven wordt aan het verdere traject van de doelgroepwerknemer.

Optie 2: Automatische doorstroom door het stopzetten van het ondersteuningspakket na positieve inschatting van het doorstroompotentieel bij evaluatie.

Als na evaluatie blijkt dat de ondersteuningsnood lager is dan deze voorzien in het decreet, wordt het werkondersteuningspakket onmiddellijk stopgezet. De persoon kan in het bedrijf blijven zonder ondersteuning voor zover de organisatie dit wenst en de 65%-regel inzake de doelgroepwerknemers gehandhaafd blijft. Indien het maatwerkbedrijf zonder de ondersteuning de persoon niet in dienst wenst te houden, wordt deze ontslagen en komt hij opnieuw in de werkloosheid.

Optie 3: Opstart van een doortroomtraject na positieve inschatting van het doorstroompotentieel bij evaluatie.

Na een positieve inschatting van het doorstroompotentieel bij evaluatie wordt een doorstroomtraject opgestart. Dit traject bestaat uit een kwalitatieve en actieve begeleiding van de doelgroepwerknemer bij het zoeken naar een gepaste vacature in het reguliere arbeidscircuit en de organisatie en begeleiding van een of meer tijdelijke stages bij een toekomstige werkgever, met het oog op zijn duurzame aanwerving. Om de terugkeergarantie te kunnen garanderen blijft de doelgroepwerknemer tijdens de doorstroommodule in dienst bij het maatwerkbedrijf of de –afdeling.

Om de afstemming tussen de activiteiten in het kader van de doorstroommodule en de activiteiten op de werkvloer te garanderen wordt een schriftelijke overeenkomst gesloten over de uitvoering van het doorstroomtraject tussen maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, de VDAB, de diensterlener, die de doorstroommodule uitvoert, en de doelgroepwerknemer. Deze overeenkomst houdt onder meer in dat er geen verplichte stages georganiseerd kunnen worden los van een reële vacature met het oog op een duurzame tewerkstelling na de stage. De organisatie wordt geacht om de doelgroepwerknemer geheel of gedeeltelijk vrij te stellen van prestaties tijdens het doorstroomtraject. Dit betekent dat de doelgroepwerknemer, veelvuldig of zelfs permanent afwezig kan zijn op de werkvloer. Het is uiteraard niet de bedoeling om maatwerkbedrijven en –afdelingen te straffen voor hun doorstroominspanningen, maar net te ondersteunen bij deze trajecten; daarom wordt een specifiek compensatie voorzien vanuit de overheid om de afwezigheid van de doelgroepwerknemer in het productieproces te ondervangen. Het gaat om een tijdelijke compensatie, meer bepaald voor de duur van de doorstroommodule, die op Vlaams niveau beheerd worden. Door een vervangingsmogelijkheid te voorzien, zal de maatwerkonderneming haar productiecapaciteit kunnen handhaven en kunnen andere doelgroepwerknemers al dan niet tijdelijk de stap naar ondersteunde tewerkstelling zetten.

Een doorstroomtraject kan opgestart op vraag van de doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, mits de VDAB oordeelt dat de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer gunstig zijn.

Een doorstroomtraject wordt verplicht opgestart als de VDAB op basis van haar evaluatie inschat dat de doelgroepwerknemer geen behoefte meer heeft aan de werkondersteunende maatregelen voorzien in dit decreet en indien er nog nood is aan ondersteuning deze geboden kan worden op basis van andere bestaande maatregelen. Deze inschatting is een voorlopige evaluatie om de ondersteuning tijdens en eventueel na het doorstroomtraject nog mogelijk te maken. Voor het bepalen van de effectieve start van het doorstroomtraject houdt de VDAB rekening met de persoonlijke situatie van de doelgroepwerknemer; de continuïteit op het vlak van de bedrijfsvoering van het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling en de mogelijkheid op een passende duurzame reguliere tewerkstelling. Onder persoonlijke situatie wordt de haalbaarheid van een individuele inschakeling verstaan, bijvoorbeeld is de persoon in staat om zich zelfstandig te verplaatsen. Met het bewaken van de continuïteit wordt voorzien dat een fasering in de opstart van doorstroomtrajecten mogelijk moet zijn, zodat door het vertrek van alle sterkere doelgroepwerknemers uit de productie of dienstverlening, deze niet in het gedrang komt en zo de tewerkstelling van de zwaksten gegarandeerd kan blijven. Met de mogelijkheid op een passende duurzame reguliere tewerkstelling bedoelen we het vooruitzicht op een vacature waarvoor de persoon in aanmerking komt en indien nog ondersteuning nodig is, er hiervoor een passende ondersteunende maatregel in het individuele circuit beschikbaar is. Op die manier worden zinloze of onrealistische trajecten voorkomen en de kans op succes verhoogt.

Gelet op de impact van een doorstroomtraject op de organisatie en ook het contingent aan doorstroomplaatsen, is gekozen voor tijdelijke trajecten van 6 maanden, die na evaluatie door VDAB nog een keer verlengd kunnen worden.

Voor het einde een doorstroomtraject volgt per definitie een eindevaluatie door de VDAB die de effectieve ondersteuning vanaf dat moment bepaalt.

Uit deze evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject succesvol werd beëindigd en de doelgroepwerknemer al dan niet met ondersteuning vanuit het individuele kader aan de slag kan gaan bij de reguliere werkgever.

Uit de evaluatie kan ook blijken dat het doorstroomtraject succesvol doorlopen werd, maar er geen reguliere werkgever gevonden werd om de doelgroepwerknemer aan te werven. In dat geval wordt voorzien in een verlenging van het doorstroomtraject of al naar gelang de situatie van de arbeidsmarkt een opvolging van de doelgroepwerknemer met het oog op het heropstarten van het doorstroomtraject wanneer er zich een passende vacature aandient. De doelgroepwerknemer heeft zolang recht op het laagste ondersteuningspakket voorzien in dit decreet.

Uit de evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject niet succesvol doorlopen werd omdat de nood aan ondersteuning toch nog in die mate hoog is, dat een collectieve tewerkstelling aan de orde blijft. Het ondersteuningspakket wordt desgevallend aangepast aan de evaluatie van de ondersteuningsnood.

Uit de evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject niet succesvol doorlopen werd omdat de doelgroepwerknemer of de organisatie weigert mee te werken aan het traject. In dat geval zal de herindicering niet leiden tot een aanpassing van de herindicering na evaluatie.

De organisatie van doorstroomtrajecten wordt voorzien in het kader van diensten van algemeen economisch belang. Voor deze dienstverlening zal een beroep gedaan worden op de organisaties die ervaring hebben met een kwaliteitsvolle inschakeling van doelgroepwerknemers in normaal economische activiteiten. De Vlaamse regering wordt gemachtigd om hiertoe een procedure uit te werken, de voorwaarden en de vergoeding te bepalen.

De optie geen doorstroom werd niet uitgewerkt omdat dit buiten de vrijheidsgraden valt.

4 Effecten

4.1 Doelgroepen en betrokken partijen

Bij onderstaande effectbeschrijving wordt dezelfde indeling gehanteerd als in hoofdstuk 3. In wat volgt worden dus de effecten besproken van de verschillende opties die bij de drie deeldoelstellingen opgesomd werden.

Aangezien alle af te wegen opties met betrekking tot maatwerk grosso modo effecten zullen hebben op dezelfde betrokkenen, worden in een inleidend hoofdstuk alle doelgroepen en betrokken partijen eenmaal opgesomd. Per optie zal geduid worden voor welke van de opgesomde doelgroepen welke effecten verwacht kunnen worden.

De specifieke **effecten op Brussel** zijn te bekijken in het licht van de bevoegdheidsregeling. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid. . Dit betekent concreet dat de Beschutte Werkplaats met vestigingsplaats in Brussel niet subsidieerbaar is vanuit dit decreet. Er wordt gezocht naar een passende oplossing om de tewerkstelling van de 120 doelgroepwerknemers te blijven garanderen. Een samenwerkingsakkoord met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan afgesloten worden om Brusselse werkzoekenden toegang te geven tot de Vlaamse maatwerkbedrijven en -afdelingen.

De specifieke **effecten op Europa** zijn te bekijken in het licht van de het EU-werkingsverdrag. Voor de Vlaamse regelgeving met betrekking tot maatwerk zijn voornamelijk de Europese regels inzake staatsteun met name de groepsvrijstellingsverordening en het DAEB-kader van belang. Waar relevant, zullen de specifieke gevolgen vermeld worden.

De **effecten op Kinderen/JOKER** zijn onbestaande en worden dan ook niet meegenomen in de effectanalyse.

De specifieke **effecten op armoede** zijn relevant en positief in die zin dat de problematieken die gerelateerd zijn aan armoede in de nieuwe indiceringsmethodiek een plaats krijgen en dus een positieve impact hebben op de kans op en invulling van een werkondersteuningspakket.

De **effecten op het brede Vlaamse Werkgelegenheidsbeleid** zijn positief. De hervorming van de maatregelen naar 1 maatregel voor Maatwerk bij collectieve inschakeling werd van bij de start gekaderd en afgestemd binnen het bredere Vlaams werkgelegenheidsbeleid. Samen met de minister van Werk wordt gewerkt aan een transparant Vlaams kader voor tewerkstellingsmaatregelen voor alle werkgevers, inclusief de sociale economie. Vertrekkende van de Europese krijtlijnen wordt een matrix van 4 modules tot ondersteuning van de beoogde (potentiële) werknemers en/of hun werkgevers vooropgesteld. Deze modules zijn:

(1) opleiding op de werkvloer;
(2) begeleiding op de werkvloer (omkadering);
(3) een loonpremie (op basis van de afstand tot de arbeidsmarkt);
(4) aanpassing van de werkplek/arbeidsomgeving.

De modules zijn onderling combineerbaar naargelang de individuele noden van de werknemer en hangen samen met de afstand tot arbeidsmarkt. Dat betekent concreet dat ze niet altijd allemaal of in dezelfde mate ingezet worden om een geslaagde inschakeling te realiseren. Deze tewerkstellingsmatrix zal van toepassing zijn op alle werkgevers met activiteiten binnen een economische context, ongeacht hun rechtspersoon. De modules kunnen collectief ingezet worden vanuit Sociale Economie of individueel vanuit Werk.

Om de politieke en financiële verantwoordelijkheden tussen de ministers bevoegd voor Werk en Sociale Economie te bepalen werd een principekader voor de uitvoering van de tewerkstellingsmatrix afgesproken. Waarbij *'Het kabinet Sociale Economie politiek en financieel verantwoordelijk is voor de uitwerking van de modules van collectieve inschakeling (minstens 5 VTE op dezelfde werkvloer) en bij doorstroom vanuit de sociale economie gedurende de periode van terugkeergarantie voor de eventuele modules loonpremie, de begeleiding en immateriële arbeidspostaanpassing'.* Het is binnen deze contouren dat de regelgeving werd uitgewerkt.

Er is geen directe impact van deze hervorming op het **federale beleid**, maar gelet op de geformuleerde ambities op vlak van regionalisering werd in de verdere uitwerking van het maatwerk rekening houden met bestaande federale tussenkomsten, die verschillen naar gelang de beoogde doelgroep en tussen de bestaande maatregelen. We hanteren hierbij het principe dat we voor iedere module de reële kost inschatten. We rekenen dus met maximale tussenkomsten, waarbij eventuele federale tussenkomsten in mindering zullen worden gebracht. Voor wat betreft enclavewerking en doorstroomstage zal er wel een overleg gepland worden met de federale overheid het oog op verdere afstemming met de federale regelgeving. Gelet op de naamswijziging zullen we een aantal technische reparaties in de federale regelgeving rond inschakeling moeten gebeuren.

4.2 Doelgroepen en betrokken partijen

1. De **doelgroepwerknemers** zijn als finale begunstigden van het maatwerkdecreet de belangrijkste doelgroep van de regelgeving. Ze zijn gebaat bij een passend werkondersteuningspakket dat aansluit op hun individuele noden. Dit aanbod zal het professioneel (en persoonlijk) welzijn van de doelgroepwerknemer maar ook hun rendement op de werkvloer effectief verhogen. Door het opheffen van de schotten komt ook een bredere waaier van jobs voor hun binnen bereik. Wijzigingen aan de regelgeving kunnen dan ook ten opzichte van hen concrete gevolgen hebben.
2. De **huidige organisatievormen** met name de sociale werkplaatsen en de beschutte werkplaatsen dienen zich, als aanbieders van het werkondersteuningspakket te houden aan de nieuwe regelgeving en zijn daarmee de rechtstreeks betrokken in het regelgevend initiatief dat voorligt. De wijzigingen hebben een rechtstreeks impact op de organisatie, de begeleidingsopdrachten, en de financiering van die ondernemingen. Voor de invoegbedrijven is de situatie anders in die zin dat de huidige maatregel uitdooft voor de

erkende bedrijven en er voor hun dienst niets wijzigt. De nieuwe regelgeving heeft dus geen impact op de erkende invoegbedrijven.

3. **Reguliere werkgevers** zijn betrokken omwille van het feit dat ondersteuning gegeven wordt aan werkgevers om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt collectief in te schakelen in een concept van sociaal ondernemerschap.

4. De **Vlaamse overheid** staat in voor de uitvoering, opvolging en handhaving van de voorliggende regelgeving. De keuze voor een gerichte inzet van de middelen (maatwerk), een eenduidig kader en een betere aftoetsbaarheid van de regelgeving heeft uiteraard een impact op de werking van de betrokken entiteiten binnen de Vlaamse Overheid.

    a. het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie staat in voor de uitbetaling en de opvolging van de betrokken maatwerkbedrijven en –afdelingen;

    b. De Sociaalrechtelijke inspecteurs van het Departement Werk en Sociale Economie instaan voor de controle van de voorwaarden opgenomen in het decreet. Bij de uitwerking van de opties worden zij niet apart behandeld, omdat de keuze binnen de opties geen directe invloed heeft op hun werking. In de uitwerking van de regelgeving ging bijzondere aandacht naar aftoetsbaarheid. In overleg met de werkgroep handhaving werd een gelaagd handhavingsluik voorzien. Hierdoor zal de inspectie binnen deze materie effectiever kunnen optreden;

    c. De VDAB staat in voor de individuele indicering van de doelgroepwerknemers, het bepalen van de ondersteuningsnood van het individu, individuele toeleiding en bemiddeling bij inschakeling en doorstroom en de kwalitatieve en actieve begeleiding tijdens het doorstroomtraject.

De kosten en bateneffecten zijn geldelijk zeer moeilijk waardeerbaar en zullen in de tabel weergegeven worden met een waardescore van 5 tot -5, naargelang het een baat (1 tot 5), kost (-1 tot -5) of neutraal (0) effect is. De scores worden gegeven voor de globale effecten bij alle doelgroepen.

De inschaling is gebeurd door de leden van de projectcel (zie consultatie) die een gewogen inschatting hebben gemaakt op basis van risico's, het gelijkheidsbeginsel, doelmatigheid, effectiviteit en efficiëntie.

4.3 Ondersteuning op maat te bieden aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in functie van tewerkstelling in het kader van een economische activiteit.

Optie 1: nuloptie: huidig systeem

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemer	• Categoriaal ondersteuningsaanbod • Duidelijkheid op basis van de categorieën wie in aanmerking komt.	2	• Weinig differentiatie in het jobaanbod en geboden ondersteuning – toegang tot de maatregel is beperkt tot een doelgroep. • De huidige doelgroepomschrijving dekt niet de complexiteit van de problematiek waardoor mensen soms onterecht geen toegang kunnen krijgen tot de maatregel. • Rechtsonzekerheid van de job door het gebrek aan afstemming met de groepsvrijstellingsverordening	-3
Beschutte Werkplaatsen	• Twee vaste tussenkomsten in de loonpremie pmah en loonkost monitoren	4	• De tussenkomst is niet gerelateerd aan de effectieve ondersteuningsnood • Uitbetaling op basis van het inlezen van prestatiegegevens in SBW • Voor de zwaksten niet conform de groepsvrijstellingsverordening • Zeer beperkte mogelijkheid tot aanwerving van andere doelgroepwerknemers	-3
Sociale Werkplaatsen	• Vaste tussenkomst in de loonpremie psp	4	• De tussenkomst is niet gerelateerd aan de effectieve ondersteuningsnood • Uitbetaling op basis van prestatiestaten • Niet conform de groepsvrijstellingsverordening • Enkel vergunde activiteiten, wat weinig groeikans geeft • Geen mogelijkheid tot aanwerving van andere doelgroepwerknemers	-5
Reguliere	• Kunnen via enclave een	1	• Kunnen zelf geen	-5

werkgevers	beroep doen op BW's voor tijdelijke capaciteitsversterking • Erkenning als invoegbedrijf mogelijk		ondersteuning krijgen om psp-ers, pmah met hoge ondersteuningsnood en uiterst kwetsbare aan te werven	
VDAB	• Eenvoudige indicering op basis van veelal 'vaste' indicatoren	2	• De personen met een grote afstand tot arbeidsmarkt hebben vaak een complexiteit van problemen die zeker voor de psp niet gevat wordt in de huidige indicering, waardoor mensen niet altijd naar de juiste maatregel toegeleid kunnen worden en dus de efficiënte en effectieve werking gedrang komt.	-3
VSAWSE	• Duidelijke doelgroepcriteria om afwijkingsvragen te beoordelen.	1	• Behandelen van afwijkingsaanvragen	-2
Totaal		14		-21

Optie 2: werkondersteuningspakket op maat van de noden van het individu

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemer	• Ondersteuningsaanbod op maat van de individuele noden • Verruiming van de jobmogelijkheden door een verbreding van de werkgevers	5	• Doorlopen (soms) een grondigere screening om de noden te detecteren.	-1
Beschutte Werkplaatsen	• Ondersteuning op maat van de noden (effectiviteit) • Ondersteuning conform de groepsvrijstellingsverordening (rechtszekerheid)	4	• De ondersteuning kan variëren al naar gelang de evolutie in de nood (beheersbaarheid)	-2
Sociale Werkplaatsen	• Ondersteuning op maat van de noden (effectiviteit) • Ondersteuning conform de groepsvrijstellingsverordening (rechtszekerheid)	4	• De ondersteuning kan variëren al naar gelang de evolutie in de nood (beheersbaarheid)	-2
Reguliere werkgevers	• Mogelijkheid tot	5	• Indien men niet kiest	-2

	ondersteuning op maat van de noden (effectiviteit) • Ondersteuning conform de groepsvrijstellingsverordening (rechtszekerheid) • Mogelijkheid tot keuze voor een collectieve inschakeling in het kader van sociaal ondernemerschap		voor een collectieve inschakeling in het kader van sociaal ondernemerschap, heeft men geen recht op ondersteuning • De ondergrens van 5 VTE ligt hoger dan bij invoeg en kan een drempel zijn.	
VDAB	• Breder aanbod ondersteuning op maat (effectiviteit) • Gerichtere toeleiding naar de meest passende maatregel	4	• Nieuwe aanpak met mogelijk een hogere screeningskost • Ontwikkeling van een screeningsinstrument • Vorming van de consulenten	-2
VSAWSE	• Verhoogde effectiviteit van de ingezette middelen	4	• Financiële beheersbaarheid is moeilijker door de geboden flexibilteit	-2
Totaal		26		-11

Keuze en motivering van de optie.

De optie die in de conceptnota vooropgesteld wordt laat toe om de ondersteuning correct te kader binnen de groepsvrijstellingsverordening. Het loslaten van de categoriale aanpak laat toe om maatwerk te bieden en in te spelen op de individuele noden. Hierdoor wordt kans op deadweight en over/ondersubsidiëring beduidend kleiner en zal de effectiviteit van de ondersteuning verhogen. De vereenvoudiging en afstemming met de tewerkstellingsmaatregelen vanuit Werk wordt gerealiseerd door de uitwerking van de modules (zoals vooropgesteld in de conceptnota) te kaderen binnen de tewerkstellingsmatrix. Deze optie maakt de ontwikkeling van een screeningsinstrument noodzakelijk en zal voor bepaalde personen tot een meer intensieve screening leiden. De kosten die hiervoor gemaakt moeten worden, kunnen echter niet eenzijdig aan deze maatregel worden toegeschreven. De nieuwe indicerings- en ondersteuningsaanpak krijgen een plaats in het brede werkgelegenheidsbeleid en heeft tot doel om alle werkzoekenden, waarbij een vermoeden van ondersteuningsnood is, toe te kunnen leiden naar de meest passende maatregel (waaronder deze beoogt in het decreet) en beoogt dus een efficiëntiewinst die breder gaat dan dit decreet. De keuze voor deze optie werd dan ook gemaakt in de overtuiging dat de kosten op korte termijn niet opwegen tegen de baten op lange termijn waaronder een beter zicht op de problematieken van werkzoekenden met een grote afstand tot arbeidsmarkt, een transparant systeem van passende ondersteuning in functie van de individuele noden en hierdoor een duurzame inschakeling in een normaal economische activiteit.

4.4 De mogelijkheid creëren om in een vereenvoudigd kader de ondersteuning aan mensen met een grote afstand tot arbeidsmarkt in een economische context collectief te organiseren.

Optie 1: nuloptie: huidig systeem

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemer	• Er is een jobaanbod in een collectief kader, maar niet overal is de organisatie-ondersteuning voorzien.	3	• Verschil in behandeling, verschil in organisatievoorwaarden maken een verschil draagkracht van de organisaties	-2
Beschutte Werkplaatsen	• Ondersteuning voorzien voor volgende functies: leider, assistent-leider, maatschappelijk assistent/sociaal verpleegkundige, administratief personeel en een personeelslid economische uitdagingen op basis van het aantal pmah (verschillend naar gelang de functie)	4	• Niet alle ondersteuning aan de voorziene functies kan gekaderd worden binnen de groepsvrijstellingsverordening (rechtszekerheid) • Complexiteit van het systeem door de schommelde aantallen.	-2
Sociale Werkplaatsen	• In lijn met het ontbreken van organisatie-ondersteuning zijn er minder organisatievoorwaarden.	2	• Er is geen organisatie-ondersteuning voorzien. • Economisch nadeel	-4
VSAWSE	• Voor wat betreft de beschutte werkplaatsen draagt de organisatie-ondersteuning bij aan een kwaliteitsvolle aanpak.	2	• Weinig handvaten om de organisatiebeheersing op te volgen, wat en belangrijke opdracht als uitvoerend agentschap is.	-5
Totaal		11		-13

Optie 2

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemer	• De organisatie-ondersteuning in alle maatwerkbedrijven flankeert de werkondersteuningspakketten en maakt het mogelijk om een kwalitatief kader voor een collectieve inschakeling te creëren door ruimte voor een aantal functies ter ondersteuning van organisatieprocessen die de inschakeling van doelgroepwerknemers beogen.	5	• Geen kosten	0
Beschutte Werkplaatsen	• Eenduidig forfaitair systeem binnen de krijtlijnen van de groepsvrijstellingsverordening. • Door de koppeling aan organisatievoorwaarden een kader voor sterke sociale ondernemers. • Coaching van de organisatie in haar organisatievoorwaarden	3	• Wijziging van de modaliteiten.	-2
Sociale Werkplaatsen	• Eenduidig forfaitair systeem binnen de krijtlijnen van de groepsvrijstellingsverordening. • Gelijkberechtiging. • Door de koppeling aan organisatievoorwaarden een kader voor sterke sociale ondernemers • Coaching van de organisatie in haar organisatievoorwaarden	5	• Nieuwe modaliteiten	-2
VSAWSE	• Eenduidig forfaitair systeem. • Eenvoudige afrekening • Kader voor toetsing van organisatievoorwaarden	5	• Implementatiekost.	-2
Totaal		18		-6

Keuze en motivering van de optie.

De optie die in de conceptnota vooropgesteld is duidelijk een verbetering van de huidige situatie. Er komt een transparant systeem dat voor alle maatwerkbedrijven gelijk is en afgestemd is met de groepsvrijstellingsverordening. De koppeling aan organisatievoorwaarden draagt bij tot de opvolging en toetsing van zowel de organisatiebeheersing (kwaliteit) als sociaal ondernemerschap (GRI) mogelijk. De implementatiekosten wegen voor geen van de partners op tegen de baten.

4.5 Een kader te creëren dat doorgroei en doorstroom van doelgroepwerknemers stimuleert.

Optie 1: nuloptie: huidig systeem

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemer	• Doelgroepwerknemers kunnen zich nestelen in hun situatie ongeacht hun ondersteuningsnood omdat het doorstroomprincipe geen uitvoeringsmodaliteit kreeg.	3	• Weinig loopbaanperspectief. • Geen ondersteuningsaanbod voor doelgroepwerknemers die willen doorstromen. • Ingevulde plaatsen blokkeren kansen op instroom	-4
Beschutte Werkplaatsen	• Iedereen kan blijven ongeacht de ondersteuningsnood • Sterke doelgroepwerknemers kunnen binnen de organisatie blijven en worden overgesubsidieerd. • Beperkte regulering zonder uitvoeringsmodaliteit	4	• Het ondersteund in dienst houden van mensen die geen ondersteuning nodig hebben druist in tegen de missie.	-2
Sociale Werkplaatsen	• Iedereen kan blijven ongeacht de ondersteuningsnood • Sterke doelgroepwerknemers kunnen binnen de organisatie blijven en worden overgesubsidieerd • Beperkte regulering zonder uitvoeringsmodaliteit	4	• Het ondersteund in dienst houden van mensen die geen ondersteuning nodig hebben druist in tegen de missie.	-2
Reguliere werkgevers	• Geen baten	0	• Voor zover de ondersteuning niet meer nodig en toch geboden wordt, is dit een concurrentieel nadeel.	-2
VDAB	• Weinig inspanningen ten aanzien van doorstromers.	1	• De werkzoekenden met een grote afstand tot arbeidsmarkt kunnen moeilijk geactiveerd worden door een lage rotatie in het bereik van de maatregel, waardoor ze langer in de werkloosheid zitten. • Mensen zitten nu op hun	-4

			plaats	
VSAWSE	• Geen opvolging van de inspanningen op vlak van doorstroom nodig	1	• In de mate dat er werknemers ondersteund worden, die niet meer tot de doelgroep behoren, mist de maatregel haar doel.	-5
Totaal		13		-15

Optie 2: Automatische doorstroom door het stopzetten van het ondersteuningspakket na positieve inschatting van het doorstroompotentieel bij evaluatie.

Als na evaluatie blijkt dat de ondersteuningsnood lager is dan deze voorzien in het decreet, wordt het werkondersteuningspakket onmiddellijk stopgezet. De terugkeergarantie is beperkt tot de mogelijke herindicering. De persoon kan in het bedrijf blijven zonder ondersteuning voor zover de organisatie dit wenst en de 65%-regel gehandhaafd blijft. Eventueel kan de persoon, voor zover nodig en mogelijk een beroep doen een ondersteunende maatregel vanuit Werk.

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemer	• De ondersteuning van de doelgroepwerknemers wordt na een positieve inschatting van het doorstroompotentieel bij evaluatie stopgezet. Hierdoor komt de persoon ofwel automatisch in een reguliere job.	1	• Geen job meer als blijkt dat hij zonder ondersteuning niet kan blijven. • Geen passende ondersteuning als deze in de individuele job niet geboden kan worden. • Weinig kans op werk.	-5
Beschutte Werkplaatsen en Sociale Werkplaatsen	• Missie gerealiseerd door de focus op de personen met een voldoende hoge ondersteuningsnood	2	• Verliezen tijdelijk ondersteuning – financiële instabiliteit • Vervangingskost van een nieuwe doelgroepwerknemer • Indien ze (moeten) kiezen voor ontslag - opzegvergoeding	-4
Reguliere werkgevers	• Krijgt de kans om een doorstromer aan te werven.	1	• Druk op de reguliere sector om deze personen aan te werven wordt groter.	-2
VDAB	• De juiste persoon op de juiste plaats.	3	• Impact van de evaluatie – vergissingen of verkeerde inschatting kunnen nefaste gevolgen hebben voor de doelgroepwerknemer en heeft dus een negatieve invloed op de effectiviteit van de werking. Mensen die	-3

			verkeerdelijk als doorstroomrijp beschouwd werden, komen via een draaideur terug in de werkloosheid.	
VSAWSE	• Eenvoudig systeem voor opvolging. • Ondersteuning wordt enkel ingezet voor wie ze bedoeld is	4	• Wanneer de persoon geen nieuwe job vindt en terug in de werkloosheid komt, hebben de ingezette middelen hun doel gemist. (effectiviteit)	-4
Totaal		11		-16

Optie 3: Opstart van een doortroomtraject na positieve inschatting van het doorstroompotentieel bij evaluatie.

Doelgroepen en betrokken partijen	Baten		Kosten	
	Omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Doelgroepwerknemer	• Na een positieve inschatting van het doorstroompotentieel bij evaluatie wordt een begeleid doorstroomtraject ingezet. • Een stage bij de potentiële werkgever maakt een terugkeer mogelijk als het niet lukt of er geen aanwerving volgt. • Wanneer op het einde van het traject geen passende reguliere job gevonden werd, zullen de factoren die hierin een rol spelen meegenomen worden en kan de ondersteunde tewerkstelling gegarandeerd blijven.	5	• Geen vrijwilligheid. • Een periode van onzekerheid over de toekomst. • Wanneer de doorstroom niet slaagt omwille van het tegenwerken van de doorstromer verliest deze zijn WOP aan het einde van het traject (zie optie 2).	-2
Beschutte Werkplaatsen en Sociale Werkplaatsen	• Missie gerealiseerd door de focus op de personen met een voldoende hoge ondersteuningsnood. • Een begeleid doorstroomtraject met ruimte voor een vervangingscontingent zorgt voor bedrijfscontinuïteit . • Meer financiële stabiliteit door een ondersteund doorstroomtrajecten	4	• Vervangingskost van een nieuwe doelgroepwerknemer • Extra inspanning van de organisatie tijdens het doorstroomtraject (planning – tijdelijke vervanging)	-2

Reguliere werkgevers	• Krijgt de kans om een doorstromer aan te werven.	1	• Druk op de reguliere sector om deze personen aan te werven wordt groter.	-2
VDAB	• Een passend kader om de juiste persoon naar de juiste plaats toe te leiden. • Mogelijke inschattingsfouten bij de evaluatie kunnen rechtgezet worden na het doorstroomtraject. • De mogelijkheid met tijdelijke vervanging geeft kansen aan de zwaksten om werkervaring op te doen	4	• Uitbouw van een dienstverlening rond doorstroom	-2
VSAWSE	• Effectiviteit van de maatregel komt niet het gedrang (geen draaideur naar werkloosheid).	4	• Beheer van de extra module rond het doorstroomtraject..	-2
Totaal		18		-10

Keuze en motivering van de optie

De derde optie komt duidelijk het meest tegemoet aan de belangen van de verschillende stakeholders. Voor de doelgroepwerknemers biedt de 3e optie een begeleid traject dat leidt naar werk. Werkzekerheid blijft gegarandeerd door de mogelijkheid van een herindicering aan het einde van het traject. Dit is niet onbelangrijk om de effectiviteit van de investeringen voor de overheid te garanderen. We mogen niet vergeten dat kans op werk voor deze mensen zeer laag is. Voor werkzoekenden die langer dan 5 jaar NWWZ zijn is dat slechts 1%, als ze nog eens laaggeschoold zijn (cfr. de huidige doelgroep SW) is dat nog maar 0,7%. Voor personen met een arbeidshandicap in het algemeen is dat 4,6% (maar de doelgroep BW bevindt zich in het zwakkere segment van deze populatie en we kunnen er dus vanuit gaan dat de kans op werk voor hun ook lager is). Dit systeem maakt het mogelijk dat we voor doelgroepwerknemers die ongeacht hun inspanningen niet kunnen doorstromen werkzekerheid gegarandeerd blijft. Voor de maatwerkondernemingen brengt het traject een aantal organisatiekosten mee, maar blijft de balans door de gefaseerde opbouw positiever dan in de andere opties. Voor de overheid staan tegenover de kosten van implementatie een menswaardig traject dat de effectiviteit van de ingezette middelen garandeert en voldoende zekerheden biedt aan de bedrijven (financieel) als de doelgroep (duurzame tewerkstelling).

5 Uitwerking, uitvoering en monitoring

5.1 Juridisch-technische uitwerking

Het decreet maatwerk bij collectieve inschakeling voorziet in een nieuw gereglementeerd kader ten behoeve van de maatwerkbedrijven en de maatwerkafdelingen.

Het decreet is als volgt gestructureerd:

Hoofdstuk 1: Inleidende bepalingen en definities (artikelen 1 t/m 3)

Hoofdstuk 2: Subsidievoorwaarden (artikelen 4 t/m 8)

Hoofdstuk 3: Indicering, toeleiding, bemiddeling en evaluatie (artikelen 9 t/m 10)

Hoofdstuk 4: Ondersteuning op maat

Afdeling 1: Werkondersteunend maatregelen (artikelen 11 t/m 20)

Onderafdeling 1: Loonpremie

Onderafdeling 2: Begeleiding op de werkvloer

Onderafdeling 3: Premie voor de aanpassing van en aan de arbeidsomgeving

Afdeling 2: Organisatieondersteunende maatregelen (artikelen 21 t/m 22)

Afdeling 3: Infrastructuurondersteuning (artikel 23)

Hoofdstuk 5: Doorstroom van de doelgroepwerknemer (artikelen 24 t/m 31).

Hoofdstuk 6: Beroep (artikelen 32 t/m 33)

Hoofdstuk 7: Enclavewerking (artikelen 34 t/m 36)

Hoofdstuk 8: Adviescommissie sociale economie (artikelen 37 t/m en 38)

Hoofdstuk 9: Toezicht, handhaving en sancties (artikelen 39 t/m 52)

Hoofdstuk 10: Wijzigingsbepalingen (artikelen 53 t/m 58)

Hoofdstuk 11 Slotbepalingen (artikelen 59 t/m 62)

De Vlaamse regering bepaalt de inwerkingtreding van dit decreet. Pas bij die inwerkingtreding worden de huidige decreten mbt de sociale en beschutte werkplaatsen opgeheven.

Het decreet voorziet in tal van delegatiebevoegdheden naar de Vlaamse regering, die door haar verder zullen moeten vastgesteld.

5.2 Uitvoering en administratieve lasten

De inwerkingtreding van het decreet is voorzien in 2014.

De VDAB, het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSA WSE) en Departement Werken Sociale Economie – afdeling Inspectie (IWSE) staan in voor de uitvoering van het decreet.

De VDAB is het één-loket voor de doelgroepwerknemer en moet zorgen voor de indicering, de evaluatie en opvolging van de doelgroepwerknemer.

Het VSA WSE is het één-loket voor de bedrijven een staat in voor de toekenning, uitbetaling, screening en opvolging van organisaties.

IWSE staat in voor de handhaving en het toezicht op de regelgeving.

<u>Administratieve lasten:</u>

Het decreet kondigt een aantal informatieverplichtingen, en dus administratieve lasten aan.:

1. Aanvraag voor een toekenning van plaatsen

   Dit is nu ook het geval, een lastenvermindering zit in het feit dat bij uitbreiding de procedure niet meer herhaald moet worden. Dit komt verder aan bod in het BVR.

2. Geïntegreerde rapportering aan over de subsidievoorwaarden. Dit betekent voor de sociale werkplaatsen een bijkomende last, voor de beschutte werkplaatsen een nieuwe, meer geïntegreerde manier van werken, wat na implementatie een lastenverlaging zou moeten betekenen. Voor de invoegbedrijven betekent dit ook een andere manier van werken, voor de maatwerkafdelingen wordt wel een light-versie van de rapportering beoogt.

3. Screening van de individuele werkzoekenden in functie van de toekenning van een werkondersteuningspakket op maat. Een andere manier van werken ten opzichte van de huidige screening voornamelijk voor de doelgroep psp.

4. Invoeren van gegevens over de doelgroepwerknemer in CVS.

   Bijkomende administratieve ten aanzien van de organisaties, maar noodzakelijk voor een goede opvolging van de doelstelling en opvolging van het decreet in het belang van de doelgroepwerknemer.

5. Informatie verschaffen over de prestaties van de doelgroepwerknemers via DmfA.

   De lastenverlaging van deze nieuwe manier van rapporteren werd berekend ten opzichte van het huidig systeem van prestatiestaten. Voor een organisatie met 50 doelgroepwerknemers betekent dit op jaarbasis een lastenverlaging van 3.211 euro aan personeels- en werkingskosten.

Buiten de invoering van de doelgroepwerknemers in CVS, zijn de verwachtingen ten aanzien van de actoren op zich niet nieuw, maar wel anders, door een sterkere focus in functie van de doelstelling van het decreet. Bij de opmaak van het decreet is een evenwicht gezocht tussen effectiviteit, efficiëntie en aftoetsbaarheid, omdat het duidelijk werd dat een lastenverlaging voor de ene partij slechts gerealiseerd kan worden met een lastenverhoging voor de andere indien men de aftoetsbaarheid en de opvolging van de regelgeving niet in het gedrag wilt brengen.

De effectieve lasten zullen duidelijk worden in de concrete modaliteiten van het BVR, daarom is gekozen om de meer uitgewerkte lastenberekening pas op te nemen bij het BVR.

5.3 Handhaving

Het decreet voorziet een erg uitgebreid kader voor wat betreft het handhavings -en sanctiebeleid (zie Hoofdstuk IX, artikelen 39 tot en met 52).

Het sanctionerend kader omvat strafsancties en voorziet in administratieve geldboeten in functie van de gradatie van inbreuken. Het optreden van de sociaalrechtelijke inspecteurs voor Werk en Sociale Economie zal hierdoor aan effectiviteit winnen.

De naleving van de nieuwe regelgeving wordt ondersteund door een transitietraject in de overgangsperiode.

De aanpassing van de regelgeving leidt echter niet automatische tot een verhoging van de werklast, gezien de organisaties nu al gecontroleerd worden. Bovendien gebeurt inzet van het inspectiecorps op basis van een risico-analyse over het geheel. Het risico op inbreuken verhoogt niet omwille van de aanpassing van de regelgeving.

5.4 Evaluatie

De opvolging en evaluatie van de regelgeving wordt via verschillende mechanismen voorzien:.

In functie van de opvolging van deeldoelstelling 1 '*Ondersteuning op maat bieden aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in functie van tewerkstelling in het kader van een economische activiteit*' is er een opvolging en evaluatie van de doelgroepwerknemers door de VDAB. Het uitvoeringsbesluit zal de werkwijze nader regelen. De mate waarin de beoogde doelgroepen worden bereikt , zal opgevolgd worden door de adviescommissie Sociale Economie, opgericht in het kader van dit decreet, op basis van een monitoringsrapport opgemaakt door de beleidsafdeling van het Departement WSE in samenwerking met VSAWSE en VDAB.

In functie van de opvolging van deeldoelstelling 2 '*De mogelijkheid creëren om in een vereenvoudigd kader de ondersteuning aan mensen met een grote afstand tot arbeidsmarkt in een economische context collectief te organiseren'* is er opvolging, evaluatie en coaching voorzien van de

ondernemingen in functie van de organisatievoorwaarden door het VSAWSE, de wijze waarop dit zal gebeuren, wordt verder uitgewerkt in het BVR. Daarnaast zal de adviescommissie ook oordelen in welke mate ondernemingen, die aanmerking wensen te komen voor ondersteuning vanuit dit decreet, voldoen aan de vooropgestelde organisatievoorwaarden, zoals voorzien in dit decreet.

In functie van de opvolging van deeldoelstelling 3 '*Een kader te creëren dat doorgroei en doorstroom van doelgroepwerknemers stimuleert'* is er enerzijds de opvolging van de doelgroepwerknemers door VDAB, de opvolging van de inspanningen binnen de module begeleiding op de werkvloer door VSAWSE en VDAB en anderzijds de opvolging van de doorstroomtrajecten die verder uitgewerkt wordt in het BVR. De monitoring van de instroom/uitstroom/rotatie en doorstroom gebeurt jaarlijks door de beleidsafdeling van het Departement WSE in samenwerking met VSAWSE en VDAB.

Een evaluatie van het gehele decreet wordt niet in decretaal vooropgesteld, maar is wel voorzien binnen de opdracht beleidsevaluatie door de beleidsafdeling van het Departement WSE. De timing van deze evaluaties wordt afgestemd op de politieke agenda, waarbij steeds een bepaalde periodiciteit en ook de opportuniteit in rekening worden gebracht.

6 Consultatie

De opmaak van de regelgeving werd gecoördineerd door het Departement Werk en Sociale Economie. Om optimale betrokkenheid en afstemming binnen het beleidsdomein te realiseren en de aanwezige expertise maximaal te benutten werd een specifiek organisatiemodel opgezet. Een **projectcel** met de 4 inhoudelijk experten en 3 juristen van DWSE en VSAWSE, die in nauw contact stonden met de projectleider maatwerk van VDAB, zorgde voor de continue afstemming tussen beleidsvoorbereiding en –uitvoering.

Hun werkzaamheden werden ondersteund door **8 werkgroepen met specifieke thema-experten uit het beleidsdomein WSE**, die telkens voorgezeten werden door een hiertoe aangeduid inhoudelijk expert afhankelijk van de materie.

Indicering	VDAB – gespecialiseerde dienstverlening Carole Castelein	Erik Samoy, Patricia Vroman, Kathleen Vandebroek/Evelien De Ras, Liesbeth Jagers, Annemie Lesaffre, Ann Otte, Frederik Van Ingelgem/ Alejandro Alba, Sabine Lievens, Stany Van der Goten
	De werkgroep werd aangevuld met externe stakeholders, waaronder de koepels en gebruikers.	
Module loonpremie	DWSE – afdeling werkgelegen-heidsbeleid Patricia Vroman	Kathleen Vandebroek, Evelien De Ras, Dirk De Ruyck, Erik Samoy, Kjille Vanhoutte, Frederik Van Ingelgem/ Alejandro Alba , David Feremans, Els Claeys, Maryse Van Hal, Jo Paternoster, Lieve De Lathouwer, Stany Van der Goten, Willy Vermeir, Raymond Graindor, Margot Lembrechts
Module begeleiding op de werkvloer	DWSE – afdeling werkgelegen-heidsbeleid Kathleen Vandebroek	Kathleen Vandebroek, Evelien De Ras, Wendy Ranschaert David Feremans, Sabine Lievens, Johanna Paternoster, Frank Roegiest (voor POP), Bieke Comer/Dries Van Gool/Joeri Colson, Margot Lembrechts
Module passende arbeidsomgeving	DWSE – afdeling werkgelegen-heidsbeleid Lieve De Lathouwer	Dirk De Ruyck, Johanna Paternoster, Kathleen Vandebroek, Els Claeys, Erik Samoy
Inzet van de modules (intern-extern)	DWSE – afdeling werkgelegen-heidsbeleid Kathleen Vandebroek	Frederik Van Ingelgem/Alejandro Alba , Els Claeys, Margot Lembrechts, Els Claeys, David Feremans, Jo Paternoster
Het bepalen van de **subsidievoorwaarden** ten aanzien van de organisaties (MVO, kwaliteit,…)	DWSE – afdeling werkgelegen-heidsbeleid Evelien De Ras	Kathleen Vandebroek, Jo Paternoster, David Feremans, Gert Van Eeckhout, Frederik Van Ingelgem/Alejandro Alba , Carole Castelein, Sabine Lievens, Erik Conings, Margot Lembrechts
Het bepalen van de **procedures** (wijze van toekenning, procedure, adviesvragen)	VSAWSE – afdeling tewerkstelling en sociale economie Jo Paternoster	Kathleen Vandebroek, Evelien De Ras, Marc Haesendonckx, Frederik Van Ingelgem/Alejandro Alba, David Feremans, David Feremans, Stany Van der Goten, Sabine Lievens, Margot Lembrechts
De invulling van het luik **handhaving**	DWSE –afdeling inspectie Koen Van Osselaer	Elke Smits, Jan Boeykens, Vincent Vandenameele, Jo Paternoster, Kathleen Vandebroek, Frederik Van Ingelgem/ Alejandro Alba

Vanuit de projectcel werd gerapporteerd aan het managementcomité en de beleidsraad Werk en Sociale Economie of de beleidsraad Sociale Economie.

De resultaten van de werkzaamheden werden vervolgens stapsgewijs besproken op een **werkgroep met de externe stakeholders**. Deze werkgroep werd voorgezeten door Heiko Van Muylder, raadgever op het kabinet van minister Van den Bossche met ondersteuning van het Departement WSE. De Werkgroep Maatwerk was als volgt samengesteld:

Voor de sectorale sociale partners telkens 2 afgevaardigden per organisatie:

voor VLAB, de federatie van beschutte werkplaatsen: de heren Francis Devisch en Mark Van Humbeeck

voor SST, de koepel van sociale werkplaatsen: mevrouw Eva Verraes en de heer Lieven Van der Stockt

voor ABVV: de heer Werner Van Heetvelde en Sven Robbrecht

voor ACV: de heren Chris De Block en Patrick Vandenberghe

Voor de interprofessionele sociale partners telkens 1 afgevaardigde per organisatie:

voor ABVV: de heer Philippe Diepvents

voor ACLVB: mevrouw Ellen Van Hertbruggen

voor ACV: de heer Stijn Gryp

voor Unizo: de heer Bjorn Cuyt

voor Verso: de heer Wouter Vander Steene

voor Voka: mevrouw Sonja Teughels

Bijkomend vanuit de SERV-Commissie diversiteit 2 afgevaardigden:

voor de gebruikers: de heer Jos Wouters

voor het SERV-secretariaat: mevrouw Katrijn Vanderweyden

De werkgroep werd al naar gelang aangevuld met experten uit het beleidsdomein WSE in functie van de bespreking.

Verder was een toelichting aan:

- Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid
- Vereniging waar armen het woord nemen
- VVSG
- BNCTO
- SLN, steunpunt lokale netwerken
- arbeidsmarktcoördinatorenoverleg
- projectontwikkelaars EAD
- personeelsleden van het VSAWSE met inbegrip van de projectadviseurs
- werkgroep Sociale Economie van de Vlaamse sociale inspectie

Politieke afstemming gebeurde op niveau van de beleidsraad Werk en Sociale Economie en de Vlaamse Regering. De conceptnota werd goedgekeurd op 21 oktober 2011 door de Vlaamse Regering.

De sociale en beschutte werkplaatsen hebben een toelichting van de conceptnota gekregen op.13 januari 2012. In het verlengde van deze toelichting was er in samenwerking met de respectievelijke koepels een dialoogmoment met het beleid per deelsector.

De vorderingen van de regelgevende werkzaamheden werden besproken op het informeel Vesoc.

Binnen de verschillende fora kregen alle betrokken organisaties de kans om hun visie kenbaar te maken.

7 Overige informatie voor de Inspectie van Financiën

De regelgeving wordt uitgewerkt binnen de beschikbare budgetten. Op het begrotingsartikel JC0/JE-F-2-A/WT Werking en Toelagen – Maatwerken is er voor 2013 een budget voorzien van 320.940.000 €, waarvan specifiek voor de maatregel Maatwerk 318.057.000 € ter beschikking is.

Voor de omzetting van de beschutte en sociale werkplaatsen zal in een eerste fase een collectieve inschatting voor de huidige doelgroep naar modules gemaakt worden. We streven hierbij naar een financiële status quo bij de overstap rekening houdend met geheel aan ondersteuning binnen de perken van het begrotingskrediet.

Nieuwe plaatsen, vervangingen en geëvalueerde plaatsen zullen binnen de perken van het begrotingskrediet in het nieuwe kader gevalideerd worden.

In de simulatie (als bijlage) werd rekening gehouden met volgende basisgegevens:

- het aantal toegekende VTE
- het aantal bezette VTE
- het aantal koppen (personen)
- verhouding sine/gesco (sociale werkplaatsen), verhouding personen met een handicap - zwak/personen met een handicap - niet-zwak (beschutte werkplaatsen)
- schaalgrootte van de onderneming op basis van de toegekende VTE

Daarnaast werden volgende aannames gemaakt m.b.t.:

- loonkost: als gemiddelde loonkost bij de beschutte en sociale werkplaatsen werd vertrokken van de lonen waarover een sectorconsensus bestond bij het afsluiten van het VIA IV- akkoord. Deze bedragen werden geïndexeerd in functie van de huidige index. De loonkost is de basis voor de verdere berekening van de loonpremie in functie van de compensatie van het rendementsverlies (minimaal 40%, maximaal 75%);
- Voor de omzetting wordt vertrokken van een compensatie van 50% van de loonkost voor alle doelgroepwerknemers van de sociale werkplaatsen. Voor de beschutte werkplaatsen is het uitgangspunt dat 60% van de loonkost wordt gesubsidieerd voor de zwakke doelgroepwerknemers en 40% voor de niet-zwakke doelgroepwerknemers. De bestaande invoegbedrijven doven uit. Voor de maatwerkafdeling wordt uitgegaan van een compensatie van 40% van de loonkost voor de

doelgroepwerknemers, maar de toekenning is afhankelijk van het uitdoofritme van de bestaande invoegbedrijven;
- begeleidingsnood: er wordt uitgegaan van een hoge begeleidingsnood bij de maatwerkbedrijven (ex-beschutte en ex-sociale werkplaatsen) en een lage begeleidingsnood bij de maatwerkafdelingen.

Per individueel maatwerkbedrijf of individuele maatwerkafdeling wordt een enveloppe aan ondersteuning toegekend. De maatwerkorganisatie is zelf verantwoordelijk om het toegekende budget binnen de modules in te zetten in functie van de noden van de potentiële doelgroepwerknemers. Enkel voor het budget zwaksten geldt de beperking van opvulling met personen die recht hebben op een hoge loonpremie.

Een wijziging van de enveloppe is alleen mogelijk na evaluatie van de ondersteuningspakketten en binnen het beschikbaar krediet. De middelen die na een herevaluatie eventueel zouden vrijkomen, blijven ter beschikking van de onderneming op voorwaarde dat binnen een periode van 6 maanden nieuwe/andere werknemers worden ondersteund na toeleiding en indicering door VDAB. Op deze manier zullen ondernemingen hun succesvolle inspanningen voor doorgroei en doorstroom kunnen blijven realiseren en worden ze gestimuleerd om bij voorrang werk op maat te blijven realiseren.

Op basis van deze uitgangspunten en rekening houdend met index 2013 wordt er voor de beschutte werkplaatsen een uitgave voorzien van 251.099.576 €, voor de sociale werkplaatsen 60.821.662 € en voor de invoegbedrijven 4.762.500,00 € of in totaal een uitgave van 316.683.738 € t.o.v. een beschikbaar krediet van 318.057.000 €.

De financiering van de doorstroommodule is niet voorzien binnen de huidige simulatie en het huidige budget. Bij verdere uitwerking in uitvoeringsbesluiten zal de budgettaire kost worden bepaald en aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd. Indien de nodige budgetten niet ter beschikking zijn, wordt niet gestart met de uitvoering van deze module.

Er dient opgemerkt dat de bestaande invoegbedrijven uitdoven en dat er slechts toekenningen zullen worden verleend voor aanwervingen binnen een maatwerkafdeling in zoverre er door het uitdoven middelen vrijkomen.

8 Samenvatting

Dit decreet beoogt een vereenvoudigd en afgestemd kader voor de collectieve professionele inschakeling van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in economische activiteiten.

Het ontwerpdecreet stelt de ondersteuningsvoorwaarden van de maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen vast, en beoogt hierbij 3 belangrijke doelstellingen:

1. *Ondersteuning op maat bieden aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in functie van tewerkstelling in het kader van een economische activiteit.*

   Dit decreet beoogt de inschakeling van de zwaksten op de arbeidsmarkt, meer bepaald de personen met een arbeidshandicap, de personen met een psycho-sociale problematiek en de uiterst kwestbare werknemers. Gelet op de complexe problematiek van de personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en de verschillende noden, wordt voor wat betreft de twee laatste groepen afgestapt van een categoriale benadering op basis van werkloosheidsduur en scholingsgraad en moet een individuele screening bepalen wat de problematiek is en welk al dan niet tijdelijk werkondersteuningspakket (WOP) nodig is om een duurzame inschakeling te realiseren.

   Het WOP kan bestaan uit een module begeleiding op de werkvloer, een module loonpremie, een module passende arbeidsomgeving en een module opleiding op de werkvloer. Voor toegang tot de ondersteuning voorzien in dit decreet is een geïndiceerde nood aan

begeleiding op de werkvloer, rendementsondersteuning van minstens 40% (loonpremie) en een passende arbeidsomgeving nodig. De hoogte en duur van de ondersteuning varieert in functie van de noden. Op die manier wordt de toegangspoort tot collectieve inschakeling strenger, maar ook rechtvaardiger bewaakt.

2. *De mogelijkheid creëren om in een vereenvoudigd kader de ondersteuning aan mensen met een grote afstand tot arbeidsmarkt in een economische context collectief te organiseren.*

Met het WOP willen we niet alleen de werknemers, maar ook de werkgevers ondersteunen om een duurzame inschakeling van de doelgroepwerknemers te realiseren.

In de toekomst zullen alle werkgevers de kans krijgen om met mensen uit de doelgroep aan de slag te gaan, zowel via individuele (Werk) als collectieve inschakeling (Sociale Economie). Op die manier willen we de tewerkstellingsmogelijkheden voor personen met arbeidsbeperking vergroten met een ruimer en diverser aanbod. En we hopen uiteraard dat op termijn steeds meer van hen de weg naar gewone bedrijven zullen vinden. Maar de resultaten van het ESF-project Supported Employment en de huidige doorstroomcijfers (BW 1% en SW 3%)8 geven aan dat we op dit vlak nog een hele weg te gaan hebben.

Het idee achter de collectieve inschakeling is een schaalgrootte die het mogelijk maakt om omkadering aan de organisatie toe te kennen in functie van de individuele begeleiding van doelgroepwerknemers gekoppeld aan een stuk gemeenschappelijk ontwikkelingstraject. In het principeakkoord werd 5 VTE als ondergrens vooropgesteld.

Willen we voldoende jobaanbod op maat blijven garanderen voor mensen met een langdurige nood aan ondersteuning op de werkvloer, dan zullen we ervoor moeten zorgen dat er organisaties blijven bestaan, die hun inschakeling als kernactiviteit beschouwen en een passend aanbod op maat van hun mogelijkheden voorzien. Deze organisaties willen we in hun missie ondersteunen. Concreet betekent dit dat we naast de ondersteuning op maat van de werknemer ook een luik organisatie-ondersteuning willen uitwerken voor maatwerkbedrijven. Om in aanmerking te komen als maatwerkbedrijf moet de organisatie minstens 20 VTE doelgroepwerknemer met arbeidsbeperking in dienst hebben en zij moeten minstens 65% van het totale personeelsbestand uitmaken. Daaraast moet de onderneming de principes van sociaal ondernemerschap en MVO kwaliteitsvol in de organisatie integreren.

Bedrijven die inschakeling niet als kernactiviteit beschouwen, maar wel kiezen om binnen de eigen reguliere activiteit collectief mensen met nood aan ondersteuning in te schakelen, kunnen maatwerkafdeling worden. De ondergrens van 5VTE doelgroepwerknemers is hier van toepassing. Bovendien moeten zij op niveau van de inschakeling de de principes van sociaal ondernemerschap en MVO kwaliteitsvol integreren.

Het verschil tussen maatwerkbedrijf en maatwerkafdeling zit voor alle duidelijkheid niet in de ondersteuning van doelgroepwerknemers of het werkondersteuningspakket in de rugzak. Wel zal dit bepalen of ze recht hebben op bijkomende organisatieondersteuning in functie van hun missie en kernactiviteit.

3. *Een kader te creëren dat doorgroei en doorstroom van doelgroepwerknemers stimuleert.*

Duurzame doorstroom krijgt in lijn met de ambities van de Vlaamse Regering ruime aandacht door een samenspel van instrumenten. Op niveau van de organisatie wordt vanuit de module begeleiding op werkvloer gestreefd naar een professionele ontwikkeling van de doelgroepwerknemers en waar haalbaar een competentieprofiel dat toegang geeft tot het normaal economisch circuit. De periodieke externe evaluatie door de VDAB moet uitmaken in welke mate een doelgroepwerknemer klaar is om deze stap te zetten. Ter ondersteuning, van wat voor de doelgroepwerknemers toch een sprong in het onbekende is, wordt een doorstroomtraject voorzien dat bestaat uit een kwalitatieve en actieve begeleiding van de

[8] Beleidsbrief Sociale Economie 2010-2011, p.29

doelgroepwerknemer bij het zoeken naar een gepaste vacature in het reguliere arbeidscircuit en de organisatie en begeleiding van een of meer tijdelijke stages bij een toekomstige werkgever, met het oog op zijn duurzame aanwerving. Om de terugkeergarantie te kunnen garanderen blijft de doelgroepwerknemer tijdens de doorstroommodule in dienst bij het maatwerkbedrijf of de –afdeling. Om de afstemming tussen de activiteiten in het kader van de doorstroommodule en de activiteiten op de werkvloer te garanderen wordt een schriftelijke overeenkomst gesloten over de uitvoering van het doorstroomtraject tussen maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, de VDAB, de diensterlener, die de doorstroommodule uitvoert, en de doelgroepwerknemer. Deze overeenkomst houdt onder meer in dat er geen verplichte stages georganiseerd kunnen worden los van een reële vacature met het oog op een duurzame tewerkstelling na de stage. De organisatie wordt geacht om de doelgroepwerknemer geheel of gedeeltelijk vrij te stellen van prestaties tijdens het doorstroomtraject. Dit betekent dat de doelgroepwerknemer, veelvuldig of zelfs permanent afwezig is op de werkvloer. Het is uiteraard niet de bedoeling om maatwerkbedrijven en –afdelingen af te straffen voor hun doorstroominspanningen, maar net te ondersteunen in deze trajecten, hiertoe wordt een specifiek compensatie voorzien vanuit de overheid om de afwezigheid van de doelgroepwerknemer in het productieproces te ondervangen. Het gaat over een tijdelijke compensatie, meer bepaald voor de duur van de doorstroommodule, die op Vlaams niveau beheerd worden. Door een vervangingsmogelijkheid te voorzien, zal de maatwerkonderneming haar productiecapaciteit kunnen handhaven en kunnen andere doelgroepwerknemers al dan niet tijdelijk de stap naar ondersteunde tewerkstelling zetten.

Een doorstroomtraject kan opstarten op vraag van de doelgroepwerknemer, het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling, mits de VDAB oordeelt dat de kansen op doorstroom van de doelgroepwerknemer gunstig zijn.

Een doorstroomtraject wordt verplicht opgestart als de VDAB op basis van haar evaluatie inschat dat de doelgroepwerknemer geen behoefte meer heeft aan de werkondersteunende maatregelen voorzien in dit decreet en indien er nog nood is aan ondersteuning deze geboden kan worden op basis van andere bestaande maatregelen. Deze inschatting is een voorlopige evaluatie om de ondersteuning tijdens en eventueel na het doorstroomtraject nog mogelijk te maken. Voor het bepalen van de effectieve start van het doorstroomtraject houdt de VDAB rekening met de persoonlijke situatie van de doelgroepwerknemer; de continuïteit op het vlak van de bedrijfsvoering van het maatwerkbedrijf of de maatwerkafdeling en de mogelijkheid op een passende duurzame reguliere tewerkstelling. Onder de persoonlijke situatie wordt de haalbaarheid van een individuele inschakeling verstaan, bijvoorbeeld is de persoon in staat om zich zelfstandig te verplaatsen. Met het bewaken van de continuïteit wordt voorzien dat een fasering in de opstart van doorstroomtrajecten mogelijk moet zijn, zodat door het vertrek van alle sterkere doelgroepwerknemers uit de productie of dienstverlening, deze niet in het gedrang komt en zo de tewerkstelling van de zwaksten gegarandeerd kan blijven. Met de mogelijkheid op een passende duurzame reguliere tewerkstelling bedoelen we het vooruitzicht op een vacature waarvoor de persoon in aanmerking komt en indien nog ondersteuning nodig is, er hiervoor een passende ondersteunende maatregel in het individuele circuit beschikbaar is. Op die manier worden zinloze of onrealistische trajecten voorkomen en de kans op succes verhoogt.

Gelet op de impact van een doorstroomtraject op de organisatie en ook het contingent aan doorstroomplaatsen, is gekozen voor tijdelijke trajecten van 6 maanden, die na evaluatie door VDAB nog een keer verlengd kunnen worden.

Voor het einde een doorstroomtraject volgt per definitie een eindevaluatie door de VDAB die de effectieve ondersteuning vanaf dat moment bepaalt.

Uit deze evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject succesvol werd beëindigd en de doelgroepwerknemer al dan niet met ondersteuning vanuit het individuele kader aan de slag kan gaan bij de reguliere werkgever.

Uit de evaluatie kan ook blijken dat het doorstroomtraject succesvol doorlopen werd, maar er geen reguliere werkgever gevonden werd om de doelgroepwerknemer aan te werven. In dat geval wordt voorzien in een verlenging van het doorstroomtraject of al naar gelang de

situatie van de arbeidsmarkt een opvolging van de doelgroepwerknemer met het oog op het heropstarten van het doorstroomtraject wanneer er zich een passende vacature aandient. De doelgroepwerknemer heeft zolang recht op het laagste ondersteuningspakket voorzien in dit decreet.

Uit de evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject niet succesvol doorlopen werd omdat de nood aan ondersteuning toch nog in die mate hoog is, dat een collectieve tewerkstelling aan de orde blijft. Het ondersteuningspakket wordt desgevallend aangepast aan de evaluatie van de ondersteuningsnood.

Uit de evaluatie kan blijken dat het doorstroomtraject niet succesvol doorlopen werd omdat de doelgroepwerknemer of de organisatie weigert mee te werken aan het traject. In dat geval zal de herindicering niet leiden tot een aanpassing van de herindicering na evaluatie.

De organisatie van doorstroomtrajecten wordt voorzien in het kader van diensten van algemeen economisch belang. Voor deze dienstverlening zal een beroep gedaan worden op de organisaties die ervaring hebben met een kwaliteitsvolle inschakeling van doelgroepwerknemers in normaal economische activiteiten. De Vlaamse regering wordt gemachtigd om hiertoe een procedure uit te werken, de voorwaarden en de vergoeding te bepalen.

9 Contactinformatie

Heiko Van Muylder

Raadgever Sociale Economie

Kabinet van Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie Freya Van den Bossche

Tel: +32 2 552 61 00

heiko.vanmuylder@vlaanderen.be

Kathleen Vandebroek

Beleidsadviseur

Departement Werk en Sociale Economie

Tel +32 2 553 44 29

kathleen.vandebroek@wse.vlaanderen.be

Frederik Van Ingelgem

Jurist

Departement Werk en Sociale Economie

Tel +32 2 553 43 72

frederik.vaningelgem@wse.vlaanderen.be

Maryse Van Hal

Adviseur Budget, Organisatiebeheersing en Interne Controle

Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie

Tel +32 2 553 44 01

Maryse.vanhal@wse.vlaanderen.be